

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

RENATA BAŠIĆ

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO
**ZADOVOLJSTVO ŠTUDENTOV EKONOMSKE FAKULTETE Z
BOLONJSKIM ŠTUDIJSKIM PROGRAMOM UPEŠ**

Ljubljana, maj 2012

RENATA BAŠIĆ

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisani(-a) _____, študent(-ka) Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, izjavljam, da sem avtor(-ica) zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije z naslovom _____, pripravljene(-ga) v sodelovanju s svetovalcem/svetovalko _____ in sosvetovalcem/sosvetovalko _____.

Izrecno izjavljam, da v skladu z določili Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami) dovolim objavo zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije na fakultetnih spletnih straneh.

S svojim podpisom zagotavljam, da

- je predloženo besedilo rezultat izključno mojega lastnega raziskovalnega dela;
- je predloženo besedilo jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem
 - poskrbel(-a), da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam v zaključni strokovni nalogi/diplomskem delu/specialističnem delu/magistrskem delu/doktorski disertaciji, citirana oziroma navedena v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, in
 - pridobil(-a) vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti (v pisni ali grafični obliki) uporabljena v tekstu, in sem to v besedilu tudi jasno zapisal(-a);
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami);
- se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predložene zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom.

V Ljubljani, dne _____

Podpis avtorja(-ice): _____

KAZALO

UVOD	1
1 STORITVE	2
1.1 Značilnosti in razvrščanje storitev	2
1.2 Kakovost storitev	4
2 ZADOVOLJSTVO IN ZVESTOBA.....	5
2.1 Zadovoljstvo in zvestoba porabnikov	5
2.2 Pričakovanja porabnikov	6
2.3 Delitev porabnikov z vidika zadovoljstva in zvestobe	7
2.4 Merjenje zadovoljstva in zvestobe porabnikov	8
3 BOLONJSKI PROCES	9
3.1 Cilji bolonjskega procesa	9
3.2 Obdobje do podpisa Bolonjske deklaracije	9
3.3 Obdobje po podpisu Bolonjske deklaracije	10
3.4 Bolonjska reforma	11
3.4.1 Predstavitev bolonjske reforme	11
3.4.2 Odzivi na bolonjsko reformo	11
3.4.3 Bolonjska reforma v prihodnosti	13
4 EKONOMSKA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI.....	13
4.1 Predstavitev Univerze v Ljubljani	13
4.2 Predstavitev Ekonomske fakultete	14
4.2.1 Splošna predstavitev	14
4.2.2 Akreditacija AACSB in akreditacija EQUIS	14
4.2.3 Poslanstvo in vizija	15
4.2.4 Študijske in akademske izmenjave	15
4.3 Študijski programi na Ekonomski fakulteti	16
4.3.1 Predstavitev študijskih programov	16
4.3.2 Dodiplomski bolonjski študijski program UPEŠ	17
5 RAZISKAVA O ZADOVOLJSTVU ŠTUDENTOV EF S PROGRAMOM UPEŠ	17
5.1 Predstavitev raziskovalnih vprašanj	17
5.2 Viri in metode zbiranja podatkov	18
5.3 Poglobljeni pogovor	18

5.3.1 Rezultati poglobljenega pogovora s študentom	19
5.3.2 Rezultati poglobljenega pogovora s študentko.....	21
5.3.3 Priporočila	22
5.3.4 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja	23
5.4 Fokusna skupina	23
5.4.1 Rezultati fokusne skupine	23
5.4.2 Priporočila	26
5.4.3 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja	26
5.5 Anketna raziskava	26
5.5.1 Predstavitev značilnosti populacije in vzorca	26
5.5.2 Anketni vprašalnik	28
5.5.3 Rezultati po vprašanjih.....	28
5.5.4 Preverjanje hipotez	42
5.5.5 Priporočila	46
5.5.6 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja	46
5.6 Najpomembnejše ugotovitve.....	46
SKLEP.....	48
LITERATURA IN VIRI	50

UVOD

Vsi se zavedamo, da je zadovoljstvo porabnikov v današnji družbi za vsako storitveno podjetje bistvenega pomena. Porabniki smo iz dneva v dan bolj zahtevni, storitvena podjetja pa se morajo iz dneva v dan bolj truditi, da porabnike pridobijo in, kar je še bolj pomembno, obdržijo. Da podjetje porabnika obdrži, pa mora biti porabnik s storitvami, ki jih podjetje ponuja, vsaj zadovoljen, če ne celo zelo zadovoljen, saj se le zadovoljen porabnik k podjetju vrača ter ga priporoči svojim prijateljem in znancem. Slednje je za podjetje velikega pomena, saj poznamo rek, da dober glas seže v deveto vas.

Leta 1999 je Slovenija podpisala Bolonjsko deklaracijo in tako se je v slovenskem visokošolskem prostoru začel t. i. bolonjski proces. Fakultete so pričele s pripravljanjem študijskih programov v skladu z načeli Bolonjske deklaracije. Ekonomska fakulteta je v študijskem letu 2005/2006 med prvimi pričela z izvajanjem bolonjskih študijskih programov, od študijskega leta 2009/2010 dalje pa so morale bolonjske študijske programe razpisati vse fakultete. V medijih pa smo kmalu po pričetku izvajanja bolonjskih programov lahko zasledili nezadovoljstvo študentov z novimi programi. Prišlo je do nejasnosti glede nazivov diplomantov novih programov, možnosti koriščenja absolventskega staža in financiranja 2. bolonjske stopnje, kar je nezadovoljstvo študentov samo še povečevalo. Nezadovoljstva z bolonjsko reformo pa niso izražali samo študenti, ampak tudi nekateri profesorji.

Ravno zaradi občutka vsesplošnega nezadovoljstva sem se odločila, da v svoji diplomski nalogi raziščem zadovoljstvo študentov z bolonjskim študijskim programom UPEŠ. Tako je namen moje diplomske naloge raziskati zadovoljstvo študentov Ekonomske fakultete z bolonjskim študijskim programom UPEŠ kot celoto in njegovimi posameznimi področji (obveščanje, predmetnik, profesorji in asistenti, ocenjevanje znanja, dodatne storitve), in sicer s pomočjo dveh poglobljenih pogovorov, fokusne skupine in anketnega vprašalnika. Cilj diplomske naloge pa je, da bi od rezultatov raziskave imelo korist vodstvo Ekonomske fakultete in posledično tudi njeni študenti.

Diplomska naloga je sestavljena iz dveh delov, teoretičnega in empiričnega. Teoretični del začnjam s poglavjem o storitvah, v katerem definiram storitve, navedem tri osnovne značilnosti storitev in značilnosti storitev, s katerimi opredelimo razlike med storitvami in izdelki, predstavim razvrstitve storitev na podlagi različnih kriterijev (storitve glede na porabnike, storitve, odvisne od intenzivnosti dela, storitve glede na razvojni vidik, storitve glede na zahtevnost izvedbe in storitve glede na cilje) in opredelim kakovost storitev, objektivno in subjektivno kakovost ter pričakovanja porabnikov, ki odločilno vplivajo na zaznavanje kakovosti. Ker preučujem zadovoljstvo, v drugem poglavju najprej definiram zadovoljstvo, ki je nujni pogoj za zvestobo, in navedem rezultate dveh raziskav. Prva preučuje povezave med zadovoljstvom študentov, študentskim zaznavanjem ugleda izobraževalne ustanove in zvestobo študentov, druga pa pokaže, da pri zadržanju porabnikov še naprej igrajo glavno vlogo vrednost, zadovoljstvo in zvestoba. Nadaljujem z opredelitvijo oblikovanja pričakovanj in predstavitvijo dejavnikov, ki vplivajo na oblikovanje le-teh. Navedem tudi

delitev pričakovanj na objektivna, subjektivna in idealna, opredelim skupine nezadovoljnih, zadovoljnih in zvestih porabnikov ter navedem orodja za merjenje in spremljanje zadovoljstva ter s pomočjo česa merimo zvestobo porabnikov.

V okviru tretjega poglavja definiram bolonjski proces in navedem njegovih deset ciljev. Najprej opišem dogajanje do podpisa Bolonjske deklaracije in podpis le-te, nato pa še dogajanje po njenem podpisu. V zadnjem delu poglavja predstavim bolonjsko reformo, odzive nanjo in mnenja o reformi ter dogajanje na tem področju v prihodnje. Nadaljujem s poglavjem o Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, v katerem na kratko predstavim Univerzo v Ljubljani in Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, ki je dvojno akreditirana. Podrobno predstavim akreditaciji AACSB in EQUIS, poslanstvo in vizijo ter študijske in akademske izmenjave na fakulteti. Na koncu poglavja navedem še ponudbo študijskih programov in podrobneje opredelim dodiplomski bolonjski študijski program UPEŠ, saj v svoji diplomski nalogi preučujem zadovoljstvo študentov z njim.

Empirični del diplomske naloge predstavlja peto poglavje, v katerem najprej predstavim raziskovalna vprašanja in opišem preučevanje sekundarnih in metode pridobivanja primarnih podatkov. V nadaljevanju na kratko predstavim vsako od metod pridobivanja primarnih podatkov ter predstavim njene rezultate, omejitve in podam priporočila na podlagi rezultatov. V okviru anketne raziskave podrobno predstavim tudi značilnosti populacije in vzorca ter rezultate preverjanja hipotez. Na koncu podam najpomembnejše ugotovitve, do katerih sem prišla s pomočjo rezultatov vseh metod pridobivanja primarnih podatkov.

1 STORITVE

1.1 Značilnosti in razvrščanje storitev

»Storitev je vsako dejanje ali delovanje, ki ga nekdo lahko ponudi drugemu, je neopredmeteno ter ne pomeni lastništva nečesa. Njena izvedba je lahko povezana s fizičnimi izdelki, ali pa tudi ne« (Kotler, 2004, str. 444). Pri storitvah na splošno lahko identificiramo tri osnovne in bolj ali manj splošne značilnosti (Grönroos, 2007, str. 53):

1. storitve so procesi, sestavljeni iz aktivnosti ali zaporedja aktivnosti,
2. storitve so vsaj do neke mere proizvedene in porabljene istočasno,
3. porabnik vsaj do neke mere sodeluje kot soproizvajalec v procesu proizvodnje storitev.

Razlike med storitvami in izdelki opredelimo z naslednjimi značilnostmi storitev (Potočnik, 2004, str. 30–34):

- **Neopredmetenost.** Storitve v nasprotju z izdelki ne moremo videti, okusiti, občutiti, slišati ali vonjati. Po nakupu in porabi storitev kupec pogosto nima v posesti nič opredmetenega. Tako porabniki iščejo znake ali dokazila o kakovosti storitve, da bi omilili

negotovost. Poznamo oprijemljive sestavine storitev (stvari, ki jih porabnik kupi, npr. kosilo, stvari, katerih status se s storitvijo spremeni, npr. popravilo avtomobila na servisu, stvari, ki so obrobni del vsebine storitve, npr. vstopnica za kino, stvari, brez katerih ne moremo opraviti storitev, npr. letalo letalskega prevoznika, in stvari, ki so del procesa, npr. tehnologija) in neoprijemljive sestavine storitev (osebni stik z izvajalci storitev, s storitvenim okoljem ustvarjeno vzdušje in porabnikovi občutki). Sama izvedba storitve je vedno neopredmetena, tudi če storitve vsebujejo oprijemljive sestavine.

- **Neločljivost.** Praviloma storitve ustvarimo in porabimo sočasno. Porabnik je pogosto vključen v izvedbo storitve, zato je vzajemno delovanje med prodajalcem in porabnikom storitve najpomembnejša posebnost storitve. Na končni izid, torej zadovoljstvo porabnika, vplivata porabnik in izvajalec storitev.
- **Minljivost.** Ko je povpraševanje stalno, minljivost storitev ne predstavlja težave, ko pa povpraševanje zelo niha, imajo storitvene organizacije hude težave, npr. letalski prevozniki, saj neprodanih sedežev na določeni letalski liniji ne moremo prodati kasneje. Prav tako pa storitev v primeru presežka povpraševanja ne moremo vzeti iz zaloge in ponuditi na trgu, v primeru presežka ponudbe pa je vrednost priprave storitev izgubljena. Storitve pa tudi ne moremo ponaročiti, izvesti jo moramo popolnoma na novo.
- **Spremenljivost.** Odvisno od tega, kdo izvaja storitve, kje in kdaj jih izvaja, se kakovost storitve spreminja. Storitve so namreč kljub možnostim nadzorovanja kakovosti (izbor strokovnih izvajalcev in njihovo usposabljanje, poenotenje izvedbe storitev in spremljanje zadovoljstva porabnikov) zelo občutljive za čas, kraj izvedbe in vsakokratne izvajalce.
- **Težavnost ugotavljanja in nadziranja kakovosti.** Ugotavljanje in nadziranje kakovosti storitev je zelo težavno, saj jih izvajajo ljudje, ki ne delujejo kot stroji v proizvodnem procesu. Tako je ocenjevanje vrednosti in kakovosti storitve v največji meri odvisno od mnenj, vrednot in pričakovanj obstoječih in potencialnih porabnikov.
- **Visoka stopnja tveganja.** Nakup storitev je bistveno bolj tvegan kot nakup izdelka, in sicer zaradi zelo težavnega ugotavljanja in nadziranja kakovosti storitev ter zaradi občutljivosti storitev za čas, kraj izvedbe in izvajalce.
- **Prilagajanje ponudbe posebnim zahtevam porabnikov.** Kljub temu, da je zelo pomembna sestavina diferenciranja ponudbe storitev raven prilagodljivosti in izvedbe storitve po meri posameznega porabnika, lahko za precej storitev dosežemo visoko stopnjo standardizacije in poenotenja postopkov, npr. bančni avtomat.
- **Ustvarjanje osebnih stikov med porabnikom in izvajalcem storitve.** Storitve so proces, v katerem sta za raven porabnikovega zadovoljstva znanje in strokovnost izvajalca storitve odločujoča.

Storitve razvrščamo na podlagi različnih kriterijev, nekaj razvrstitev storitev glede na različne kriterije je predstavljenih v nadaljevanju (Potočnik, 2004, str. 49):

- **Storitve glede na porabnike**
 - končno povpraševanje (osebne in družbene),
 - medorganizacijsko povpraševanje (distributivne in poslovne).
- **Storitve odvisne od intenzivnosti dela**
 - storitve, ki temeljijo na opremi (avtomatizirane in strokovno vodene),
 - storitve, ki jih izvajajo ljudje (popravila, čiščenje in svetovanje).
- **Storitve glede na razvojni vidik**
 - tradicionalne (turizem, gostinstvo, promet),
 - nove (informacijske, računalniške in telekomunikacijske).
- **Storitve glede na zahtevnost izvedbe**
 - storitve na podlagi znanja (pravne, finančne in zdravstvene),
 - rutinske storitve (trgovinske in knjigovodske).
- **Storitve glede na cilje**
 - dobičkonosne (servisne in zavarovalniške),
 - nepridobitne (izobraževalne in dobrodelne).

Najpomembnejši problem, s katerim se srečujejo v storitvenih podjetjih, je v nadaljevanju predstavljena kakovost storitev, saj je ponudba kakovostnih storitev pogoj za uspešno poslovanje storitvenega podjetja (Potočnik, 2004, str. 91–92).

1.2 Kakovost storitev

Zadovoljstvo ali razočaranje porabnikov, ki ocenjujejo kakovost storitve, je trenutek resnice, ko podjetje spozna svoje prednosti in pomanjkljivosti. Kakovost storitev je razlika med storitvijo, ki jo porabnik pričakuje, in storitvijo, ki jo porabnik dejansko prejme, izraža pa se z zadovoljstvom, navdušenjem ali razočaranjem, ki ga porabnik doživi, ko storitev prejme (Potočnik, 2004, str. 91–92). Porabnik pričakovanja o storitvi oblikuje na podlagi oglaševanja, ustnih priporočil in izkušenj iz preteklosti. Če je pri primerjavi zaznane storitve s pričakovano zaznana storitev slabša od pričakovane, je porabnik razočaran, če pa so porabnikova pričakovanja izpolnjena oziroma presežena, pa se bo porabnik k ponudniku storitve vračal (Kotler, 2004, str. 455).

Razlikujemo med standardno kakovostjo (objektivna), ki je določena s strani storitvenega podjetja s postopki in izvajalci storitve, in kakovostjo, ki je skladna s pričakovanji (subjektivna), ki pa jo porabnik opredeli po izvedeni storitvi (Potočnik, 2004, str. 92).

Objektivno kakovost storitve določajo njene splošne (procesnost, nesnovnost in neobstojnost) in izvedene (nezmožnost prenosa storitev, neločljivost od izvajalca, sočasnost izvajanja in uporabe in neposredni ali posredni stik med izvajalci in porabniki) značilnosti. Splošne so lastne vsem storitvam, izvedene pa se ne pojavljajo pri vseh vrstah storitev (Potočnik, 2004, str. 36–37).

Pričakovanja porabnikov imajo odločilen vpliv na porabnikovo zaznavanje kakovosti. Če ponudnik storitev obljubi preveč, s tem dvigne pričakovanja porabnikov previsoko in posledično le-ti zaznajo, da so dobili slabo kakovost. Objektivno merjeno je raven kakovosti lahko še vedno visoka, ampak ker pričakovanja porabnika in njegove izkušnje niso bile v ravnotežju, je bila zaznana kakovost kljub temu slaba. Pametneje je poskušati držati obljube na nižji ravni od dejanskih porabnikovih izkušenj, saj tako porabniki vsaj ne bodo nezadovoljni z zaznano kakovostjo. Istočasno pa ponudnik storitve porabnikom lahko ponudi nepričakovana presenečenja, ki precej bolj učinkovito ustvarjajo zvestobo in ponovne nakupe kot samo zadovoljiva zaznana kakovost. Torej je bolje obljubiti manj, da smo prepričani, da ponudnik lahko uresniči dano obljubo, še bolje pa je obljubiti manj in izpolniti več (Grönroos, 2007, str. 77–78).

2 ZADOVOLJSTVO IN ZVESTOBA

2.1 Zadovoljstvo in zvestoba porabnikov

»Porabnikovo zadovoljstvo je stopnja ugodnega počutja, ki jo zazna, če primerja doseženo zadovoljitev potrebe s pričakovano zadovoljitvijo« (Potočnik, 2006, str. 33). Ravno zadovoljstvo je zelo želen izid odnosa med porabnikom in ponudnikom, saj neposredno vpliva na dobiček ponudnika (Musek Lešnik, 2007, str. 20–21). Za zvestobo porabnikov in njihovo vračanje, ki sta pomembna dejavnika poslovne uspešnosti, je zadovoljstvo nujni pogoj (Musek Lešnik, 2007, str. 23).

V procesu oblikovanja zadovoljstva je pomemben dejavnik subjektivna ocena kakovosti, vendar subjektivne ocene kakovosti ne smemo enačiti z zadovoljstvom, saj je le-ta le eden od vzrokov za nastanek zadovoljstva (Musek Lešnik, 2007, str. 27). Razlikovati je treba med kakovostjo storitve, ki jo porabnik zazna racionalno, in zadovoljstvom porabnika, ki je emocionalno in se lahko nanaša na presenečenje, strinjanje, oddahnitev, veselje ali užitek. Navduševanje strank postaja pri trženju storitev vse bolj pomembno (Potočnik, 2004, str. 126).

Rezultati raziskave, katere cilj je bil preučiti povezave med zadovoljstvom študentov, študentskim zaznavanjem ugleda izobraževalne ustanove in zvestobo študentov, so podprli vse tri hipoteze, in sicer pozitivno povezanost med zadovoljstvom in zvestobo, pozitivno povezanost med ugledom in zvestobo ter pozitivno povezanost med zadovoljstvom in ugledom. To nakazuje, da bolj ugodno je študentsko zaznavanje ugleda, višja je zvestoba

študentov. Zadovoljstvo študentov pa ima celo močnejši vpliv na zvestobo študentov (Helgesen & Nettet, 2007, str. 126 in str. 135).

V raziskavi, objavljeni v *Marketing Intelligence & Planning*, so ugotovili, da so štiri komponente vrednosti (storitev, kakovost, sloves in cena) neposredno povezane z zadržanjem porabnikov. Med temi štirimi spremenljivkami je bila cena najmanj pomemben dejavnik, a kljub temu še vedno pomemben. Raziskava je pokazala, da vrednost, zadovoljstvo in zvestoba še naprej igrajo glavno vlogo pri zadržanju porabnikov. Ustvarjanje vrednosti je ena glavnih sil v ozadju zadržanja porabnikov. Ustvarjanje porabnikovega zadovoljstva in zvestobe je nemogoče brez predhodnega ustvarjanja izredne vrednosti za porabnika. V raziskavi so ugotovili, da je bila zvestoba daleč najbolj pomembna komponenta pri porabnikovem namenu ponovnega nakupovanja. V povezavi z vrednostjo je kombinacija potrdila, da zelo močno vpliva na vračanje porabnikov. Tudi zadovoljstvo je pomembno vplivalo na porabnikovo ponovno nakupovanje, vendar ocenjevanje zadovoljstva zahteva ugotavljanje, kakšno raven zadovoljstva je porabnik izkusil ter primerjanje izkušnje in pričakovanja (Trasorras, Weinstein & Abratt, 2009, str. 627–629).

2.2 Pričakovanja porabnikov

Na podlagi preteklih izkušenj, ugotovitev in izkušenj družinskih članov, znancev in prijateljev ter sporočil in obljub podjetij ter konkurentov se oblikujejo pričakovanja. (Potočnik, 2006, str. 33). Zelo velik vpliv na pričakovanja imajo izkušnje, slabe izkušnje namreč pričakovanja znižujejo, dobre izkušnje pa pričakovanja povečujejo (Potočnik, 2006, str. 450). Pričakovanja pa se spreminjajo, saj se prilagajajo spremenjenim okoliščinam ali novo pridobljenim informacijam (Musek Lešnik, 2007, str. 24).

Na oblikovanje pričakovanj vpliva več dejavnikov, med najpomembnejšimi pa so naslednji (Potočnik, 2004, str. 132–133):

- **Cena.** Cena zelo vpliva na pričakovanja, višja kot je, bolj se pričakovanja bližajo zelo visoki ravni izvedbe storitve.
- **Razpoložljivost alternativne storitve.** Razpoložljivost alternativne storitve je pomembna pri profesionalnih storitvah, pri katerih porabnik pred odločitvijo skuša pridobiti drugo mnenje.
- **Trženjske aktivnosti.** Pospeševanje prodaje, oblikovanje storitvene blagovne znamke in oglaševanje prav tako vplivajo na oblikovanje pričakovanj, še posebej ustno sporočanje tako zadovoljnih kot tudi nezadovoljnih porabnikov.
- **Prejšnje izkušnje.** Prejšnje izkušnje pri kateremkoli ponudniku določene storitve so pomembne za oblikovanje temeljnega pričakovanja glede storitve.

- **Porabnikovo prepričanje in razpoloženje.** Pričakovanja zvišuje negativno razpoloženje porabnika do ponudnika storitve, tolerantnejši porabniki pa z razširjanjem območja tolerance pričakovanja zmanjšujejo.

Pričakovanja porabnikov, ki vplivajo na porabnikovo zadovoljstvo, navdušenje ali razočaranje delimo na (Potočnik, 2006, str. 450):

- **Objektivna pričakovanja** (povprečna raven kakovosti, ki temelji na znanih informacijah in je raven pričakovanja večine porabnikov),
- **Subjektivna pričakovanja** (kakšna bi morala biti kakovost storitev po mnenju porabnikov),
- **Idealna pričakovanja** (kar se lahko zgodi pri najboljših objektivnih pogojih).

Porabnik po nakupu primerja doživeto izkušnjo z že vnaprej oblikovanimi pričakovanji o le-tej in tako oblikuje svoj občutek zadovoljstva. Če doživeta izkušnja ne doseže vnaprej oblikovanih pričakovanj, je porabnik nezadovoljen. Če doživeta izkušnja doseže vnaprej oblikovana pričakovanja, je porabnik zadovoljen, če pa preseže vnaprej oblikovana pričakovanja, pa je porabnik zelo zadovoljen (Musek Lešnik, 2007, str. 24–25).

2.3 Delitev porabnikov z vidika zadovoljstva in zvestobe

Podjetje svoje porabnike z vidika zadovoljstva in zvestobe deli v spodaj navedene skupine (Musek Lešnik, 2007, str. 15–17):

- **Nezadovoljni porabniki.** Za nezadovoljne porabnike je značilno, da iščejo drugega ponudnika izdelkov ali storitev, saj imajo s trenutnim ponudnikom negativne izkušnje. Ponavadi jim ponudniki ne posvečajo dovolj pozornosti, kljub temu da se lahko z učinkovitim odzivom veliko nezadovoljstev spremeni v pozitivno izkušnjo. Ravno z učinkovitim odzivom na nezadovoljstvo porabnika lahko obdržimo 85 % porabnikov, ki bi drugače odšli k drugim ponudnikom.
- **Zadovoljni porabniki.** Za zadovoljne porabnike je značilno, da so odprti za boljše priložnosti in ranljivi za ponudbe konkurence, čeprav imajo s trenutnim ponudnikom pozitivne izkušnje in se verjetno vračajo. Ravno od zadovoljnih porabnikov ponudniki ponavadi preveč pričakujejo, ampak zadovoljen porabnik ni nujno tudi zvest porabnik. Med zadovoljstvom, zvestobo in vračanjem porabnikov ni linearne povezave, saj 65–85 % zadovoljnih ali zelo zadovoljnih porabnikov kljub zadovoljstvu zamenja ponudnika.
- **Zvesti porabniki.** Za zveste porabnike je značilno, da niso le zadovoljni, ampak se kljub pritiskom in ponudbam konkurence vedno znova vračajo. Zvestim porabnikom ponudniki

ponavadi posvetijo veliko pozornosti, saj jim zagotavljajo stalen promet. Načelo 80:20 (20 % porabnikov realizira 80 % prometa) govori ravno o zvestih porabnikih.

V nadaljevanju so predstavljena orodja za merjenje in spremljanje zadovoljstva porabnikov ter načini merjenja zvestobe porabnikov.

2.4 Merjenje zadovoljstva in zvestobe porabnikov

Za merjenje in spremljanje zadovoljstva porabnikov poznamo različna orodja (Kotler, 2004, str. 64):

- **Sistemi za sprejem predlogov in pritožb.** V na porabnike osredotočenem podjetju lahko porabniki izražajo svoje pritožbe in predloge. Tako nekateri ponudniki odprejo brezplačne telefonske linije, za komuniciranje pa uporabljajo tudi elektronsko pošto in spletne strani.
- **Ankete o zadovoljstvu porabnikov.** Večina porabnikov v primeru nezadovoljstva zamenja ponudnika ali manj kupuje, pritoži pa se le 5 % porabnikov, kljub temu da so le-ti v povprečju nezadovoljni z vsakim četrtem nakupom. Tako se pametni ponudniki odločijo za neposredno merjenje zadovoljstva z izvajanjem periodičnih anket. Ob zbiranju podatkov o zadovoljstvu pa je priporočljivo porabnike povprašati še po nakupnih namerah in pripravljenosti priporočiti ponudnika in blagovno znamko drugim.
- **Navidezno nakupovanje.** Ponudniki imajo možnost najetja navideznih nakupovalcev, ki izkusijo nakupovanje pri ponudniku in konkurenci. Ti potem lahko poročajo o močnih in šibkih točkah teh doživetij in preverijo odziv prodajnega osebja v različnih okoliščinah.
- **Analiza izgubljenih porabnikov.** Ponudniki bi morali izgubljene porabnike poklicati in jih povprašati o razlogu prenehanja kupovanja ali preselitve k tekmelem. Zelo priporočljivo je sproti spremljati odstotek izgubljenih porabnikov.

Zvestobo porabnikov pa merimo s pomočjo (Catană & Catană, 2009, str. 87):

- Pogostosti nakupa znamke,
- Verjetnosti nakupa znamke,
- Vrste nakupov znamke (idealni nakup (kupi se le znamka A): AAAAAA, deljeni nakup: AABABA in nestabilen nakup: AAABBB).

3 BOLONJSKI PROCES

3.1 Cilji bolonjskega procesa

»Bolonjski proces lahko na hitro in posplošeno označimo kot skupno prizadevanje evropskih držav (bolj natančno: njihovih resorjev za izobraževanje), nekaterih vladnih in nevladnih mednarodnih organizacij za izobraževanje, akademskih ustanov in študentskih organizacij za koordinirano sodelovanje in poenotenje pogledov pri reševanju izzivov in odprtih vprašanj o ključnih konceptih, strategijah in razvojnih politikah visokega šolstva v razmerah, ki jih zaznamujejo evropske integracije, t. i. tranzicija v srednji in vzhodni Evropi ter globalizacija v svetovnem merilu« (Zgaga, 2004, str. 11).

Spodaj naštetih cilji bolonjskega procesa so navedeni na spletni strani Univerze v Ljubljani (Cilji bolonjskega procesa, 2012):

1. zagotavljanje kakovosti visokega šolstva,
2. sprejetje dvo- oziroma tristopenjskega sistema študija,
3. pospeševanje mobilnosti študentov, akademskega in administrativnega osebja,
4. vzpostavitev kreditnega sistema (ECTS) za vrednotenje študijskih obveznosti,
5. priznavanje stopenj: sprejem sistema lahko prepoznavnih in primerljivih stopenj,
6. aktivna udeležba visokošolskih zavodov, učiteljev in študentov v bolonjskem procesu in sodelovanje študentov pri upravljanju visokega šolstva,
7. pospeševanje evropske dimenzije v visokem šolstvu,
8. pospeševanje privlačnosti evropskega visokošolskega prostora,
9. vseživljenjsko učenje,
10. evropski visokošolski prostor in evropski raziskovalni prostor-dva stebra na znanju temelječe družbe.

Seznam s šestimi cilji je bil izoblikovan leta 1999 na bolonjski konferenci, tri strateške cilje je na seznam dodala praška konferenca in enega berlinska konferenca (Zgaga, 2004, str. 115).

3.2 Obdobje do podpisa Bolonjske deklaracije

Na srečanju rektorjev nekaterih evropskih univerz leta 1988 v Bologni so rektorji podpisali listino Magna Charta Universitatum in se s podpisom obvezali, da se bodo trudili za neločljivost poučevanja in raziskovanja ter avtonomnost univerz, se na ta način prožneje prilagajali spreminjajočim se potrebam in povpraševanju družbe ter ustvarjali napredek v znanju (Rodman, 2008, str. 87).

Leta 1992 je Svet Evrope Unesco predlagal izdelavo skupne konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij, Unesco pa je predlog pred iztekom leta 1992 formalno sprejel (Zgaga, 2004, str. 21). Portugalska je od 8. do 11. aprila 1997 v Lizboni ob Svetu Evrope in

Unescu organizirala diplomatsko konferenco, ki je sprejela konvencijo. Med prvimi desetimi podpisnicami, ki so ratificirale konvencijo, je bila tudi Slovenija, ki je bila že pri samem sprejetju konvencije močno dejavna. Tako so evropske države dobile nov pomemben pravni instrument. Lizbonska konvencija o priznavanju visokošolskih kvalifikacij je potrdila, da se posamezne države lahko lotijo še bolj konstruktivnih načrtov in postavila vrsto temeljnih zahtev (Zgaga, 2004, str. 24–25).

Ministri za šolstvo Francije, Italije, Nemčije in Velike Britanije so 25. maja 1998 na Sorboni, kjer je potekalo posvetovanje, ki ga je soorganizirala francoska konferenca univerzitetnih predsednikov CPU, podpisali deklaracijo z naslovom Harmonizacija arhitekture evropskega visokošolskega sistema, ki je politični rezultat strokovnih priprav ter daljših in poglobljenih analiz. Sorbonska deklaracija je potrebovala večje število soglasnih, da bi dobila ustrezno politično težo in tako je dozorelo prepričanje, da je potrebno pripraviti novo deklaracijo, ki ne bo sporna niti po vsebini niti po postopkih (Zgaga, 2004, str. 24–27).

Konec leta 1998 je pristojnim ministrom iz povabljenih držav tedanji italijanski minister poslal pismo, v katerem jih je povabil na posvet, ki je potekal 18. in 19. junija leta 1999 na Univerzi v Bologni, in izrazil željo, da bi ob koncu posveta sprejeli dokument z naslovom Bolonjska deklaracija (Zgaga, 2004, str. 27–28). Tako je bila 19. junija v Bologni podpisana Bolonjska deklaracija (Zgaga, 2004, str. 30). S podpisom le-te pa se je leta 1999 uradno začel bolonjski proces (Zgaga, 2004, str. 11). Bolonjsko deklaracijo je podpisalo 29 evropskih držav, med njimi tudi Slovenija. S podpisom so države začrtale smeri razvoja visokega šolstva do leta 2010 (Pinter, 2009, str. 20).

3.3 Obdobje po podpisu Bolonjske deklaracije

Pred srečanjem v Pragi je bilo doseženo soglasje, da se Turčiji, Cipru in Hrvaški omogoči sodelovanje v bolonjskem klubu, saj je Bolonjska deklaracija že leta 1999 ob njenem podpisu pritegnila veliko pozornost v državah, ki v Bologni niso bile navzoče in so nekatere med njimi med pripravami na praško srečanje izrazile željo o pridružitvi skupini podpisnic. Po koncu konference se je skupini pridružil tudi Liechtenstein, tako da se je maja leta 2001 skupina podpisnic povečala z 29 na 33 članov (Zgaga, 2004, str. 44).

Na spletni strani Univerze v Ljubljani je navedeno, da se pristojni ministri držav podpisnic po podpisu Bolonjske deklaracije leta 1999 redno sestajajo z namenom ocenitve doseženega napredka v posameznih državah ter dogovora o smereh nadaljnjega razvoja procesa in ukrepov, ki so potrebni za uresničitev ciljev Bolonjske deklaracije. Tako so se pristojni ministri sestali leta 2001 v Pragi, leta 2003 v Berlinu, leta 2005 v Bergnu, leta 2007 v Londonu, leta 2009 v Leuvnu ter leta 2010 v Budimpešti in na Dunaju. Ministri na vsaki konferenci sprejmejo poseben komunike, ki vsebuje predloge za nadaljnji razvoj bolonjskega procesa. Od leta 1999 je k Bolonjski deklaraciji pristopilo že 47 držav, zadnji se je leta 2010 priključil Kazahstan na Budimpeško-dunajski konferenci (Kaj je bolonjski proces, 2012).

3.4 Bolonjska reforma

3.4.1 Predstavitev bolonjske reforme

Jelena Štrbac je bolonjsko reformo opredelila kot še eno reformo visokošolskih programov, njen namen pa je poenotenje evropskega visokošolskega prostora. Kot smernice bolonjske reforme pa je navedla bolj uporabna in aplikativna znanja, večje možnosti zaposlovanja, krajšanje študija ter primerljivost znanj znotraj evropskega visokošolskega prostora. Izpostavila je tudi glavne razlike med starim in bolonjskim sistemom, in sicer da imajo študenti na voljo več izbirnih predmetov, da gre za bolj individualizirane in interaktivne oblike dela ter da imajo študenti več manjših enosemestrskih predmetov in ne več izpitov ob koncu celoletnih predavanj (Ambrožič, 2008, str. 24).

TedANJI direktor direktorata na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Marko Perdih, je povedal, da so študenti z uvedbo bolonjske reforme pridobili pri fleksibilnosti izobraževanja. Bolonjski koncept namreč spodbuja prehode, tako vertikalno kot tudi diagonalno. Omenil je večje interdisciplinarne možnosti, možnost fleksibilnejše sestave študijskega programa in pomembnost mednarodne primerljivosti stopenj izobrazbe. Težavo z nazivi je rešil zakon, po katerem je stara univerzitetna diploma enakovredna 2. bolonjski stopnji. Znanstveni magisterij pa se je z bolonjsko reformo ukinil (Petrovec, 2008, str. 41).

Pri uresničevanju bolonjskega procesa ima učenje jezikov ključno vlogo. Za vse visokošolske institucije je osnovni kriterij kakovosti prisotnost jezikovne politike, a ravno izvajanje bolonjskega procesa je v veliko primerih privedlo do izrinjanja učenja jezikov ali do prevelikega poudarjanja angleškega jezika (Tudor & Mackiewicz, 2006, str. 15). Večja interdisciplinarnost, mobilnost in s tem kvaliteta študija so prednosti bolonjskih študijskih programov. Bolonjski študenti naj bi pridobili več znanja v krajšem času in izpite lahko opravljajo na katerikoli evropski fakulteti z bolonjsko reformo (Pinter, 2009, str. 20).

Po besedah nekdanje rektorice ljubljanske univerze prof. dr. Andreje Kocijančič je čar bolonje v kombinacijah, saj 2. stopnjo izbereš glede na usmeritev znotraj primarnega študija, ter v mobilnosti študentov, saj gre veliko naših študentov v tujino, veliko tujih študentov pa pride k nam. V študijskem letu 2005/2006 so v Sloveniji bolonjske programe vpeljale prve fakultete. Od študijskega leta 2009/2010 dalje pa fakultete razpisujejo samo bolonjske programe (Stražičar, 2008, str. 22–23). V študijskem letu 2009/2010 smo dobili tudi prve bolonjske diplomante (Nared, 2010).

3.4.2 Odzivi na bolonjsko reformo

Z bolonjsko reformo so prvi bolonjski študenti večinoma nezadovoljni, saj reformo občutijo kot pritisk. Do reforme pa so skeptični tudi profesorji, ki menijo, da so bili v spremembe prisiljeni, fakultetam pa naj bi zmanjkovalo denarja. Univerze in študenti opozarjajo, da je financiranje visokošolskih zavodov in javnih univerz pomanjkljivo, saj je neprilagojeno

novemu sistemu, v katerem se je študij podaljšal za eno leto. Težav pa ne zanikajo niti na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Da je z bolonjsko idejo zgrešila cela Evropa, meni nekdanji rektor ljubljanske univerze profesor dr. Jože Menciger, ki predvideva, da bodo študenti fakultete zaključevali s slabšim znanjem kot prej (Dimnik & Škerl Kramberger, 2009). Pinter (2009, str. 20) omenja dejstvo, da bolonjski študij ni krajši, le drugače je razporejen. Prej je bil sistem štirih let plus eno leto, sedaj pa je sistem treh let plus dve leti.

Prof. dr. Stanislav Pejovnik, rektor ljubljanske univerze, je povedal, da se politika na vprašanje šolnin ni jasno odzvala, slišati je le, da šolnin trenutno ni, kako pa bo s tem v prihodnosti, pa se ne ve. Rektor je mnenja, da bi študij moral biti brezplačen na obeh stopnjah študija, ima pa pomisleke do nepotrebnega absolventskega staža, sedanjih možnosti ponavljanja in še do česa. Meni, da bi danes katerikoli rektor na vprašanje, ali je zadovoljen z bolonjsko reformo kot z reformo, ki je prinesla višjo kvaliteto študija, odgovoril z ne, saj morajo ravno rektorji skrbeti, da se kljub reformam kakovost študija nenehno zvišuje. Ravno s kakovostjo pa ima Slovenija težave, a po njegovem mnenju za težave vsaj primarno ni kriva bolonjska reforma. Prejšnje študijske programe smo po njegovem mnenju v veliki meri resnično prenovili in jim dodali nova znanja, tako da so sedaj kakovostnejši in modernejši, vsekakor pa pri tem niso bili enako uspešni na vseh fakultetah. Strinja se s trditvijo študentov, da kvaliteta študija dejansko pada, vendar vzrok za to ni le bolonjska reforma, obstaja še precej drugih vzrokov, ki so enako ali celo bolj pomembni od le-te. Prav tako se strinja, da je 1. bolonjska stopnja samo pripravljavnica za 2. bolonjsko stopnjo in pravi, da če bi bil on minister, bi 1. bolonjska stopnja veljala toliko kot univerzitetna. Opozoril je, da je bolonjska reforma na ravni univerze prinesla tudi dobre stvari, npr. temeljito prenovo doktorskih programov, in da na univerzi poteka raziskava o tem, kaj nam je prinesel bolonjski proces, ta pa ne kaže totalnega poloma bolonje (Kontler Salamon, 2011b).

Glavna pomanjkljivost bolonjske reforme po mnenju Jelene Štrbac je, da jo marsikateri visokošolski zavod napačno razume in posledično napačno izvaja. Kot drugo pomanjkljivost pa je omenila zakonsko ureditev, po kateri bodo imeli bolonjski študenti nižjo izobrazbo kot študenti starega sistema za približno enako let študija. Prepričana je, da na ta način nismo dosegli krajšanja študija. Opozorila pa je tudi na premajhno seznanjenost delodajalcev z bolonjsko reformo (Ambrožič, 2008, str. 24–25).

Po mnenju Urške Cocej bi morala biti prva generacija bolonjskih diplomantov zadnja, saj je bolonjska reforma le ena izmed napak zgrešene ideologije prostega trga, diplomantom pa bi morali k diplomi priložiti opravičilo zaradi izvajanja poskusov na njih. Prav tako meni, da bolonjska reforma v visokošolski prostor prinaša tržne zakonitosti in iz študenta dela material, ki se bo na trgu dela najboljše prodajal, zato bi jo morali v celoti zavrniti (Nared, 2009).

Da bolonjska reforma še ni končana in da ni zgrešena, menijo na ljubljanski univerzi. Smisel bolonjske reforme je po njihovem tako v spodbujanju vseživljenjskega učenja kot tudi v pospeševanju mobilnosti študentov, akademskega in administrativnega osebja in s tem

internacionalizacije, organiziranem zagotavljanju kakovosti visokega šolstva, priznavanju znanj pridobljenih v drugih okoljih ali sistemih, in vzpostavitvi mehanizmov transparentnosti pridobljenih učnih rezultatov (Nared, 2010).

3.4.3 Bolonjska reforma v prihodnosti

Določen napredek pri krepitvi mobilnosti in izboljšanju kakovosti evropskega visokošolskega izobraževanja je že dosežen, a kljub temu je treba še precej postoriti. Tako glavni skrbi bolonjskih in bodočih študentov, dostop do izobraževanja in zaposljivost, ostajata (Klemenčič, 2006, str. 14).

V prihodnosti se pripravljata sprememba visokošolske zakonodaje in sprememba statuta univerze. Predvidena je namreč zakonska sprememba, da bo 2. bolonjska stopnja za študente plačljiva, če ti ne bodo opravili študijskih obveznosti v predvidenem roku. 1. bolonjska stopnja pa bo tako v primeru uspešnega kot tudi v primeru neuspešnega študija ostala brezplačna. Sprememba zakonodaje pa naj bi omejila tudi absolventskega staž, ki naj bi študentom pripadal le v okviru 3. študijske stopnje, na 1. in 2. stopnji bolonjskega študija pa absolventskega staža ne bo. Rektor ljubljanske univerze je povedal, da je med novostmi omejitev števila opravljanja izpitov, po novem naj bi študenti izpit lahko opravljali le trikrat in še to tretjič pred komisijo. Omenil je tudi, da bodo v strategiji do leta 2020 opredeljene spremembe, ki bodo zagotovile zaposljivost diplomantov 1. bolonjske stopnje (Kontler Salamon, 2011a).

4 EKONOMSKA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI

4.1 Predstavitev Univerze v Ljubljani

Ekonomska fakulteta v Ljubljani je članica Univerze v Ljubljani (UL), ki je visokošolska ustanova, ki jo odlikujeta visoka stopnja inovativnosti in bogata tradicija, študenti pa so središče dogajanja. Ustanovljena je bila leta 1919 in od takrat dalje je pomemben steber slovenske družbe in gonilo njenega razvoja. Že veliko let se uvršča med 3 % najboljših univerz na svetu, v skupen evropski visokošolski prostor, za katerega so značilne tri glavne lastnosti, in sicer bolonjski proces, programi mobilnosti učiteljev in študentov ter okvirni programi za razvoj in raziskave, pa se je aktivno integrirala v zadnjih dvajsetih letih (O Univerzi v Ljubljani, 2012).

Po besedah prof. dr. Andreje Kocijančič, nekdanje rektorice ljubljanske univerze, je ta med najboljšimi v Evropi. Ljubljanska univerza je po njenih besedah med 500 najboljšimi univerzami na svetu na šanghajski lestvici, na 362. mestu med svetovnimi univerzami na Timesovi lestvici, od Evropske skupnosti pa je ljubljanska univerza dobila posebno priznanje glede zadovoljstva študentov, ki prihajajo na ljubljansko univerzo na izmenjavo. Med prvimi dvajsetimi v Evropi pa je univerza glede na uspešnost izmenjav tako profesorjev kot tudi

študentov, imenovana je namreč za zgodbo uspeha s strani programa Socrates/Erasmus (Žagar, 2007, str. 8).

4.2 Predstavitev Ekonomske fakultete

4.2.1 Splošna predstavitev

Ekonomska fakulteta v Ljubljani je bila ustanovljena kot del Univerze v Ljubljani leta 1946. Postala je ena najbolj vplivnih univerzitetnih organizacij v regiji, na njej pa je diplomiralo že več kot 40.000 študentov. Je največja fakulteta v regiji, saj ima 250 zaposlenih in 8.000 študentov (O fakulteti, 2012). Izvaja 2 dodiplomska, 17 podiplomskih in 2 doktorska programa. Letno ima na izmenjavi 500 tujih študentov in 80 profesorjev in raziskovalcev. Fakulteta je dvojno akreditirana, saj ima tako evropsko akreditacijo EQUIS kot tudi ameriško AACSB (Dejstva o Ekonomski fakulteti, 2012).

Akreditacije (AACSB, EQUIS, TedQual) in članstva v pomembnih organizacijah na področju poslovnih in ekonomskih šol ter raziskovalnih institucij (EFMD, EIASM, Nibes, CEEMAN, Nice, EAIE, Nafsa) dokazujejo odličnost fakultete. Je prva poslovna šola iz srednje in vzhodne Evrope, ki je pridobila ameriško akreditacijo AACSB in se uvršča med 70 poslovnih šol na svetu, ki imajo tako evropsko kot tudi ameriško akreditacijo. Omenjeni akreditaciji dodatno povečujeta zaposljivost študentov na mednarodnem trgu dela, v domačem okolju pa je zaposljivost študentov najvišja (Priznanja odličnosti, 2012).

4.2.2 Akreditacija AACSB in akreditacija EQUIS

Mednarodno akreditacijo AACSB podeljuje ameriška organizacija AACSB International, ki je bila ustanovljena leta 1916. Od januarja 2010 je akreditacijo pridobilo 579 institucij, od tega samo 110 zunaj Združenih držav Amerike. Akreditacija potrjuje najvišje standarde kakovosti poslovnega izobraževanja in zagotavlja zaposlovanje visoko usposobljenih profesorjev najboljše kakovosti, posredovanje in razvijanje kakovostnega managerskega in poslovnega znanja, doseganje učnih ciljev diplomantom, gojenje pristnega in smiselnega sodelovanja med profesorji in študenti, uspešno upravljanje resursov za izpolnjevanje zastavljene strategije, možnost vključitve v prestižno AACSB svetovno alumni mrežo najboljših profesorjev in študentov in sodoben učni program (AACSB, 2012).

Enega vodilnih akreditacijskih sistemov poslovnih šol EQUIS podeljuje EFMD, ki je najpomembnejše evropsko združenje poslovnih šol. Akreditacija EQUIS, ki jo je do sedaj pridobilo 129 poslovnih šol, fakulteto uvršča med najkakovostnejše in najboljše poslovne šole v svetovnem merilu. Pridobitev akreditacije študentom in diplomantom omogoča lažji vstop v poslovni svet, tako v domačem kot tudi v mednarodnem okolju, saj lahko diplomante pomembno dvigne na lestvicah pri iskanju službe. Akreditacija pa pomeni tudi zagotovitev poslovnim partnerjem, da je fakulteta zavezana k doseganju najvišje kakovosti na področju raziskovanja, izobraževanja in svetovanja. S pridobitvijo akreditacije pa mednarodni poslovni

skupnosti pokažemo, da se naši študenti lahko primerjajo s študenti najboljših poslovnih šol (EQUIS, 2012).

4.2.3 Poslanstvo in vizija

Poslanstvo: »S prepletanjem ekonomskih in poslovnih znanj, z inovativnim raziskovanjem in izobraževanjem ustvarjamo najboljše kadre za delo v mednarodnem okolju. Družbi zagotavljamo učinkovit in odgovoren prenos lastnih in globalnih znanj« (Poslanstvo in vizija, 2012).

Vizija: »Leta 2020 se bomo uvrstili med najboljše šole na področju poslovnih in ekonomskih ved na svetu« (Poslanstvo in vizija, 2012).

4.2.4 Študijske in akademske izmenjave

Študentom Ekonomske fakultete v Ljubljani je na voljo več programov izmenjave, in sicer Erasmus, Erasmus Mundus, Bilateralne izmenjave, Saipeks in Ceepus (Programi izmenjave, 2012). Erasmus je del evropskega programa vseživljenjsko učenje in omogoča mobilnost študentov oziroma ponuja možnost, da študent opravi določene študijske obveznosti na eni od univerz članic Evropske unije. Študentu se obveznosti, ki jih je opravil na partnerski instituciji v tujini priznajo, šolnine študija v tujini pa mu ni treba plačati. Trajanje izmenjave je določeno v posameznem bilateralnem sporazumu, ne sme pa izmenjava trajati manj kot tri mesece in več kot eno leto. Erasmus študijske izmenjave se lahko udeleži študent s statusom študenta na Ekonomski fakulteti, ki je zaključil 1. letnik dodiplomskega študija in aktivno obvlada angleščino ali jezik države, kamor gre na izmenjavo (Erasmus, 2012).

Erasmus Mundus podpira sodelovanje med državami članicami Evropske unije in državami tretjega sveta na ravni dodiplomskega in podiplomskega študija. V partnerstvu sodeluje 8 univerz iz Evropske unije in 12 univerz z zahodnega Balkana. Program ponuja študentom, ki prihajajo iz držav tretjega sveta, štipendiranje študija v eni od držav Evropske unije, štipendira pa se lahko tudi državljanke držav članic Evropske unije, ki študirajo na eni od partnerskih institucij. Program torej omogoča mobilnost na področju visokega šolstva Evropske unije, preko le-tega pa je na voljo študijski program BASILEUS, ki zagotavlja sredstva za akademsko mobilnost z zahodnega Balkana v Evropsko unijo in iz Evropske unije na zahodni Balkan (Erasmus Mundus, 2012).

Študenti, ki imajo status študenta Ekonomske fakultete, lahko študirajo na partnerski univerzi v tujini, in sicer na osnovi bilateralnega sporazuma, ki ne krije prevoznih stroškov, stroškov bivanja in stroškov študijske literature, šolnine pa študentu ni treba plačati (Bilateralne izmenjave, 2012). Program Saipeks 51 korejskim študentom in 63 evropskim študentom ponuja združitev študija v tujini ter opravljanja prakse, vsem pa pripadata štipendija in povrnitev stroškov prevoza (Saipeks, 2012). Srednjeevropski program CEEPUS, ki je namenjen spodbujanju mobilnosti profesorjev in študentov in deluje na osnovi mrež, omogoča

izmenjavo profesorjev in študentov znotraj fakultetnih mrež, ustanovljenih s strani posameznih univerz, fakultet ali njihovih oddelkov za posamezna področja. Izmenjava prostih študentov, ki se izmenjave udeležijo kljub temu, da njihova fakulteta ni v mreži, pa je mogoča v poletnem semestru (Ceepus, 2012).

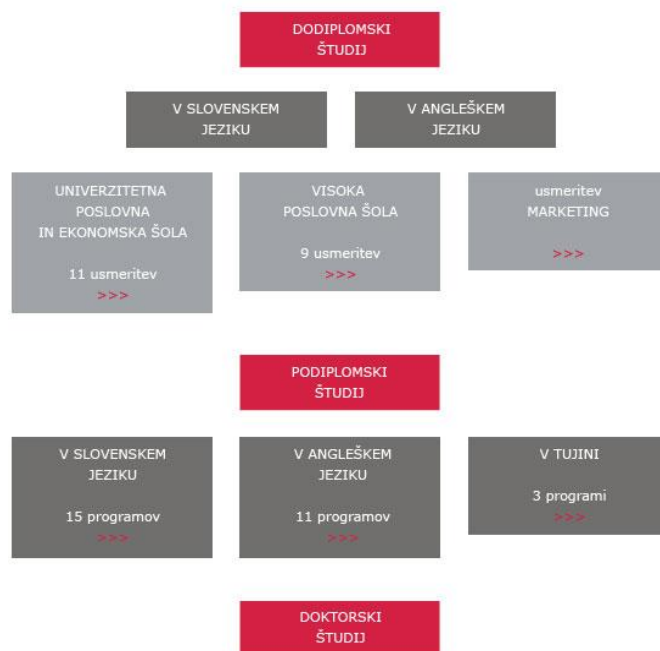
Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani se akademske izmenjave odvijajo v okviru dveh programov in drugih bilateralnih izmenjav. V okviru programa Erasmus izmenjava ponavadi traja en teden, vsebuje 5 ur predavanj in stroške krije matična institucija profesorja, v okviru programa Ceepus Redene pa izmenjava ponavadi traja en mesec, 5 ur tedensko in stroške krije gostiteljica. Profesorji lahko izbirajo med 150 partnerskimi institucijami iz 38 držav, z izvajanjem pedagoške dejavnosti na tujih institucijah pa si pridobivajo mednarodne izkušnje, bogatijo in izboljšujejo svoj učni proces ali razvijajo nove študijske programe. Tako kot gostovanje profesorjev Ekonomske fakultete v tujini, pa je velikega pomena tudi gostovanje tujih profesorjev na Ekonomski fakulteti (Akademske izmenjave, 2012).

4.3 Študijski programi na Ekonomski fakulteti

4.3.1 Predstavitev študijskih programov

Ekonomska fakulteta ponuja dodiplomske, podiplomske in doktorske študijske programe (Slika 1).

Slika 1: Študijski programi

Vir: Študijski programi, 2012.

Leta 2002 se je Ekonomska fakulteta odločila, da bo študijske programe prenovila v skladu z načeli Bolonjske deklaracije. Tako se je odločila na podlagi spoznanja, da je uresničevanje Bolonjske deklaracije pot za doseganje temeljnih strateških ciljev, začrtanih v skladu s poslanstvom in vizijo fakultete. Nove študijske programe je Svet za visoko šolstvo akreditiral

decembra leta 2004, izvajati pa je nove bolonjske programe Ekonomska fakulteta v Ljubljani začela v študijskem letu 2005/2006 (Došenovič Bonča & Ograjenšek, 2005, str. 5). Po besedah red. prof. dr. Dušana Mramorja, dekana Ekonomske fakultete v Ljubljani, so bolonjske programe na Ekonomski fakulteti že prenovili in na ta način študentom omogočili zaključek 1. bolonjske stopnje z nabiranjem kreditnih točk in brez pisanja diplome (Svenšek, 2009).

4.3.2 Dodiplomski bolonjski študijski program UPEŠ

Ekonomska fakulteta v Ljubljani v slovenskem jeziku ponuja dva dodiplomska bolonjska študijska programa, in sicer program Univerzitetna poslovna in ekonomska šola (UPEŠ) ter program Visoka poslovna šola. Znotraj programa UPEŠ študenti izbirajo med 11 usmeritvami, znotraj programa Visoka poslovna šola pa med 9 usmeritvami. Študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani ima številne prednosti, in sicer: veliko izbirnost vsebin, prepletanje s poslovno prakso, možnosti študija v tujini, konkurenčnost diplomantov fakultete na trgu dela Evropske unije, odlične tuje in domače profesorje, primerljivost z najboljšimi mednarodnimi poslovnimi šolami, učinkovite, praktično usmerjene in moderne metode dela, izvajanje veliko predmetov in programov v angleščini ter visoko stopnjo zaposljivosti diplomantov (Dodiplomski bolonjski študijski programi, 2012).

Študijski program UPEŠ traja 3 leta oziroma 6 semestrov in obsega 180 ECTS kreditnih točk. Študenti lahko študirajo redno ali izredno, diplomanti pa si pridobijo naziv diplomirani ekonomist (UN) in so usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših strokovnih nalog v javnih podjetjih, državni upravi in gospodarskih družbah, odvisno od izbrane usmeritve študija znotraj študijskega programa UPEŠ, ki združuje aplikativne, teoretske in metodološke discipline in omogoča smiselno razporeditev le-teh po letnikih na način, ki zagotavlja postopno pridobivanje znanja ter hkrati kontinuiteto v izobraževanju. Vsebinska zasnovanost na primerjalni analizi akreditiranih evropskih poslovnih in ekonomskih študijskih programov zagotavlja večjo možnost izmenjave in prehajanja na tuje študijske programe. Znotraj programa UPEŠ študenti lahko izbirajo med usmeritvami Poslovna ekonomija, Bančni in finančni management, Podjetništvo, Poslovna informatika, Trženje, Denar in finance, Turizem, Poslovna logistika, Mednarodna ekonomija, Računovodstvo in revizija, Mednarodno poslovanje in Management (Univerzitetna poslovna in ekonomska šola, 2012).

5 RAZISKAVA O ZADOVOLJSTVU ŠTUDENTOV EF S PROGRAMOM UPEŠ

5.1 Predstavitev raziskovalnih vprašanj

Preden sem se lotila pridobivanja primarnih virov, sem si postavila spodaj naštetá raziskovalna vprašanja.

- Kako so študenti zadovoljni z obveščanjem?
- Kako so študenti zadovoljni s predmetnikom študijskega programa UPEŠ?
- Kako so študenti zadovoljni s predavanji in vajami?
- Kako so študenti zadovoljni s profesorji in asistenti?
- Kako so študenti zadovoljni z ocenjevanjem znanja?
- Kako so študenti zadovoljni z dodatnimi storitvami, ki so jim na voljo na fakulteti?
- Kako so študenti zadovoljni s programom UPEŠ kot celoto?

Na zgoraj omenjena raziskovalna vprašanja sem odgovorila s pomočjo metod, ki so predstavljene v nadaljevanju.

5.2 Viri in metode zbiranja podatkov

Podatke lahko pridobivamo z neposrednim opazovanjem – primarni podatki ali s pridobivanjem že prej zbranih podatkov zaradi namena, ki ni v neposredni povezavi z namenom konkretnega raziskovanja – sekundarni podatki (Bregar, Ograjenšek & Bavdaž, 2005, str. 51). Najprej sem preučila sekundarne podatke, in sicer več raziskav s področja zadovoljstva, razne članke iz časopisov in članke na internetu s področja bolonjske reforme (njeno uresničevanje, težave z izvedbo ...). Prav tako sem preučila tudi gradivo s področja samega bolonjskega procesa, kaj sploh je bolonjski proces, kateri so njegovi cilji, kako je potekala prenova študijskih programov na Univerzi v Ljubljani itd.. Kljub temu, da sem se v tej začetni fazi usmerila predvsem na empirični del diplomskega dela in preučila bolonjski proces in bolonjske programe Ekonomske fakultete v Ljubljani, sem pregledala tudi gradiva s področja storitev in zadovoljstva porabnikov. Primarne podatke sem pridobila s pomočjo dveh poglobljenih pogovorov in fokusne skupine ter s pomočjo anketnega vprašalnika.

5.3 Poglobljeni pogovor

Marca 2009 sem izvedla dva poglobljena pogovora, in sicer z rednim študentom 2. letnika bolonjskega programa UPEŠ (letnik ponavlja) – smer finančni trgi in institucije in z absolventko bolonjskega programa UPEŠ – smer podjetništvo. S študentom sem pogovor izvedla v lokalu Horse pub v Ljubljani, s študentko pa v lokalu Taberna v Šmarci pri Kamniku. Oba sta bila zelo zgovorna, a sta želela ostati anonimna, zato njunega imena in priimka ne bom navedla. Pri vodenju obeh pogovorov sem si pomagala z opomnikom za izvedbo poglobljenega pogovora (Priloga 1). Poglobljena pogovora sem izvedla z namenom pridobitve informacij, ki bi mi koristile pri sestavi anketnega vprašalnika.

Rezultate obeh poglobljenih pogovorov po posameznih temah bom na kratko predstavila v nadaljevanju, podrobna zapisa pogovorov pa sta na voljo v Prilogah 2 in 3.

5.3.1 Rezultati poglobljenega pogovora s študentom

- **Obveščanje.** Da je o izpitnih rezultatih obveščen preko Študent-neta, mu je všeč, a kljub temu pogreša predhodno obvestilo, da so rezultati na Študent-netu že dostopni. Pozdravlja obveščanje o izvedbi izpitov preko Študent-neta, saj tako informacije pridejo tudi do študentov, ki niso veliko na fakulteti, a meni, da bi bilo dobrodošlo, če bi bile te informacije na voljo vsaj en teden pred izpitom. Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih in izvedbi izpitov preko SMS sporočil bi mu bil všeč v primeru, da bi bil brezplačen. Bilo bi mu všeč, da bi bil o pomembnih dogovorih na predavanjih, o prisotnosti gostov na predavanjih in o informacijah, ki jih profesor pove študentom na uvodnih predavanjih, obveščen tudi, če na predavanjih ne bi bil prisoten. Sam se je študijske izmenjave že udeležil in mu je bila zelo všeč. Meni, da je izmenjava bolj družabna zadeva kot študijska, saj je študij v tujini »izkušnja, ki je ne pozabiš« in je po njegovem mnenju dostopna vsem študentom. Meni, da bi spletne strani predmetov lahko vsebovale več primerov iz prakse, več vaj in več vsebine. Spletna stran EF mu je všeč, zadovoljen je tudi s Študent-netom. Obveščanja o pogojih študija pa je po njegovem mnenju premalo oziroma ga ni.

- **Predmetnik.** Težavo vidi v tem, da so predmeti preveč teoretični, morali pa bi biti praktični. Dobra se mu zdi kombinacija, ki jo je izkusil na študijski izmenjavi, kjer so nekateri predmeti potekali cel semester, nekateri pa so imeli obliko »intenzivnih tečajev«. Všeč mu je, da imajo le semestrsk predmete. Meni, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli en semester obvezne prakse in več izbirnih predmetov. Po njegovem mnenju je obremenjenost s študijem ravno prava, če le študiraš, v kolikor pa želiš še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika. Meni, da so zaposlitvene možnosti slabe, če ne pridobivaš izkušenj v praksi. Povedal je, da je opazna razlika med profesorji, ki le učijo na fakulteti, in profesorji, ki so poleg učenja na fakulteti dejavni tudi v praksi, saj od slednjih pridobljeno znanje lahko uporabiš v praksi. Glede izobrazbenih stopenj meni, da bi jih morali ukiniti.

- **Predavanja in vaje.** Meni, da so predavanja nekoliko preveč teoretična in dolgačasna ter da se večine ne splača obiskovati. Po njegovem mnenju bi predavanja lahko ukinili in jih združili z vajami in v okviru vaj predelali tudi teorijo, saj ti v primeru, da ne poznaš teorije, na vajah nekaj manjka. Všeč pa mu je, ko profesor na predavanjih pove, katera snov bo na izpitu. Je pa po njegovem mnenju število študentov na predavanjih in vajah preveliko in študenti nimajo možnosti za vprašanja in aktivno sodelovanje. Obvezno računanje študentov na tabli na vajah se mu po eni strani zdi dobro, saj si tako prisiljen sodelovati, po drugi strani pa se mu ne zdi smiselno v primeru, da na vajah nisi vedno prisoten in se ne učiš sproti. Kvaliteta predavanj in vaj je po njegovem mnenju odvisna od profesorjev, asistentov in študentov. Z odmori na predavanjih je zadovoljen, primanjkuje pa strokovnih ekskurzij v podjetja doma in v tujini. Skupinske seminarske naloge so mu všeč, saj tako spozna svoje sošolce. Rad ima predavatelje iz prakse, ki ne predavajo »mrtvo« in znajo motivirati študente. Možnost poslušanja predavanj in vaj v angleškem jeziku mu je všeč. Meni pa, da so predmeti v angleškem jeziku malo lažji in da se študenti s poslušanjem le-teh navadijo na strokovne izraze in komunikacijo v angleščini.

- **Profesorji in asistenti.** Ni zadovoljen niti s profesorji niti z asistenti. O profesorjih meni, da so preveč teoretični ter da bi lahko bili mlajši in imeli več izkušenj iz prakse. Tudi asistenti so po njegovem mnenju preveč teoretični, mladi in brez izkušenj. Oboji so dosegljivi na govornih urah in hitro odgovorijo na elektronsko pošto. Pri nekaterih pa je potrebno vztrajati, da dobiš odgovor. Všeč mu je, če s predavanji in vajami začnejo točno, včasih pa mu ustreza tudi zamuda.

- **Ocenjevanje znanja.** Sistem, da so izpitni roki razporejeni na tri izpitna obdobja, se mu zdi zgrešen, so pa tri izpitna obdobja po njegovem mnenju dovolj, da študent opravi obveznosti in napreduje v višji letnik. Meni, da bi bilo izpitnih rokov lahko več, in sicer tudi izven izpitnih obdobj. Da bi se s sprotnim delom lahko izognili izpitu, bi bilo po njegovem mnenju dobrodošlo pri večjem številu predmetov. Meni, da obstoječi način ocenjevanja pokaže teoretično znanje študenta. Želel bi si ocenjevanja, kjer bi kombinirali običajne predmete (izpit na koncu semestra) in predmete v obliki »intenzivnih tečajev« (izpit po končanem tečaju). Želel bi si več prakse, da bi delal v podjetju, kjer bi ocenili tvoje delo.

- **Dodatne storitve.** S knjižnico je zadovoljen, a bi si gradivo rad izposodil za dlje časa. Način izposoje je po njegovem mnenju dvojno delo, bolj bi mu bilo všeč, če bi mu iskano gradivo našel knjižničar. Meni, da je obstoj čitalnice pomemben in s samim prostorom je zadovoljen. Z zaposlenimi v referatu je imel dobre izkušnje, saj so dosegljivi po elektronski pošti in telefonu ter delajo hitro. Motijo ga le uradne ure, ki so po njegovem mnenju prekratke. S CERŠ-em je zadovoljen, študentskega sveta EF pa ne pozna. Zadovoljen je tudi z menzo, njen obstoj pa je zanj pomemben predvsem, ko ima med predavanji in vajami malo prostega časa. Meni, da hrana ni zelo kakovostna, temu primerna pa je tudi cena. Bar mu je všeč, knjigarna pa je po njegovem mnenju dobro založena. S fotokopirnico je zadovoljen, računalnica pa se mu zdi primerna za pisanje seminarskih nalog. Zelo všeč so mu računalniki na hodniku v kleti in meni, da bi jih morali večkrat preverjati, da bi zagotovili delovanje vseh. Pozdravlja trud fakultete, da bi zagotovila čim več ugodnosti. Meni, da mu akreditacija EQUIS na splošno ne bo koristila, razen morda pri delu v tujini, zaposlitvi na fakulteti v tujini ali zaposlitvi pri delodajalcih, ki jo poznajo.

- **Bolonjski program kot celota.** Meni, da je bolonjski program kot celota dobro zastavljen, v praksi pa je slab. Največji problem vidi v odsotnosti prakse in v nižji stopnji izobrazbe diplomantov 1. bolonjske stopnje v primerjavi z diplomanti starih univerzitetnih programov. Zaradi možnosti odhoda v tujino je program presegel njegova pričakovanja pred vpisom. Po njegovem mnenju bolonjska reforma ni skrajšala časa študija, je pa povečala študijske možnosti, saj lahko študiraš v tujini. Po njegovih besedah je bolonjska reforma študentom prinesla skrajšanje študija do diplome in večje stroške, če želiš doseči enako izobrazbo kot diplomanti starih univerzitetnih programov. Meni, da bi bil absolventskega staža potreben, trajal pa naj bi vsaj pol leta. Ob morebitnem ponovnem vpisovanju na fakulteto bi se zopet odločil za EF, vendar bi premislil tudi o drugih podobnih fakultetah, saj meni, da ni pomembno, na kateri fakulteti diplomiraš, pomembno je, da študij končaš in si pridobiš

izkušnje. Če bi imel možnost, bi šel študirat v tujino, študija na 2. bolonjski stopnji pa ne namerava nadaljevati.

5.3.2 Rezultati poglobljenega pogovora s študentko

- **Obveščanje.** Po njenem mnenju je EF, kar se tiče obveščanja, zelo ažurna. Predlagala je, da bi v primeru, ko so pri avtomatskem popravljanju izpiti že popravljeni, referat pa ocen nima časa vnesti v elektronski indeks, ocene objavili v Excelovi tabeli, saj je zaradi obilice dela v referatu težko doseči večjo ažurnost vnosa ocen. Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi ji bil všeč. Meni, da je študij v tujini dovolj promoviran med študenti in je postal »modna muha«. Po njenem mnenju gre namreč za »luftanje« in če se greš v tujino zabavat, ne v tujini ne doma ne narediš izpitov. Spletne strani predmetov po njenih besedah vsebujejo dovolj potrebnih informacij, spletna stran EF pa se ji zdi nekoliko monotona. O Študent-netu ima dobro mnenje, najbolj ji je všeč, da ne prihaja do izpadov delovanja. Bi pa odstranila pred kratkim dodano sliko, saj se ji zdi kot osmrtnica. Z obveščanjem o pogojih študija ni najbolj zadovoljna, saj se je že zgodilo, da ni dobila iskanih informacij.

- **Predmetnik.** Meni, da je 1. letnik zaradi velikega števila težkih predmetov najtežji, obremenjenost s študijem pa je po njenem mnenju srednja. Skupni predmeti so po njenih besedah težji, bolj všeč so ji bili predmeti njene smeri, saj jo ta zanima. Predmeti se ji večinoma zdijo teoretični, praktična je le kakšna zanimiva seminarska naloga iz praktičnega primera in izdelava poslovnega načrta. Meni, da bi moralo biti več praktičnega znanja in ne toliko teorije ter da z znanjem, pridobljenim po predmetniku, ne bo mogla uspešno delati v praksi. Pri dosedanjem študentskem delu ji je koristilo le znanje, pridobljeno pri izdelovanju poslovnega načrta. Glede prenovljenega predmetnika se ji zdi nesmiselno, da bodo morali oni narediti dve diplomi, nove generacije pa le eno. Magisterij je po njenem mnenju izgubil veljavo.

- **Predavanja in vaje.** S predavanji in vajami na splošno je zadovoljna, saj se zaveda, da ni nikjer popolno. Predavanja so po njenem mnenju dolgočasna, saj gre za branje iz knjig in prosojnic, in usmerjena v teorijo, prakso vidiš šele na vajah. Želi si krajših predavanj, več ponazoritev s primeri na predavanjih in dinamičnih profesorjev. Kakšne so vaje, je po njenih besedah odvisno od predmeta, nekatere so zelo dobre, nekatere malo manj. Meni, da so ti vaje všeč, če ti je všeč tudi sam predmet. So pa vaje po njenem mnenju nekoliko bolj praktične kot predavanja. Sodelovanja študentov z asistenti na vajah je več kot s profesorji na predavanjih, saj so na vajah manjše skupine in je več priložnosti za vprašanja. Kvaliteta predavanj in vaj je po njenem mnenju odvisna od časa trajanja in od tega, ali znajo profesorji pritegniti pozornost študentov in razložiti snov tako, da je študentom razumljiva. Odmorov med predavanji je po njenem mnenju včasih premalo, predavanja in vaje pa se ji na urniku velikokrat prekrivajo. Meni, da je seminarskih nalog včasih preveč, predavanja z gosti iz prakse pa so ji bolj všeč kot tista, na katerih predava le profesor, saj tako dobi določene praktične informacije.

- **Profesorji in asistenti.** S profesorji in asistenti na splošno je zadovoljna. Profesorji so po njenem mnenju strokovno podkovani, dinamični, korektni, dostopni, odpisejo na elektronsko sporočilo in dosegljivi na govorilnih urah, morebitne spremembe le-teh pa so objavljene. Asistenti pa so po njenih besedah mladi, pametni, vedno na voljo za vprašanja, odgovarjajo na elektronska sporočila in dosegljivi na govorilnih urah, morebitne spremembe le-teh pa javijo pravočasno. Na izpitne rezultate pa je že čakala štirinajst dni in tudi en mesec, kar se ji zdi predolgo. Sistem avtomatskega preverjanja znanja ji ni všeč.
- **Ocenjevanje znanja.** Njej so bili štirje izpitni roki dovolj, lahko pa bi obdržali marčevski izpitni rok. Težavnost izpita je po njenem mnenju na vseh izpitnih rokih enaka, ne more pa tega trditi iz svojih izkušenj, saj je sama, če se je le dalo, izpite opravljala na prvih rokih. Meni, da je glavni dejavnik uspešnosti na izpitu znanje, pri nekaterih predmetih pa je uspešnost odvisna tudi od sreče. Po njenem mnenju bi bilo bolje, če bi bilo več sprotne delo, snov, ki se preverja na kolokvijih, pa bi bila na izpitu izpuščena. Meni, da obstoječi načini ocenjevanja pokažejo realno znanje študenta, vesela pa je, da niso imeli ustnih izpitov.
- **Dodatne storitve.** Sistem izposoje v knjižnici je po njenih besedah dolgotrajen, raje se poslužuje možnosti rezervacije knjig preko interneta. Z osebjem in knjižnico na splošno pa je zadovoljna. Povedala je, da so zaposleni v referatu dosegljivi in zadeve hitro uredijo. Meni pa, da bi bil referat lahko dlje časa odprt. S čitalnico in CERŠ-em je zadovoljna, všeč ji je, da po elektronski pošti dobi ponudbe za delo. Študentskega sveta EF ne pozna, z menzo pa je zadovoljna, saj ji je najbolj pomembno, da lahko v miru poje topel obrok. Prav tako je zadovoljna z založenostjo knjižarne in njenimi zaposlenimi ter s fotokopirnico in njenimi zaposlenimi. Bar se ji zdi prijeten in o računalnici ima dobro mnenje. Zelo uporabni pa se ji zdijo računalniki v kleti fakultete. Meni, da je parkirišče luksuz EF in sistem s polnjenjem študentske izkaznice se ji zdi dober. Opazila je, da EF vlaga denar tudi v samo fakulteto, saj vsako leto kaj novega naredijo. Meni, da so avtomati za hrano in pijačo zelo obiskani.
- **Bolonjski program kot celota.** Z bolonjskim programom kot celoto je srednje zadovoljna, najbolj jo motita znižanje stopnje izobrazbe in razvrednotenje magisterija, se ji pa zdi dobro, da lahko študij zaključiš že po treh letih. Pred začetkom študija je pričakovala več prakse in manj teorije, program ni presegel njenih pričakovanj. Meni, da bi se morali na fakulteti uskladiti in najprej postaviti pravila igre, potem pa igrati. Po njenem mnenju bolonjska reforma ni skrajšala časa študija in ni povečala zaposlitvenih možnosti, je pa prinesla večjo izbirnost 2. stopnje in možnost dokončanja študija v treh letih. Meni, da je reforma več kot študentom prinesla šolskemu sistemu, absolventski staž pa bi po njenem mnenju morali imeti. V primeru ponovnega vpisovanja na fakulteto bi se zopet odločila za EF, študij pa bo nadaljevala na 2. bolonjski stopnji.

5.3.3 Priporočila

Vodstvu fakultete bi na področju obveščanja svetovala, naj razmisli o dostopnosti informacij o izvedbi izpitov vsaj en teden pred izpitom, o novem načinu obveščanja o izpitnih rezultatih

in izvedbi izpitov preko SMS sporočil, o dopolnitvi vsebine spletnih strani predmetov in o boljšem informiranju študentov o pogojih študija. Pri predmetniku bi svetovala vključitev praktičnih elementov v same predmete, pri predavanjih pa več odmorov in sestavo urnika, po katerem se študentom predavanja in vaje ne bi prekrivali. Dobro bi bilo razmisliti o predlogu študenta, da bi kombinirali običajne predmete (izpit na koncu semestra) in predmete v obliki »intenzivnih tečajev« (izpit po končanem tečaju) ter organizirali strokovne ekskurzije v podjetja doma in v tujini. Lahko bi razmislili tudi o marčevskem izpitnem roku in podaljšanju uradnih ur referata.

5.3.4 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja

Kot glavno omejitev bi izpostavila prostor izvedbe poglobljenih pogovorov, saj sta pogovora potekala v lokalni. Močno prisoten je bil moteči dejavnik hrupa, saj so bili v obeh lokalih prisotni še drugi ljudje, in glasba, ki se je vrtela po radiu, je bila precej glasna. Tako je pri izvajanju poglobljenih pogovorov lahko prišlo do napačnega razumevanja vprašanj s strani študenta in študentke ter napačne interpretacije odgovorov z moje strani zaradi motečih dejavnikov hrupa. Omejitev izhaja tudi iz dejstva, da ne morem trditi, da sta študent in študentka, s katerima sem izvedla poglobljeni pogovor, reprezentativna predstavnika svoje generacije študentov. Rezultati torej niso nujno popolnoma točni in jih ne morem posploševati na celotno populacijo. Pri prihodnjih raziskovanjih bi bilo dobro izvesti poglobljene pogovore z reprezentativnimi predstavniki generacij študentov, v okolju, v katerem ne bi bilo prisotnih motečih dejavnikov, saj bi na ta način pridobili rezultate, ki bi bili točni in bi jih lahko posplošili na celotno populacijo.

5.4 Fokusna skupina

Fokusno skupino sem izvedla marca 2009 v menzi Ekonomske fakultete v Ljubljani. Skupinskega pogovora se je udeležilo pet rednih študentov (trije študenti in dve študentki) 1. letnika prenovljenega bolonjskega programa UPEŠ. Nekateri udeleženci so bili bolj zgovorni, nekateri manj, vsi pa so želeli ostati anonimni, zato njihovih imen in priimkov ne bom navedla. Pri vodenju pogovora sem si pomagala z opomnikom za izvedbo fokusne skupine (Priloga 4). Fokusno skupino sem izvedla z namenom pridobitve informacij, ki bi mi koristile pri sestavi anketnega vprašalnika.

Rezultate fokusne skupine po posameznih temah bom na kratko predstavila v nadaljevanju, podroben zapis fokusne skupine pa je na voljo v Prilogi 5.

5.4.1 Rezultati fokusne skupine

- **Obveščanje.** Obstoječi sistem obveščanja o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj ter aktualnih zadevah in dogodkih na fakulteti se udeležencem zdi v redu. Po njihovem mnenju so v primerjavi z nekaterimi drugimi fakultetami zelo dobro obveščeni, sistem obveščanja pa se jim zdi hiter in ažuren. Novega sistema obveščanja ne bi predlagali, saj se

jim zdi obstoječi sistem najboljši. Prav tako se jim zdi v redu sistem obveščanja o izpitnih rezultatih. Menijo, da je sistem obveščanja s seznami z doseženimi ocenami na spletnih straneh predmetov boljši kot sistem obveščanja preko Študent-neta, saj tako lahko vidijo še ocene svojih kolegov in povprečje. Všeč bi jim bil nov sistem obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil, tudi če bi bil le-ta plačljiv. Obstoječi način obveščanja o izvedbi izpitov se jim zdi v redu in informacija pride do njih pravočasno. Radi bi bili informirani še v primeru, ko nekdo nadomešča profesorja, saj o tem zaenkrat niso obveščeni. Za zainteresirane študente je po njihovem mnenju na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini. Obveščanje o prisotnosti gostov na predavanjih se jim zdi v redu, saj so o tem obveščeni vnaprej. Pravočasno so obveščeni tudi o načinu dela, načinu ocenjevanja in obvezni študijski literaturi. Spletne strani predmetov po njihovem mnenju vsebujejo vse potrebne informacije, spletno stran EF pa malo uporabljajo. Z vsebino na Študent-netu so zadovoljni, saj jim olajša študij. O pogojih študija pa so slabo obveščeni, saj o tem ne vedo veliko.

- **Predmetnik.** Glede števila predmetov v enem letniku so študenti mnenja, da bi lahko imeli kakšen predmet manj. Obremenjenost s študijem pa je po njihovem mnenju ravno prava, če delaš sproti, v nasprotnem primeru pa je nekoliko prevelika. Všeč jim je, da imajo le semestrskeske predmete, menijo pa, da bi si morali pridobiti več praktičnega znanja, saj so predmeti preveč teoretični. Po njihovem mnenju so nekateri predmeti uporabni, nekateri pa »nujno zlo«. Menijo, da diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, zato o zaposlitvenih možnostih po končanju 1. bolonjske stopnje nimajo najboljšega mnenja.

- **Predavanja in vaje.** Udeleženci so načeloma s predavanji in vajami zadovoljni. Po njihovem pripovedovanju so predavanja teoretična, njihova zanimivost je odvisna od predmeta in predavatelja, njihova kvaliteta in razumljivost pa le od predavatelja. Menijo, da bi med predavanji lahko imeli več odmorov, nekatera predavanja pa so po njihovem mnenju razvlečena. Želijo si predavanj z več interakcije, debate in možnostjo pokazati svoje obstoječe znanje. Z vajami so zadovoljni, le nekatere so po njihovem mnenju predolge in nekatere nesmiselne. Po njihovih besedah so vaje praktične in bolj zanimive kot predavanja, saj so interaktivne in jim lažje sledijo. Menijo, da so seminarske naloge uporabne za pridobivanje točk. Predavanja z gosti iz prakse se jim zdijo zanimiva, saj jim je všeč, da gost deli z njimi svoje izkušnje. Po njihovem mnenju poslušanje predavanj in vaj v tujih jezikih ponuja možnost, da slišiš tuj jezik in strokovne izraze v tujem jeziku.

- **Profesorji in asistenti.** S profesorji so študenti na splošno zadovoljni. Profesorji so po njihovem mnenju dostopni, prijazni, dobro strokovno podkovani in odprti za mnenja študentov. Pri profesorjih je študentom najmanj všeč, ko ti pri pripovedovanju izgubijo rdečo nit in ne nehajo govoriti, najbolj pa jim je všeč, da imajo strokovno znanje o tem, kar predavajo, in pripovedovanje anekdot, če le-to ne traja predolgo. Asistenti so po njihovem mnenju dosegljivi, prijazni, dobri predavatelji, strokovno podkovani in še bolj odprti za mnenja študentov kot profesorji. S profesorji študenti nimajo posebnega odnosa, asistenti pa imajo do študentov kolegialni odnos in ne superiornega. Profesorji in asistenti so na govorilnih urah dosegljivi in morebitno odpoved javijo pravočasno. Se je pa udeležencem že

zgodilo, da so čakali profesorje na govorilnih urah. Profesorji in asistenti so po njihovih besedah dosegljivi tudi po elektronski pošti in nanjo vedno odgovorijo.

- **Ocenjevanje znanja.** Udeleženci menijo, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli kakšen izpitni rok več (npr. za en predmet na leto štiri izpitne roke kot bolonjski študenti pred njihovo generacijo). Da bi bila uspešnost študentov zaradi manjšega števila izpitnih rokov nižja, pa se jim zdi le izgovor. Po njihovem mnenju je težavnost izpitov na vseh izpitnih rokih enaka, uspešnost na izpitu pa odvisna predvsem od učenja. Povedali so, da jim je vseč, da imajo veliko sprotne dela (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge). Menijo, da sprotno delo in izpiti pokažejo realno znanje študenta. Pisni izpiti so jim bolj všeč, kot če bi imeli ustne. Nekateri si želijo, da bi izpit predstavljal celotno oceno, saj se jim zdijo seminarske naloge nesmiselne, nekaterim pa so seminarske naloge všeč, saj na ta način pridobijo točke.

- **Dodatne storitve.** V knjižnici so udeležencem všeč časopisi, iskana literatura jim je na voljo in z zaposlenimi so zadovoljni. Način izposoje se jim glede na prostorsko stisko zdi v redu, le bolj všeč bi jim bilo, če bi si literaturo lahko izposodili brez listka. Zaposleni v referatu se jim zdijo prijazni, le na telefon se ne javljajo vedno. Čitalnica se jim zdi ustrezna, menijo pa, da bi lahko bila večja in udobnejša. Po njihovem mnenju bodo obvestila CERŠ-a zanje aktualnejša v višjih letnikih, enemu udeležencu pa je žal, da se je nanje sploh prijavil. Na študentski svet EF se nikoli ne obrnejo, menza pa je po njihovih besedah lepa. Mnenja o hrani so deljena, nekaterim je hrana všeč, nekaterim ne. O baru imajo dobro mnenje, knjižarna pa je po njihovih besedah dobro založena. Računalnice udeleženci ne uporabljajo, v fotokopirnici sta jim všeč cena in kvaliteta storitev, osebje pa se jim zdi prijazno. Parkirišče je zanje najpomembnejša storitev na fakulteti, saj ga najbolj potrebujejo in jim je všeč. Prav tako jim je všeč plačevanje parkirnine preko študentskih izkaznic, čeprav se sistem velikokrat pokvari. Z ugodnostmi, ki jim jih nudi fakulteta, so dokaj zadovoljni, lahko pa bi imeli po njihovem mnenju še kakšno več. O akreditaciji EQUIS menijo, da ta ponuja garancijo pri delu v tujini.

- **Bolonjski program kot celota.** Bolonjski program kot celota je udeležencem všeč, čeprav menijo, da gre za eksperiment, sami pa so poskusni zajčki. Najbolj jim je všeč, da imajo več sprotne dela, najbolj pa jih moti, da se bodo morali za sedmo stopnjo izobrazbe učiti 5 let. Povedali so, da je program takšen, kot so ga pred vpisom pričakovali, čeprav jim je bil obljubljen prvotni bolonjski program. Menijo, da skrajšanje časa študija ne bo doseženo, povečanje zaposlitvenih možnosti pa bo mogoče doseženo v tujini. Pozitivna je po njihovem mnenju izbirnost 2. bolonjske stopnje, absolventskega staža pa bi bil po njihovo dobrodošel po obeh bolonjskih stopnjah. Menijo, da jim reforma ni prinesla nič konkretnega, raven izobrazbe 6/2 po 1. bolonjski stopnji pa je po njihovem mnenju nepravilna. Prav tako menijo, da je priporočljivo nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji, saj v nasprotnem primeru nimaš dovolj visoke izobrazbe. Vsi udeleženci bi se v primeru ponovnega vpisovanja na fakulteto znova odločili za EF in vsi imajo namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji.

5.4.2 Priporočila

Na področju obveščanja bi vodstvu fakultete svetovala, naj razmisli o pogostejši uporabi obveščanja o izpitnih rezultatih preko seznamov z doseženimi ocenami na spletnih straneh predmetov, o novem sistemu obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil, o obveščanju študentov o morebitnih nadomeščanjih in o boljšem informiranju študentov o pogojih študija. Pri predmetniku bi svetovala vključitev praktičnih elementov v same predmete, pri predavanjih pa več odmorov, interakcije, debate in možnosti izkazovanja obstoječega znanja študentov. Vodstvu bi svetovala, naj razmisli o možnosti, da bi imeli tudi študenti prenovljenega bolonjskega programa UPEŠ na voljo štiri izpitne roke na leto za posamezen predmet in ne samo tri. Dobro bi bilo razmisliti o prenovi čitalnice in nudenju še večjega števila ugodnosti študentom.

5.4.3 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja

Kot glavni omejitvi bi izpostavila sestavo in velikost fokusne skupine, saj se je skupinskega pogovora udeležilo le pet študentov in vsi so bili bruci. Menim, da bi ob večjem številu udeležencev in večji različnosti le-teh prišlo do intenzivnejše izmenjave mnenj. Omejitev pa predstavlja tudi prostor izvedbe, saj v menzi nismo bili sami in je bil prisoten moteči dejavnik hrupa. Tako je pri izvajanju fokusne skupine lahko prišlo do napačnega razumevanja vprašanj s strani udeležencev skupinskega pogovora ter napačne interpretacije odgovorov z moje strani zaradi motečih dejavnikov hrupa. Omejitev predstavlja tudi dejstvo, da ne morem trditi, da so udeleženci fokusne skupine reprezentativni predstavniki svoje generacije študentov. Rezultati torej niso nujno popolnoma točni in jih ne morem posploševati na celotno populacijo. Pri prihodnjih raziskovanjih bi bilo dobro izvesti fokusno skupino z večjim številom udeležencev različnih letnikov, ki bi bili reprezentativni predstavniki svojih generacij študentov, v okolju, v katerem ne bi bilo prisotnih motečih dejavnikov, saj bi na ta način pridobili rezultate, ki bi bili točni in bi jih lahko posplošili na celotno populacijo.

5.5 Anketna raziskava

5.5.1 Predstavitev značilnosti populacije in vzorca

Celotna populacija rednih študentov UPEŠ (2. letnik, 3. letnik in absolventi) v študijskem letu 2009/2010 šteje 1667 študentov, v vzorec pa sem zajela 111 rednih študentov UPEŠ na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V raziskavo sem vključila le študente 2. in 3. letnika ter absolvente, saj študenti 1. letnika po dobrem mesecu študija še ne bi mogli objektivno oceniti svojega zadovoljstva. Smer Finančni management sem vključila v smer Bančni in finančni management, saj gre za isto smer, ki se je le preimenovala. Prav tako sem smer Poslovna ekonomija vključila v smer Ekonomija, saj je šlo prav tako za preimenovanje. Smeri Marketing in Marketing Track pa sem vključila v smer Trženje, saj sta uradno akreditirani kot smer Trženje. Povprečna starost anketiranih je 21 let.

Tabela 1: Podatki o spolu (populacija in vzorec)

Spol (v %)	Populacija	Vzorec
Moški	43,55	36,40
Ženski	56,45	63,60

Vir podatkov o populaciji: Ekonomska fakulteta, Podatki o populaciji, 2012.

Tabela 2: Podatki o programu (populacija in vzorec)

Program (v %)	Populacija	Vzorec
Prvotni	71,51	49,10
Prenovljeni	28,49	50,90

Vir podatkov o populaciji: Ekonomska fakulteta, Podatki o populaciji, 2012.

Tabela 3: Podatki o letniku (populacija in vzorec)

Letnik (v %)	Populacija	Vzorec
2. letnik	28,73	50,90
3. letnik	37,55	42,70
Absolvent/-ka	33,71	6,40

Vir podatkov o populaciji: Ekonomska fakulteta, Podatki o populaciji, 2012.

Tabela 4: Podatki o smeri (populacija in vzorec)

Smer (v %)	Populacija	Vzorec
Bančni in finančni management	15,96	15,50
Denar in finance	8,46	6,40
Ekonomija	5,88	10,90
Management	19,62	15,50
Trženje	13,56	20,90
Mednarodna ekonomija	4,50	4,50
Podjetništvo	9,00	8,20
Poslovna informatika	5,82	5,50
Poslovna logistika	1,98	1,80
Računovodstvo in revizija	9,66	6,40
Turizem	5,58	4,50

Vir podatkov o populaciji: Ekonomska fakulteta, Podatki o populaciji, 2012.

Tabela 5: Podatki o povprečju (populacija in vzorec)

Povprečje (v %)	Populacija	Vzorec
6,0-6,9	29,90	22,70
7,0-7,9	53,00	60,00
8,0-8,9	13,90	15,50
9,0-10,0	3,20	1,80

Vir podatkov o populaciji: Ekonomska fakulteta, Podatki o populaciji, 2012.

Uporabila sem neverjetnostno vzorčenje, in sicer priložnostno vzorčenje, ki temelji na izbiri vzorčnih enot, ki so najlažje dosegljive (Bregar, Ograjenšek & Bavdaž, 2005, str. 44). Rezultatov raziskave tako ne morem posploševati na celotno populacijo. Anketiranje sem izvajala osebno novembra 2009 na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Vprašalnike so anketirani izpolnjevali sami, jaz pa sem bila na voljo za dodatna pojasnila.

Ob primerjavi populacije in vzorca z vidika programa in letnika študija je razvidno, da je v populaciji večji delež študentov prvotnega programa UPEŠ kot v vzorcu, saj sem v vzorec zajela precej manjši delež absolventov (načeloma prvotni program) in večji delež študentov 2. letnika (načeloma prenovljeni program), kot jih je dejansko v populaciji. Absolventi namreč ob anketiranju niso bili dosegljivi na fakulteti. Če populacijo in vzorec primerjam z vidika smeri študija, pa vidim, da je v vzorcu večji delež študentov smeri Ekonomija in Trženje ter manjši delež študentov smeri Management, Računovodstvo in revizija ter Denar in finance. V populaciji in vzorcu pa je enak delež študentov smeri Mednarodna ekonomija.

5.5.2 Anketni vprašalnik

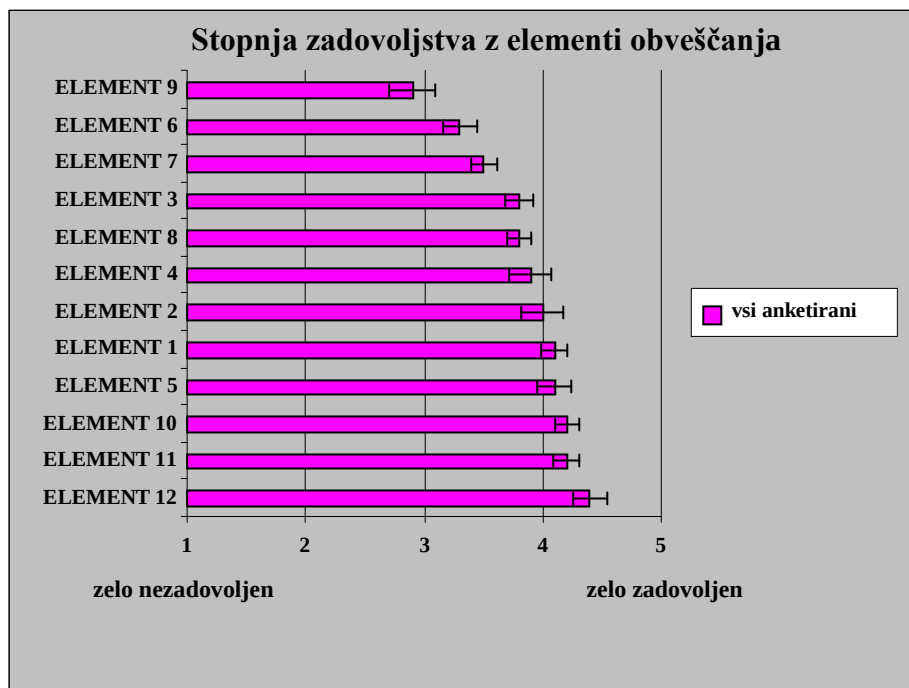
Anketni vprašalnik (Priloga 6) je instrument, s katerim zbiramo podatke v anketi (Bregar, Ograjenšek & Bavdaž, 2005, str. 86). Vprašalnik je sestavljen iz 27 vprašanj, od katerih zadnjih šest vprašanj uvrščamo med demografska in socialno-ekonomska vprašanja, dolg pa je 6 strani. Vsebuje tudi uvodni nagovor, v katerem sem se sodelujočim predstavila, pojasnila, zakaj potrebujem njihovo sodelovanje, in poudarila, da so njihovi odgovori anonimni. Sodelujočim sem se že vnaprej zahvalila za njihovo sodelovanje. Vprašalnik sem tudi testirala na šestih študentih bolonjskega programa UPEŠ in tako odpravila določene nejasnosti. V vprašalnik so vključena predvsem vprašanja s petstopenjsko Likertovo lestvico, kjer so anketirani izrazili svoje zadovoljstvo oziroma nezadovoljstvo z določenimi elementi posameznih področij bolonjskega programa UPEŠ in strinjanje oziroma nestrinjanje s trditvami s posameznih področij bolonjskega programa UPEŠ. Anketno raziskavo na večjem številu študentov sem izvedla z namenom verifikacije predhodne analize.

5.5.3 Rezultati po vprašanjih

- **Vprašanje 1: Najpomembnejši razlog za študij na EF** (Priloga 7, Tabela 1). Največji delež anketiranih (41,8 %) je kot najpomembnejši razlog, da so se med vsemi fakultetami odločili za študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, bolonjski program UPEŠ, obkrožil »zanima me ekonomija«.
- **Vprašanje 2: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja obveščanja v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 2). Največji delež anketiranih je z elementi »Študent-net«, »spletna stran Ekonomske fakultete«, »spletne strani predmetov«, »obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)«, »obveščanje o spremembah urnika«, »obveščanje o odpovedih predavanj in vaj«, »način obveščanja o izpitnih rezultatih«, »obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi«, »obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF« in »obveščanje o prisotnosti

gostov na predavanjih« zadovoljen. Z elementoma »obveščanje o možnosti študija v tujini« in »obveščanje o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...)« pa največji delež anketiranih ni niti nezadovoljen niti zadovoljen.

Slika 2: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja obveščanja v programu UPEŠ

ELEMENT 1: obveščanje o spremembah urnika

ELEMENT 2: obveščanje o odpovedih predavanj in vaj

ELEMENT 3: obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF

ELEMENT 4: način obveščanja o izpitnih rezultatih

ELEMENT 5: obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)

ELEMENT 6: obveščanje o možnosti študija v tujini

ELEMENT 7: obveščanje o prisotnosti gostov na predavanjih

ELEMENT 8: obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi

ELEMENT 9: obveščanje o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...)

ELEMENT 10: spletne strani predmetov

ELEMENT 11: spletna stran Ekonomske fakultete

ELEMENT 12: Študent-net

Z elementi »Študent-net« (aritmetična sredina je 4,4), »spletna stran Ekonomske fakultete« (aritmetična sredina je 4,2), »spletne strani predmetov« (aritmetična sredina je 4,2), »obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)« (aritmetična sredina je 4,1), »obveščanje o spremembah urnika« (aritmetična sredina je 4,1), »obveščanje o odpovedih predavanj in vaj« (aritmetična sredina je 4,0), »način obveščanja o izpitnih rezultatih« (aritmetična sredina je 3,9), »obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi« (aritmetična sredina je 3,8), »obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF« (aritmetična sredina je 3,8) in

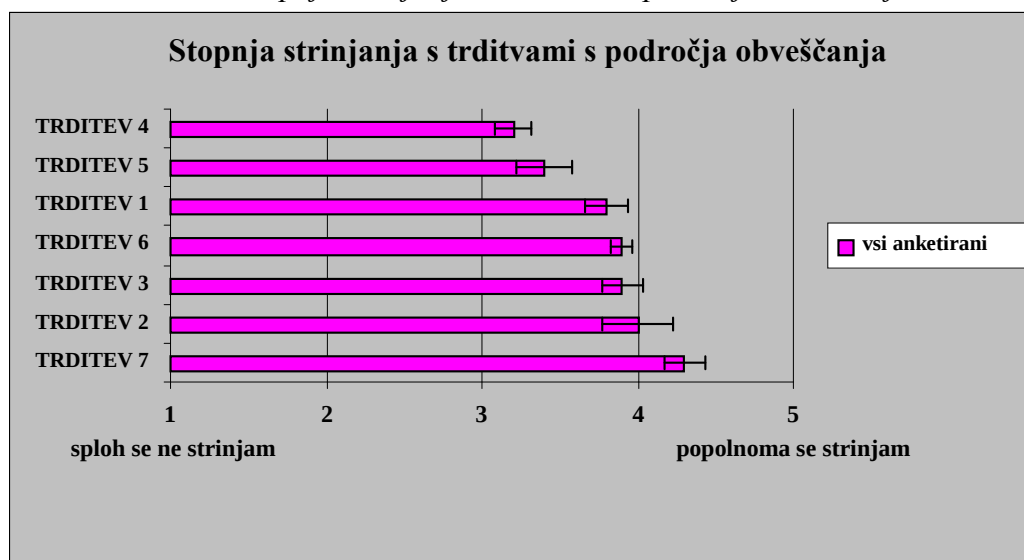
»obveščanje o prisotnosti gostov na predavanjih« (aritmetična sredina je 3,5) so anketirani v povprečju zadovoljni.

Pri prvih dveh zgoraj omenjenih elementih ne morem opredeliti, s katerim izmed njiju so anketirani bolj zadovoljni, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. Lahko pa opredelim, da so anketirani bolj zadovoljni s prvimi devetimi zgoraj omenjenimi elementi kot pa z zadnjim zgoraj omenjenim elementom. Prav tako ne morem opredeliti, s katerim izmed elementov »spletna stran Ekonomske fakultete«, »spletne strani predmetov«, »obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)«, »obveščanje o spremembah urnika«, »obveščanje o odpovedih predavanj in vaj« in »način obveščanja o izpitnih rezultatih« so bolj zadovoljni, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo. Prekrivajo pa se tudi intervali zaupanja elementov »obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)«, »obveščanje o spremembah urnika«, »obveščanje o odpovedih predavanj in vaj«, »način obveščanja o izpitnih rezultatih« in »obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF«, zato tudi za te elemente ne morem opredeliti, s katerim izmed njih so anketirani bolj zadovoljni. Prav tako pa ne morem opredeliti, s katerim od elementov »obveščanje o odpovedih predavanj in vaj«, »način obveščanja o izpitnih rezultatih«, »obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi« in »obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF« so bolj zadovoljni, saj se intervali zaupanja tudi teh trditev prekrivajo. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

Z elementoma »obveščanje o možnosti študija v tujini« in »obveščanje o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...)« pa anketirani v povprečju niso niti nezadovoljni niti zadovoljni, s tem da so bolj niti nezadovoljni niti zadovoljni z elementom »obveščanje o možnosti študija v tujini«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

• **Vprašanje 3: Stopnja strinjanja s trditvami s področja obveščanja v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 3). Največji delež anketiranih se popolnoma strinja s trditvama »Študent-net mi olajša študij« in »Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč«. S trditvami »Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno«, »Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu«, »Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj ...) je hiter in ažuren« in »O pogojih študija (za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža, diplomsko delo ...) smo slabo obveščeni« pa se največji delež anketiranih strinja. S trditvijo »Za študente, ki jih študij v tujini zanima, je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini« pa se največji delež anketiranih niti ne strinja niti strinja.

Slika 3: Stopnja strinjanja s trditvami s področja obveščanja

TRDITEV 1: Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj ...) je hiter in ažuren.

TRDITEV 2: Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč.

TRDITEV 3: Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno.

TRDITEV 4: Za študente, ki jih študij v tujini zanima, je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini.

TRDITEV 5: O pogojih študija (za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža, diplomsko delo ...) smo slabo obveščeni.

TRDITEV 6: Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu.

TRDITEV 7: Študent-net mi olajša študij.

Anketirani se v povprečju s trditvami »Študent-net mi olajša študij« (aritmetična sredina je 4,3), »Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč« (aritmetična sredina je 4,0), »Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno« (aritmetična sredina je 3,9), »Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu« (aritmetična sredina je 3,9) in »Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj...) je hiter in ažuren« (aritmetična sredina je 3,8) strinjajo.

Pri prvih dveh zgoraj omenjenih trditvah ne morem opredeliti, s katero se strinjajo bolj, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. Prav tako se intervali zaupanja prekrivajo tudi pri trditvah »Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč«, »Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno«, »Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu« in »Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj ...) je hiter in ažuren«, zato pri slednjih trditvah ne morem opredeliti, s katero izmed njih se strinjajo bolj. Lahko pa opredelim, da se anketirani bolj strinjajo s trditvijo

»Študent-net mi olajša študij« kot s trditvami »Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno«, »Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu« in »Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj...) je hiter in ažuren«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

S trditvama »O pogojih študija (za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža, diplomsko delo ...) smo slabo obveščeni« (aritmetična sredina je 3,4) in »Za študente, ki jih študij v tujini zanima, je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini« (aritmetična sredina je 3,2) pa se anketirani v povprečju niti ne strinjajo niti strinjajo, ne morem pa opredeliti, s katero izmed njiju se niti ne strinjajo niti strinjajo bolj, saj se njuni intervali zaupanja prekrivajo. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

- **Vprašanje 4: Najbolj učinkovit način obveščanja** (Priloga 7, Tabela 4). Da je obveščanje preko Študent-neta najbolj učinkovit način obveščanja, meni večina anketiranih (82 %).

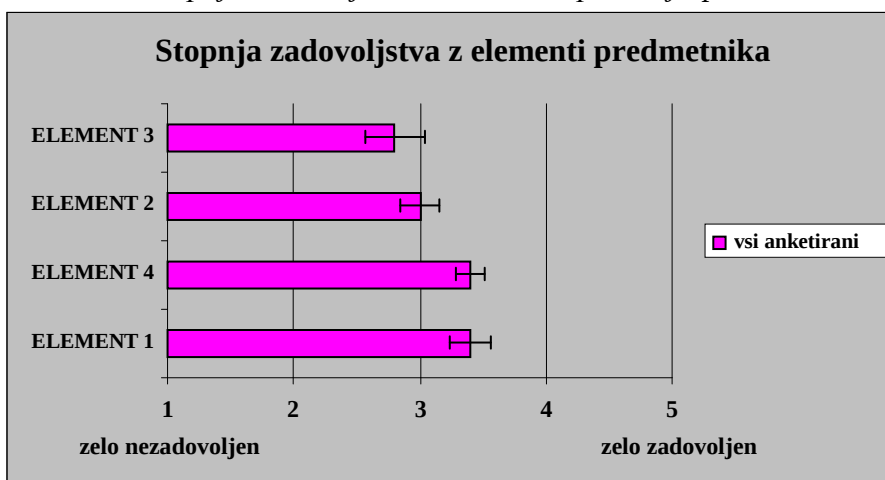
- **Vprašanje 5: Učinkovitost študentskega foruma EF** (Priloga 7, Tabela 5). Največji delež anketiranih (50,5 %) meni, da je neformalni kanal obveščanja študentski forum EF učinkovit.

- **Vprašanje 6: Pogostost uporabe študentskega foruma EF** (Priloga 7, Tabela 6). Največji delež anketiranih (36,9 %) študentski forum EF uporablja redko (enkrat tedensko).

- **Vprašanje 7: Zanesljivost informacij na študentskem forumu EF** (Priloga 7, Tabela 7). Največji delež anketiranih (44,1 %) meni, da so informacije na študentskem forumu EF zanesljive.

- **Vprašanje 8: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja predmetnika v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 8). Največji delež anketiranih je z elementi »število predmetov v enem letniku«, »znanje, pridobljeno po predmetniku« in »število izbirnih predmetov v enem letniku« zadovoljen. Z elementom »obremenjenost s študijem« pa največji delež anketiranih ni niti nezadovoljen niti zadovoljen.

Slika 4: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja predmetnika

ELEMENT 1: število predmetov v enem letniku

ELEMENT 2: obremenjenost s študijem

ELEMENT 3: število izbirnih predmetov v enem letniku

ELEMENT 4: znanje, pridobljeno po predmetniku

Anketirani v povprečju z elementoma »število predmetov v enem letniku« (aritmetična sredina je 3,4) in »znanje, pridobljeno po predmetniku« (aritmetična sredina je 3,4) niso niti nezadovoljni niti zadovoljni, ne morem pa opredeliti, s katerim elementom niso niti nezadovoljni niti zadovoljni bolj, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

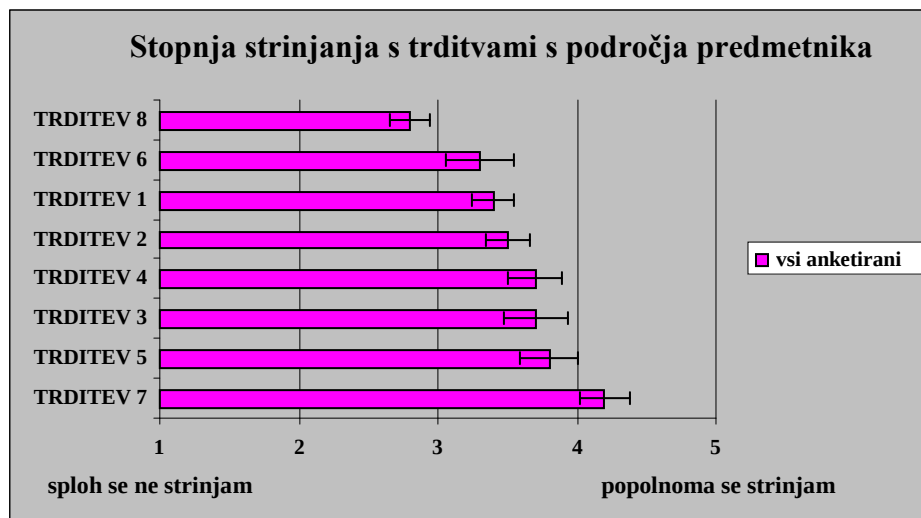
Z elementoma »obremenjenost s študijem« (aritmetična sredina je 3,0) in »število izbirnih predmetov v enem letniku« (aritmetična sredina je 2,8) anketirani v povprečju prav tako niso niti nezadovoljni niti zadovoljni, ne morem pa opredeliti, s katerim elementom niso niti nezadovoljni niti zadovoljni bolj, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

Lahko pa opredelim, da so anketirani bolj niti nezadovoljni niti zadovoljni z elementoma »število predmetov v enem letniku« in »znanje, pridobljeno po predmetniku« kot pa z elementoma »obremenjenost s študijem« in »število izbirnih predmetov v enem letniku«.

- **Vprašanje 9: Stopnja strinjanja s trditvami s področja predmetnika v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 9). Največji delež anketiranih se s trditvami »Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja«, »Morali bi imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih«, »Če le študiraš, je obremenjenost s študijem pravšnja, v kolikor pa želiš poleg še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika«, »Predmeti so preveč teoretični«, »Obremenjenost s študijem je ravno prava, če delaš sproti, če ne delaš sproti, pa je nekoliko prevelika« in »V posameznem letniku bi lahko imeli manj predmetov« strinja. S trditvama »Skupni predmeti so težji kot predmeti moje smeri« in »Z znanjem, pridobljenim po

predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi» pa se največji delež anketiranih niti ne strinja niti strinja.

Slika 5: Stopnja strinjanja s trditvami s področja predmetnika

TRDITEV 1: V posameznem letniku bi lahko imeli manj predmetov.

TRDITEV 2: Obremenjenost s študijem je ravno prava, če delaš sproti, če ne delaš sproti, pa je nekoliko prevelika.

TRDITEV 3: Če le študiraš, je obremenjenost s študijem pravšnja, v kolikor pa želiš poleg še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika.

TRDITEV 4: Predmeti so preveč teoretični.

TRDITEV 5: Morali bi imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih.

TRDITEV 6: Skupni predmeti so težji kot predmeti moje smeri.

TRDITEV 7: Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja.

TRDITEV 8: Z znanjem, pridobljenim po predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi.

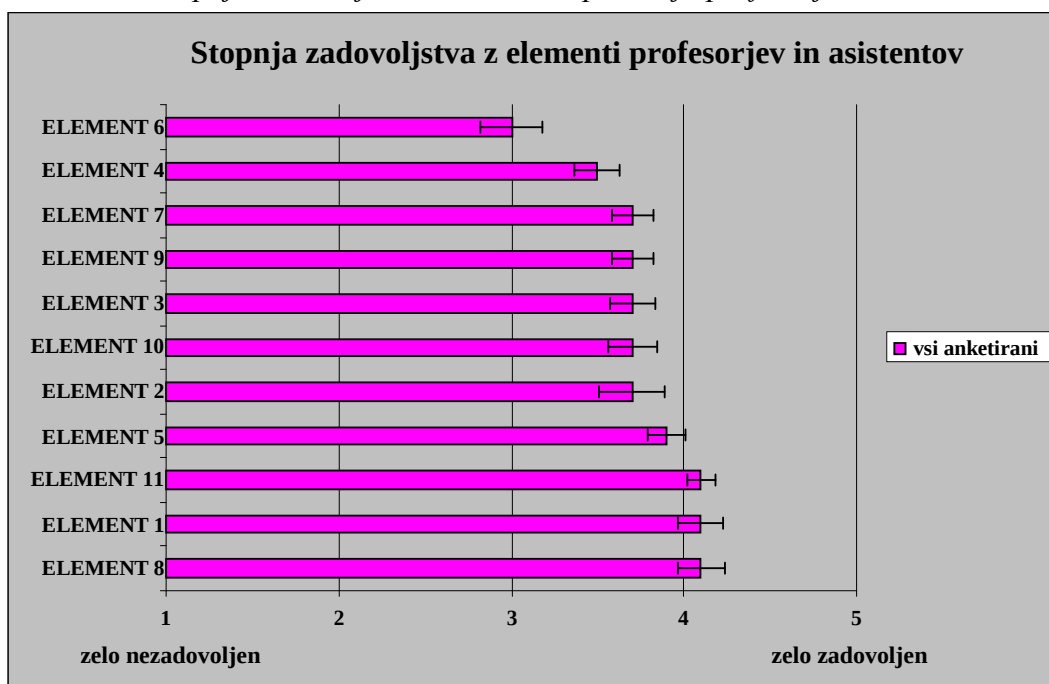
Anketirani se v povprečju s trditvami »Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja« (aritmetična sredina je 4,2), »Morali bi imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih« (aritmetična sredina je 3,8), »Če le študiraš, je obremenjenost s študijem pravšnja, v kolikor pa želiš poleg še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika« (aritmetična sredina je 3,7), »Predmeti so preveč teoretični« (aritmetična sredina je 3,7) in »Obremenjenost s študijem je ravno prava, če delaš sproti, če ne delaš sproti, pa je nekoliko prevelika« (aritmetična sredina je 3,5) strinjajo. Za zadnje štiri zgoraj omenjene trditve ne morem opredeliti, s katero se strinjajo bolj, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo, lahko pa opredelim, da se bolj kot z zadnjimi štirimi zgoraj omenjenimi trditvami strinjajo s prvo zgoraj omenjeno trditvijo »Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

S trditvami »V posameznem letniku bi lahko imeli manj predmetov« (aritmetična sredina je 3,4), »Skupni predmeti so težji kot predmeti moje smeri« (aritmetična sredina je 3,3) in »Z znanjem, pridobljenim po predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi« (aritmetična

sredina je 2,8) pa se anketirani v povprečju niti ne strinjajo niti strinjajo. Za prvi dve zgoraj omenjeni trditvi ne morem opredeliti, s katero se niti ne strinjajo niti strinjajo bolj, saj se njuni intervali zaupanja prekrivajo, lahko pa opredelim, da se anketirani bolj niti ne strinjajo niti strinjajo s prvima dvema zgoraj omenjenima trditvama kot s trditvijo »Z znanjem, pridobljenim po predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

• **Vprašanje 10: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja profesorjev in asistentov v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 10). Največji delež anketiranih je z elementi »odnos asistentov do študentov«, »strokovna podkovanost profesorjev«, »dosegljivost asistentov po elektronski pošti«, »dosegljivost profesorjev po elektronski pošti«, »odnos profesorjev do študentov«, »dosegljivost asistentov na govorilnih urah«, »predavateljske sposobnosti profesorjev«, »predavateljske sposobnosti asistentov«, »strokovna podkovanost asistentov« in »čas, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit« zadovoljen. Z elementom »dosegljivost profesorjev na govorilnih urah« pa največji delež anketiranih ni niti nezadovoljen niti zadovoljen.

Slika 6: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja profesorjev in asistentov

ELEMENT 1: strokovna podkovanost profesorjev

ELEMENT 2: odnos profesorjev do študentov

ELEMENT 3: predavateljske sposobnosti profesorjev

ELEMENT 4: dosegljivost profesorjev na govorilnih urah

ELEMENT 5: dosegljivost profesorjev po elektronski pošti

ELEMENT 6: čas, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit

ELEMENT 7: strokovna podkovanost asistentov

ELEMENT 8: odnos asistentov do študentov

ELEMENT 9: predavateljske sposobnosti asistentov

ELEMENT 10: dosegljivost asistentov na govorilnih urah

ELEMENT 11: dosegljivost asistentov po elektronski pošti

Anketirani so v povprečju z elementi »odnos asistentov do študentov« (aritmetična sredina je 4,1), »strokovna podkovanost profesorjev« (aritmetična sredina je 4,1), »dosegljivost asistentov po elektronski pošti« (aritmetična sredina je 4,1), »dosegljivost profesorjev po elektronski pošti« (aritmetična sredina je 3,9), »odnos profesorjev do študentov« (aritmetična sredina je 3,7), »dosegljivost asistentov na govorilnih urah« (aritmetična sredina je 3,7), »predavateljske sposobnosti profesorjev« (aritmetična sredina je 3,7), »predavateljske sposobnosti asistentov« (aritmetična sredina je 3,7), »strokovna podkovanost asistentov« (aritmetična sredina je 3,7) in »dosegljivost profesorjev na govorilnih urah« (aritmetična sredina je 3,5) zadovoljni. Z elementom »čas, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit« (aritmetična sredina je 3,0) pa anketirani v povprečju niso niti nezadovoljni niti zadovoljni.

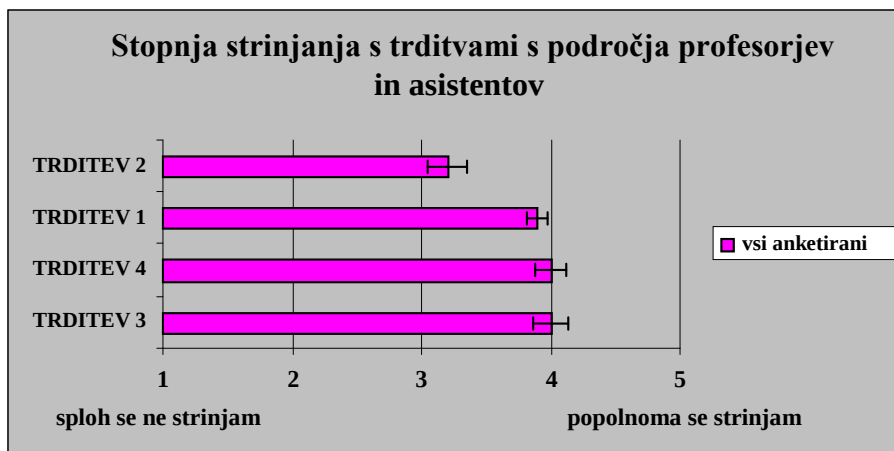
Ne morem opredeliti, s katerim od elementov »odnos asistentov do študentov«, »strokovna podkovanost profesorjev«, »dosegljivost asistentov po elektronski pošti« in »dosegljivost profesorjev po elektronski pošti« so bolj zadovoljni, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo. Prav tako ne morem opredeliti, s katerim od elementov »dosegljivost profesorjev po elektronski pošti«, »odnos profesorjev do študentov«, »dosegljivost asistentov na govorilnih urah«, »predavateljske sposobnosti profesorjev«, »predavateljske sposobnosti asistentov« in »strokovna podkovanost asistentov« so bolj zadovoljni, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo. Prekrivajo pa se tudi intervali zaupanja elementov »odnos profesorjev do študentov«, »dosegljivost asistentov na govorilnih urah«, »predavateljske sposobnosti profesorjev«, »predavateljske sposobnosti asistentov«, »strokovna podkovanost asistentov« in »dosegljivost profesorjev na govorilnih urah«, zato tudi za te elemente ne morem opredeliti, s katerim od njih so anketirani bolj zadovoljni. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

Lahko pa opredelim, da so anketirani bolj zadovoljni z elementi »odnos asistentov do študentov«, »strokovna podkovanost profesorjev« in »dosegljivost asistentov po elektronski pošti« kot z elementi »odnos profesorjev do študentov«, »dosegljivost asistentov na govorilnih urah«, »predavateljske sposobnosti profesorjev«, »predavateljske sposobnosti asistentov« in »strokovna podkovanost asistentov«. Prav tako lahko rečem, da so anketirani bolj zadovoljni z elementi »odnos asistentov do študentov«, »strokovna podkovanost profesorjev«, »dosegljivost asistentov po elektronski pošti« in »dosegljivost profesorjev po elektronski pošti« kot z elementom »dosegljivost profesorjev na govorilnih urah«.

• **Vprašanje 11: Stopnja strinjanja s trditvami s področja profesorjev in asistentov v programu UPEŠ (Priloga 7, Tabela 11).** Največji delež anketiranih se s trditvami »Profesorji pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo«, »Asistenti pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo« in »Na Ekonomski fakulteti nam predavajo profesorji, ki uživajo dober ugled v družbi« strinja. S trditvijo »Na Ekonomski

fakulteti nam predavajo asistenti, ki uživajo dober ugled v družbi» pa se največji delež anketiranih niti ne strinja niti strinja.

Slika 7: Stopnja strinjanja s trditvami s področja profesorjev in asistentov

TRDITEV 1: Na Ekonomski fakulteti nam predavajo profesorji, ki uživajo dober ugled v družbi.

TRDITEV 2: Na Ekonomski fakulteti nam predavajo asistenti, ki uživajo dober ugled v družbi.

TRDITEV 3: Profesorji pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.

TRDITEV 4: Asistenti pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.

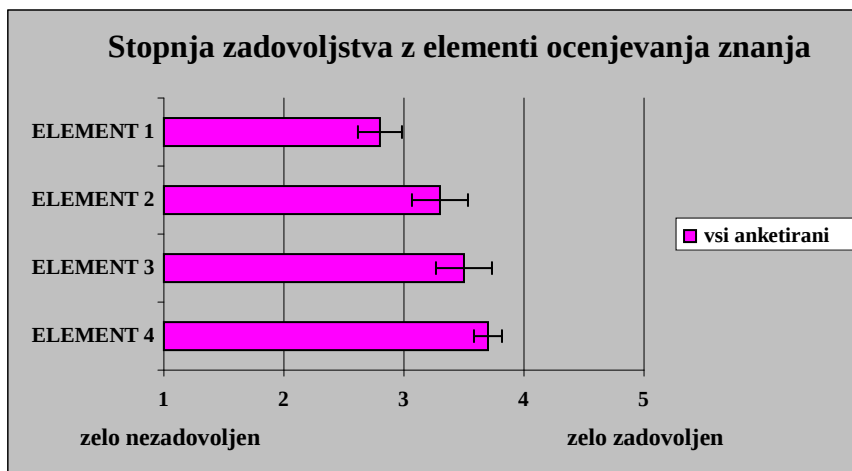
Anketirani se v povprečju s trditvami »Profesorji pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo« (aritmetična sredina je 4,0), »Asistenti pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo« (aritmetična sredina je 4,0) in »Na Ekonomski fakulteti nam predavajo profesorji, ki uživajo dober ugled v družbi« (aritmetična sredina je 3,9) strinjajo, ne morem pa opredeliti, s katero se strinjajo bolj, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih. S trditvijo »Na Ekonomski fakulteti nam predavajo asistenti, ki uživajo dober ugled v družbi« (aritmetična sredina je 3,2) pa se anketirani v povprečju niti ne strinjajo niti strinjajo.

- **Vprašanje 12: Lastnosti profesorjev in asistentov po pomembnosti** (Priloga 7, Tabela 12–18). Pri razvrščanju lastnosti profesorjev in asistentov po pomembnosti so anketirani postavili na 1. mesto strokovno podkovanost, na 2. mesto dobre predavateljske sposobnosti, na 3. mesto korekten odnos do študentov, na 4. mesto prijaznost, na 5. mesto odprtost za mnenja študentov, na 6. mesto dosegljivost po elektronski pošti in na 7. mesto dosegljivost na govorilnih urah.

- **Vprašanje 13: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja ocenjevanja znanja v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 19). Največji delež anketiranih je z elementi »ocenjevanje na koncu semestra (izpit)«, »sprotno ocenjevanje (kolokviji, seminarske in domače naloge ...)« in »število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)« zadovoljen. Z

elementom »število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu« pa je največji delež anketiranih nezadovoljen.

Slika 8: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja ocenjevanja znanja

ELEMENT 1: število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu

ELEMENT 2: število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)

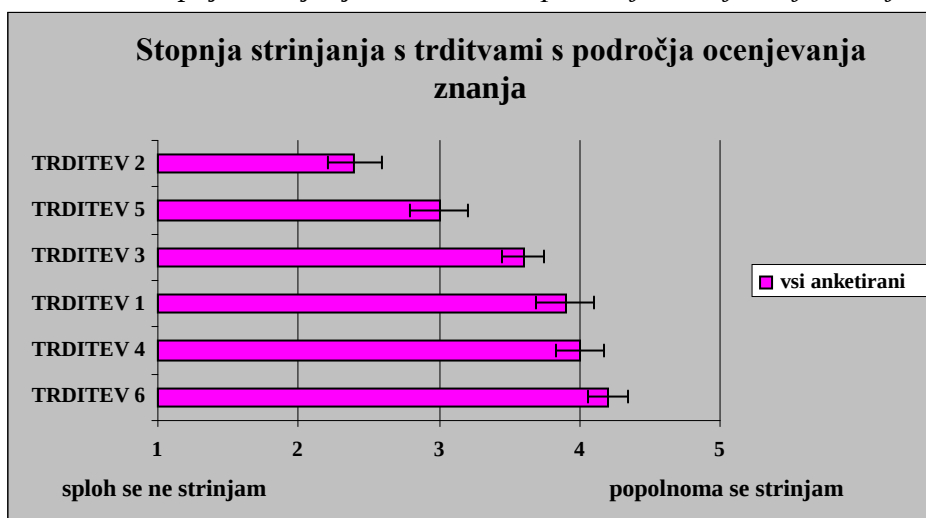
ELEMENT 3: sprotno ocenjevanje (kolokviji, seminarske in domače naloge ...)

ELEMENT 4: ocenjevanje na koncu semestra (izpit)

Anketirani so v povprečju z elementoma »ocenjevanje na koncu semestra (izpit)« (aritmetična sredina je 3,7) in »sprotno ocenjevanje (kolokviji, seminarske in domače naloge ...)« (aritmetična sredina je 3,5) zadovoljni, ne morem pa opredeliti, s katerim izmed njiju so bolj zadovoljni, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. Z elementoma »število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)« (aritmetična sredina je 3,3) in »število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu« (aritmetična sredina je 2,8) pa anketirani v povprečju niso niti nezadovoljni niti zadovoljni, pri čemer so izmed teh dveh elementov bolj niti nezadovoljni niti zadovoljni z elementom »število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti zadovoljstva oz. nezadovoljstva z elementi nahajajo na omenjenih intervalih.

• **Vprašanje 14: Stopnja strinjanja s trditvami s področja ocenjevanja znanja v programu UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 20). Največji delež anketiranih se s trditvijo »Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...)« popolnoma strinja. S trditvami »S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra«, »Za posamezen predmet bi morali imeti na leto več izpitnih rokov« in »Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja« se največji delež anketiranih strinja. S trditvijo »Morali bi imeti več sprotnega ocenjevanja (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...)« se največji delež anketiranih niti ne strinja niti strinja in s trditvijo »Težavnost izpitov je na vseh izpitnih rokih enaka« se največji delež anketiranih ne strinja.

Slika 9: Stopnja strinjanja s trditvami s področja ocenjevanja znanja

TRDITEV 1: Za posamezen predmet bi morali imeti na leto več izpitnih rokov.

TRDITEV 2: Težavnost izpitov je na vseh izpitnih rokih enaka.

TRDITEV 3: Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja.

TRDITEV 4: S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra.

TRDITEV 5: Morali bi imeti več sprotnega ocenjevanja (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).

TRDITEV 6: Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).

Anketirani se v povprečju s trditvami »Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...)« (aritmetična sredina je 4,2), »S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra« (aritmetična sredina je 4,0), »Za posamezen predmet bi morali imeti na leto več izpitnih rokov« (aritmetična sredina je 3,9) in »Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja« (aritmetična sredina je 3,6) strinjajo. Pri prvih treh zgoraj navedenih trditvah ne morem opredeliti, s katero izmed njih se strinjajo bolj, ker se njihovi intervali zaupanja prekrivajo, lahko pa opredelim, da se anketirani bolj strinjajo s trditvama »Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...)« in »S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra« kot s trditvijo »Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

S trditvijo »Morali bi imeti več sprotnega ocenjevanja (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...)« (aritmetična sredina je 3,0) se anketirani v povprečju niti ne strinjajo niti strinjajo, s trditvijo »Težavnost izpitov je na vseh izpitnih rokih enaka« (aritmetična sredina je 2,4) pa se anketirani v povprečju ne strinjajo.

• **Vprašanje 15: Stopnja zadovoljstva z dodatnimi storitvami** (Priloga 7, Tabela 21). Največji del anketiranih je z dodatnimi storitvami »knjižnica CEK«, »čitalnica«, »referat«,

»CERŠ«, »restavracija 10-ka«, »lokal Tvojih 5 minut«, »knjigarna Ekonomist«, »računalnica pri knjižnici«, »plačljivo parkirišče« in »fotokopirnica« zadovoljen. S študentskim svetom EF pa največji delež anketiranih ni niti nezadovoljen niti zadovoljen. Zanimivo je, da precej velik delež anketiranih ne pozna študentskega sveta EF (29,6 %) in CERŠ-a (24,3 %).

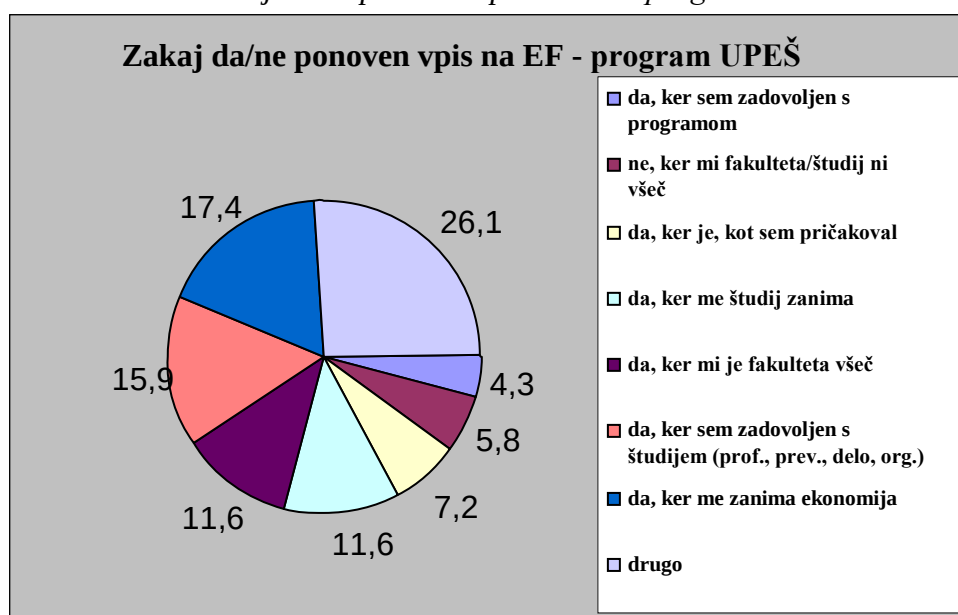
- **Vprašanje 16: Stopnja zadovoljstva s programom UPEŠ kot celoto** (Priloga 7, Tabela 22). Največji delež anketiranih (78,4 %) je s programom UPEŠ kot celoto zadovoljen.

- **Vprašanje 17: Doseganje pričakovanj pred vpisom v program UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 23). Pri največjem deležu anketiranih (72,1 %) je program UPEŠ dosegel njihova pričakovanja.

- **Vprašanje 18: Ponoven vpis na EF – program UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 24)? Če bi se ponovno vpisovali na fakulteto, bi se večina anketiranih (73 %) ponovno vpisala na EF – program UPEŠ.

- **Vprašanje 19: Zakaj da/ne ponoven vpis na EF – program UPEŠ** (Priloga 7, Tabela 25)?

Slika 10: Zakaj da/ne ponoven vpis na EF – program UPEŠ v %

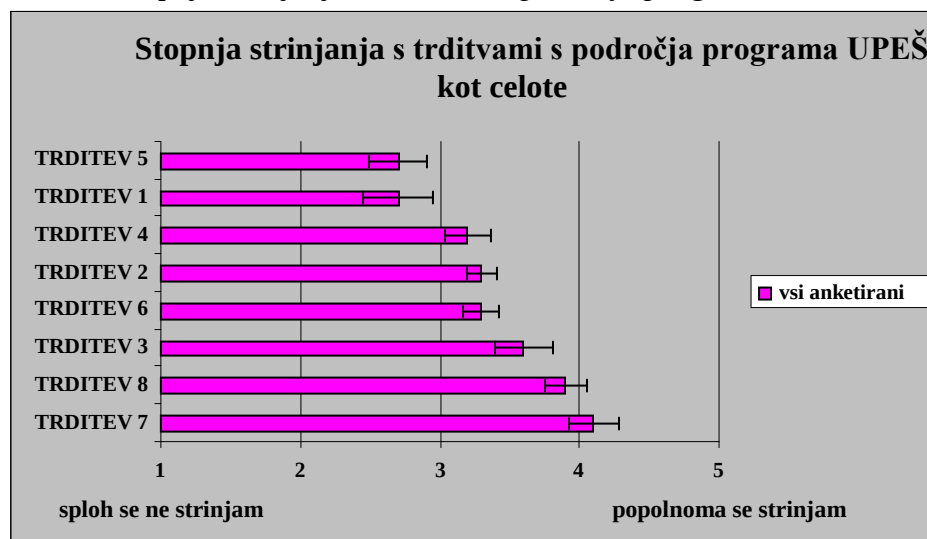

- **Vprašanje 20: Namen nadaljevanja študija na 2. bolonjski stopnji** (Priloga 7, Tabela 26)? Največji delež anketiranih (72,9 %) ima namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji.

- **Vprašanje 21: Stopnja strinjanja s trditvami s področja programa UPEŠ kot celote** (Priloga 7, Tabela 27). Največji delež anketiranih se s trditvami »Morebitna plačljivost 2. bolonjske stopnje bi bila do nas študentov nepravilna«, »Zaradi podcenjenosti diplom 1. bolonjske stopnje sem prisiljen/-a dokončati tudi 2. bolonjsko stopnjo«, »Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč«, »Pozitivna stvar bolonjske reforme je večja izbirnost 2. bolonjske stopnje« in »Bolonjska

reforma bo skrajšala čas študija» strinja. S trditvami »Delodajalci diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, ker še niso prekopili miselnosti na nove študijske programe«, »Pri študiju v tujini ne gre toliko za pridobivanje znanj, gre bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo« in »Študij v tujini je dostopen vsem študentom, ki ga želijo izkusiti, ne glede na njihovo finančno stanje« pa se največji delež anketiranih niti ne strinja niti strinja.

Slika 11: Stopnja strinjanja s trditvami s področja programa UPEŠ kot celote

TRDITEV 1: Bolonjska reforma bo skrajšala čas študija.

TRDITEV 2: Pozitivna stvar bolonjske reforme je večja izbirnost 2. bolonjske stopnje.

TRDITEV 3: Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč.

TRDITEV 4: Pri študiju v tujini ne gre toliko za pridobivanje znanj, gre bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo.

TRDITEV 5: Študij v tujini je dostopen vsem študentom, ki ga želijo izkusiti, ne glede na njihovo finančno stanje.

TRDITEV 6: Delodajalci diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, ker še niso prekopili miselnosti na nove študijske programe.

TRDITEV 7: Morebitna plačljivost 2. bolonjske stopnje bi bila do nas študentov nepravilna.

TRDITEV 8: Zaradi podcenjenosti diplom 1. bolonjske stopnje sem prisiljen/-a dokončati tudi 2. bolonjsko stopnjo.

Anketirani se v povprečju s trditvami »Morebitna plačljivost 2. bolonjske stopnje bi bila do nas študentov nepravilna« (aritmetična sredina je 4,1), »Zaradi podcenjenosti diplom 1. bolonjske stopnje sem prisiljen/-a dokončati tudi 2. bolonjsko stopnjo« (aritmetična sredina je 3,9) in »Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč« (aritmetična sredina je 3,6) strinjajo. Pri prvih dveh zgoraj navedenih trditvah ne morem opredeliti, s katero izmed njiju se strinjajo bolj, ker se njuna intervala zaupanja prekrivata. Prav tako se prekrivata intervala zaupanja zadnjih dveh zgoraj navedenih trditev, zato tudi za njiju ne morem opredeliti s katero izmed njiju se bolj strinjajo. Lahko pa opredelim, da se anketirani bolj strinjajo s prvo zgoraj navedeno trditvijo kot s trditvijo

»Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč«. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

S trditvami »Delodajalci diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, ker še niso prekllopili miselnosti na nove študijske programe« (aritmetična sredina je 3,3), »Pozitivna stvar bolonjske reforme je večja izbirnost 2. bolonjske stopnje« (aritmetična sredina je 3,3), »Pri študiju v tujini ne gre toliko za pridobivanje znanj, gre bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo« (aritmetična sredina je 3,2), »Bolonjska reforma bo skrajšala čas študija« (aritmetična sredina je 2,7) in »Študij v tujini je dostopen vsem študentom, ki ga želijo izkusiti, ne glede na njihovo finančno stanje« (aritmetična sredina je 2,7) pa se anketirani v povprečju niti ne strinjajo niti strinjajo. Izmed prvih treh zgoraj navedenih trditev ne morem opredeliti, s katero izmed njih se bolj niti ne strinjajo niti strinjajo, saj se njihovi intervali zaupanja prekrivajo. Prav tako ne morem opredeliti, s katero izmed zadnjih dveh zgoraj navedenih trditev se bolj niti ne strinjajo niti strinjajo, saj se njuna intervala zaupanja prekrivata. Lahko pa opredelim, da se anketirani bolj niti ne strinjajo niti strinjajo s prvimi tremi zgoraj navedenimi trditvami kot z zadnjima dvema zgoraj navedenima trditvama. 95 % lahko zaupam, da se prave vrednosti strinjanja oz. nestrinjanja s trditvami nahajajo na omenjenih intervalih.

5.5.4 Preverjanje hipotez

Na podlagi ugotovitev fokusne skupine in dveh poglobljenih pogovorov sem postavila 8 hipotez, ki sem jih preverila s pomočjo anketnega vprašalnika.

- **Hipoteza 1: Obstaja razlika v zadovoljstvu s številom izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu med študenti prenovljenega in študenti prvotnega programa UPEŠ.** To hipotezo sem oblikovala na osnovi ugotovitve, da so študentom prenovljenega programa UPEŠ zmanjšali število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu. Do te informacije sem prišla s pomočjo fokusne skupine in poglobljenih pogovorov. Udeleženci fokusne skupine (bruci) so povedali, da imajo za posamezen predmet na leto tri izpitne roke in menijo, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli kakšen izpitni rok več, npr. za posamezen predmet na leto štiri izpitne roke, kot jih imajo bolonjski študenti pred njihovo generacijo. Absolventka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, je povedala, da so imeli štiri izpitne roke za posamezen predmet v enem letu, po novem pa so samo še trije. Da ima v enem letu za posamezen predmet na voljo štiri izpitne roke, pa je potrdil tudi študent 2. letnika, s katerim sem izvajala poglobljeni pogovor, lahko pa bi jih bilo po njegovem mnenju več.

Gre za dve neodvisni skupini (študenti prvotnega programa UPEŠ in študenti prenovljenega programa UPEŠ) in na teh dveh skupinah sem merila spremenljivko intervalnega značaja (Zadovoljstvo s številom izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu). Uporabila sem preizkus hipoteze o razliki med aritmetičnima sredinama za neodvisna vzorca

(preizkus skupin), torej proceduro Independent Samples T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 34).

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 \quad (1)$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \quad (2)$$

Na podlagi podatkov ne morem zavrniti ničelne hipoteze H_0 , saj je $0,145 > 0,05$, ne morem torej trditi, da obstaja razlika v zadovoljstvu s številom izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu med študenti prenovljenega in študenti prvotnega programa UPEŠ.

• **Hipoteza 2: Obstaja razlika v zadovoljstvu s programom UPEŠ kot celoto med štirimi skupinami študentov UPEŠ, oblikovanimi glede na dosedanje povprečno oceno študija.** To hipotezo sem oblikovala, ker menim, da so študenti z boljšim povprečjem bolj zadovoljni s študijem kot študenti s slabšim povprečjem. Menim, da to ne velja le za študente programa UPEŠ, ampak na splošno za katerikoli študij. Tudi v času svojega študija sem opazila, da študenti z dobrim povprečjem ponavadi niso kazali nezadovoljstva z različnimi elementi študija oziroma so ga kazali v manjši meri kot študenti s slabšim povprečjem.

Gre za štiri skupine študentov, razvrščenih glede na dosedanje povprečno oceno študija (od 6 do 6,9; od 7 do 7,9; od 8 do 8,9; od 9 do 10), na katerih sem merila eno spremenljivko, ki je trženjsko intervalnega značaja (Zadovoljstvo s programom UPEŠ kot celoto). Uporabila sem preizkus hipoteze o razlikah med aritmetičnimi sredinami iz neodvisnih vzorcev (analiza variance ANOVA), torej proceduro One Way ANOVA v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 35).

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 \quad (3)$$

$$H_1: \text{vsaj ena } \mu \text{ ni enaka} \quad (4)$$

Na podlagi podatkov ne morem zavrniti ničelne hipoteze H_0 , saj je $0,539 > 0,05$, ne morem torej trditi, da obstaja razlika v zadovoljstvu s programom UPEŠ kot celoto med štirimi skupinami študentov UPEŠ, oblikovanimi glede na dosedanje povprečno oceno študija.

• **Hipoteza 3: Večina študentov je z obveščanjem o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...) nezadovoljna.** To hipotezo sem oblikovala na osnovi odgovorov študentov med izvajanjem fokusne skupine in poglobljenih pogovorov. Udeleženci fokusne skupine so mi namreč povedali, da so o pogojih študija slabo obveščeni in o tem ne vedo veliko. Študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, pa je omenila, da z obveščanjem o pogojih študija ni najbolj zadovoljna, saj se je zgodilo, da ni dobila iskanih informacij. Študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, pa je mnenja, da je obveščanja o pogojih študija premalo oziroma ga ni.

Testirala sem zadovoljstvo z elementom s področja obveščanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ (obveščanje o pogojih študija). Uporabila sem preizkus sestavljene hipoteze s proceduro One Sample T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 36).

$$H_0: \mu \geq 3 \quad (5)$$

$$H_1: \mu < 3 \quad (6)$$

Na podlagi podatkov ne morem zavrniti ničelne hipoteze H_0 , saj je $0,171 > 0,05$, ne morem torej trditi, da je večina študentov z obveščanjem o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...) nezadovoljna.

- **Hipoteza 4: Večina študentov je s Študent-netom zadovoljna.** To hipotezo sem prav tako oblikovala na osnovi odgovorov študentov med izvajanjem fokusne skupine in poglobljenih pogovorov. Udeleženci fokusne skupine so povedali, da so z vsebino na Študent-netu zadovoljni in da jim Študent-net olajša študij. Študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, je povedala, da vsa obvestila, gradiva in ostalo najde na Študent-netu in glede tega nima pripomb. O Študent-netu ima dobro mnenje, najbolj ji je všeč, da ne prihaja do prekinitev delovanja. Študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, je s Študent-netom prav tako zadovoljen. Povedal je, da ga vseskozi izboljšujejo in da je v primerjavi z nekaterimi drugimi fakultetami lahko vesel, da je na Ekonomski fakulteti.

Testirala sem zadovoljstvo z elementom s področja obveščanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ (Študent-net). Uporabila sem preizkus sestavljene hipoteze s proceduro One Sample T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 37).

$$H_0: \mu \leq 3 \quad (7)$$

$$H_1: \mu > 3 \quad (8)$$

Na podlagi podatkov zavrnem ničelno hipotezo H_0 , saj je $0,0 < 0,05$ in sprejemem sklep, da je večina študentov s Študent-netom zadovoljna.

- **Hipoteza 5: Večina študentov se strinja s trditvijo, da so predmeti preveč teoretični.** To hipotezo sem oblikovala, ker so mi udeleženci fokusne skupine povedali, da so predmeti bolj teoretični, sami pa menijo, da bi morali pridobiti več praktičnega znanja. Tudi študentki, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, se predmeti večinoma zdijo teoretični, po njenem mnenju pa bi morale biti več praktičnega znanja in ne toliko teorije. Po mnenju študenta, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, so predmeti bolj teoretični, morali pa bi biti praktični.

Testirala sem strinjanje s trditvijo s področja predmetnika v bolonjskem študijskem programu UPEŠ (Predmeti so preveč teoretični). Uporabila sem preizkus sestavljene hipoteze s proceduro One Sample T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 38).

$$H_0: \mu \leq 3 \quad (9)$$

$$H_1: \mu > 3 \quad (10)$$

Na podlagi podatkov zavrnem ničelno hipotezo H_0 , saj je $0,0 < 0,05$ in sprejemem sklep, da se večina študentov strinja s trditvijo, da so predmeti preveč teoretični.

- **Hipoteza 6: Večina študentov je s strokovno podkovanostjo profesorjev zadovoljna.**

To hipotezo sem oblikovala, ker so udeleženci fokusne skupine mnenja, da so profesorji dobro strokovno podkovani, prav tako pa meni tudi študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor.

Testirala sem zadovoljstvo z elementom s področja profesorjev in asistentov v bolonjskem študijskem programu UPEŠ (strokovna podkovanost profesorjev). Uporabila sem preizkus sestavljene hipoteze s proceduro One Sample T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 39).

$$H_0: \mu \leq 3 \quad (11)$$

$$H_1: \mu > 3 \quad (12)$$

Na podlagi podatkov zavrnem ničelno hipotezo H_0 , saj je $0,0 < 0,05$ in sprejemem sklep, da je večina študentov s strokovno podkovanostjo profesorjev zadovoljna.

- **Hipoteza 7: Večina študentov je z odnosom asistentov do študentov zadovoljna.**

To hipotezo sem oblikovala na osnovi odgovorov udeležencev fokusne skupine, ki menijo, da so asistenti prijazni, bolj odprti za mnenja študentov kot profesorji in nimajo superiornega odnosa do študentov, ampak bolj kolegialnega. Študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, pa je povedala, da so ji asistenti vedno na voljo za vprašanja.

Testirala sem zadovoljstvo z elementom s področja profesorjev in asistentov v bolonjskem študijskem programu UPEŠ (odnos asistentov do študentov). Uporabila sem preizkus sestavljene hipoteze s proceduro One Sample T-test v programu SPSS (Priloga 8, Tabela 40).

$$H_0: \mu \leq 3 \quad (13)$$

$$H_1: \mu > 3 \quad (14)$$

Na podlagi podatkov zavrnem ničelno hipotezo H_0 , saj je $0,0 < 0,05$ in sprejemem sklep, da je večina študentov z odnosom asistentov do študentov zadovoljna.

- **Hipoteza 8: Večina študentov bi se v primeru ponovnega vpisovanja na fakulteto ponovno vpisala na Ekonomsko fakulteto – program UPEŠ.**

To hipotezo sem oblikovala, ker bi se vsi udeleženci fokusne skupine ob morebitnem ponovnem vpisu na fakulteto znova odločili za Ekonomsko fakulteto, prav tako tudi študentka, s katero sem izvajala poglobljeni pogovor. Študent, s katerim sem izvajala poglobljeni pogovor, je prav tako rekel, da bi se

ponovno vpisal na Ekonomsko fakulteto, a bi premislil tudi o drugih podobnih fakultetah, če pa bi imel možnost, bi odšel v tujino.

Gre za nominalno mersko lestvico. Sprejem ali zavrnitev hipoteze je razvidna iz frekvenčne porazdelitve (Priloga 8, Tabela 41).

Iz frekvenčne porazdelitve je razvidno, da bi se večina študentov (73 %) v primeru ponovnega vpisovanja na fakulteto ponovno vpisala na Ekonomsko fakulteto – program UPEŠ.

5.5.5 Priporočila

Na področju obveščanja bi vodstvu fakultete svetovala, naj razmisli o uvedbi novega načina obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil in še naprej ohranja kakovost Študent-neta. Na področju predmetnika bi svetovala vključitev praktičnih elementov v same predmete in razmišljanje v smeri, da bi študenti imeli več izbirnih in manj obveznih predmetov. Dobro bi bilo razmisliti tudi o uvedbi večjega števila izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu in uvedbi možnosti, da bi študenti lahko več predmetov opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...). Prav tako bi fakulteti svetovala uvedbo dejavnosti za povečanje poznavanja študentskega sveta EF in CERŠ-a med študenti.

5.5.6 Omejitve in izzivi za prihodnja raziskovanja

Kot omejitve raziskave izpostavljam izbrano vzorčenje, saj rezultatov ne morem posploševati na celotno populacijo, razhajanja med strukturami populacije in vzorca ter problem samoizbora, saj so na vprašalnik odgovarjali le študenti, ki so to želeli. V večini primerov so bile ženske bolj pripravljene sodelovati kot moški. Kljub skrbnemu izboru anketirancev in skrbno sestavljenem vprašalniku pa je med anketiranjem lahko prišlo do napake, da je anketo izpolnil tudi kakšen študent, ki ni ustrezal vsem pogojem, npr. izredni študent, podiplomski študent bolonjskega študija itd.. Lahko pa je med anketiranjem prišlo tudi do napačnega razumevanja navodil katerega od vprašanj s strani študentov, kljub temu, da sem vprašalnik predhodno testirala. Rezultati torej niso nujno popolnoma točni in jih ne morem posploševati na celotno populacijo. Pri prihodnjih raziskovanjih bi bilo dobro izvesti anketno raziskavo na reprezentativnem vzorcu študentov, saj bi na ta način lahko rezultate anketne raziskave posplošili na celotno populacijo.

5.6 Najpomembnejše ugotovitve

Vse metode pridobivanja podatkov so pokazale, da so študenti z obveščanjem načeloma zadovoljni. Izpostavila bi, da so študenti zadovoljni s Študent-netom, saj jim olajša študij. Udeleženci fokusne skupine ter študent in študentka, s katerima sem izvedla poglobljeni pogovor, so o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...) slabo obveščeni. Anketna raziskava pa je pokazala, da anketirani v povprečju z obveščanjem o pogojih študija niso niti nezadovoljni niti zadovoljni.

Prav tako so vse metode pokazale, da bi bil študentom nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil všeč in da so študenti mnenja, da so predmeti preveč teoretični, oni pa bi si morali pridobiti več praktičnega znanja. Anketni rezultati in rezultati poglobljenega pogovora s študentom so pokazali, da bi po mnenju študentov morali na fakulteti imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih. Udeleženci fokusne skupine menijo, da bi lahko imeli manj predmetov, študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, pa, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli en semester obvezne prakse. Rezultati fokusne skupine in poglobljenega pogovora s študentko so pokazali, da si študenti želijo več odmorov med predavanji. Anketirani študenti so z vsemi elementi profesorjev in asistentov, razen s časom, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit, v povprečju zadovoljni. S profesorji in asistenti na splošno pa so zadovoljni tudi udeleženci fokusne skupine in študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor. Študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, pa ni zadovoljen niti s profesorji niti z asistenti. Študenti so v anketi kot tri najbolj pomembne lastnosti profesorjev in asistentov izbrali strokovno podkovanost, dobre predavateljske sposobnosti in korekten odnos do študentov. Tako anketirani študenti kot tudi študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, so mnenja, da bi bilo dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...). Da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli za posamezen predmet na leto več izpitnih rokov, pa menijo anketirani študenti, udeleženci fokusne skupine in študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor. Študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, pa meni, da bi lahko obdržali marčevski izpitni rok. Anketni rezultati so pokazali, da veliko študentov ne pozna študentskega sveta EF in CERŠ-a. Študentskega sveta EF tudi študent in študentka, s katerima sem izvedla poglobljeni pogovor, ne poznata, menita pa, da bi moral biti referat dlje časa odprt. S programom UPEŠ kot celoto so anketirani študenti in udeleženci fokusne skupine zadovoljni, študentka, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor, je s programom srednje zadovoljna, študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, pa meni, da je program dobro zastavljen, v praksi pa je slab. Program UPEŠ je dosegel pričakovanja pred vpisom pri anketiranih študentih in udeležencih fokusne skupine, presegel pa je pričakovanja pri študentu, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor. Program pa ni presegel pričakovanj pred vpisom pri študentki, s katero sem izvedla poglobljeni pogovor. Vse metode so pokazale, da bi se študenti v primeru ponovnega vpisovanja na fakulteto zopet vpisali na Ekonomsko fakulteto. Anketni rezultati ter rezultati fokusne skupine in poglobljenega pogovora s študentko so pokazali, da imajo študenti namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji, študent, s katerim sem izvedla poglobljeni pogovor, pa študija na 2. bolonjski stopnji ne namerava nadaljevati.

Na podlagi zgornjih ugotovitev bi vodstvu fakultete na področju obveščanja svetovala, naj razmisli o novem sistemu obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil, o boljšem informiranju študentov o pogojih študija in o ohranjanju kakovosti Študent-neta. Pri predmetniku bi svetovala vključitev praktičnih elementov v same predmete in razmišljanje v smeri, da bi študenti imeli več izbirnih in manj obveznih predmetov. Dobro bi bilo razmisliti o uvedbi večjih odmorov med predavanji. Na področju ocenjevanja znanja bi svetovala uvedbo večjega števila izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu in uvedbo možnosti, da bi študenti lahko več predmetov opravili le s sprotnim delom (kolokviji,

seminarske naloge, domače naloge ...). Svetovala bi uvedbo dejavnosti za povečanje poznavanja študentskega sveta EF in CERŠ-a med študenti. Dobro pa bi bilo razmisliti tudi o podaljšanju uradnih ur referata.

SKLEP

Kot je omenjeno v uvodu, je po uvedbi bolonjskih študijskih programov v slovenski visokošolski prostor v medijih zavladalo splošno nezadovoljstvo tako med študenti kot tudi med nekaterimi profesorji. To me je vzpodbudilo, da sem se lotila preučevanja zadovoljstva študentov z bolonjskim študijskim programom UPEŠ. Ker je bolonjski program UPEŠ izobraževalna storitev, ki jo ponuja Ekonomska fakulteta v Ljubljani svojim študentom, zanimalo pa me je zadovoljstvo študentov s ponujeno izobraževalno storitvijo, sem preučila teorijo s področja storitev in zadovoljstva porabnikov. Preučila sem tudi bolonjski proces in odzive na bolonjsko reformo ter ugotovila, da mnenja o bolonjski reformi tako med študenti kot tudi med strokovnjaki s področja šolstva niso najboljša. Vsekakor pa je na tem področju potrebno še precej postoriti, saj se je bolonjska reforma šele dobro začela in še ni končana. Tako se v prihodnosti pripravljata sprememba visokošolske zakonodaje in statuta univerze. Ekonomska fakulteta v Ljubljani se je med prvimi odločila za izvajanje bolonjskih študijskih programov, saj je le-te začela izvajati v študijskem letu 2005/2006. Eden od dveh dodiplomskih bolonjskih študijskih programov, ki jih fakulteta ponuja, je program Univerzitetna poslovna in ekonomska šola (UPEŠ). Zadovoljstvo študentov Ekonomske fakultete s programom UPEŠ sem raziskala s pomočjo dveh poglobljenih pogovorov, fokusne skupine in anketne raziskave.

Kljub temu, da v medijih vlada splošno nezadovoljstvo z bolonjsko reformo, moji rezultati kažejo drugačno sliko. Na podlagi rezultatov vseh metod pridobivanja primarnih podatkov ugotavljam, da so študenti s programom UPEŠ kot celoto načeloma zadovoljni, saj je program UPEŠ pri večini študentov dosegel pričakovanja, ki so jih študenti imeli pred vpisom. Torej je doživeta izkušnja dosegla vnaprej oblikovana pričakovanja o izkušnji in porabniki – študenti so s storitvijo – program UPEŠ zadovoljni. Študente bi torej opredelila kot zadovoljne porabnike, ki se vračajo, saj bi se glede na rezultate večina študentov ob morebitnem ponovnem vpisovanju na fakulteto zopet odločila za Ekonomsko fakulteto – program UPEŠ in večina študentov ima namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji. Nezadovoljstvo so študenti izkazali le z določenimi elementi programa (npr. obveščanje o pogojih študija, preveč teoretični predmeti, premalo izbirnih predmetov, premalo odmorov med predavanji, število izpitnih rokov, uradne ure referata ...).

Menim, da veliko nezadovoljstva med študenti izhaja iz dejstva, da se je bolonjska reforma šele dobro začela in nekatere stvari pred njihovim vpisom na fakulteto in še danes niso dorečene oziroma niso takšne, kot bi si jih študenti želeli. Glede na to, da se v prihodnosti pripravljata sprememba visokošolske zakonodaje in statuta univerze, se bodo določene zadeve še spremenile in razjasnile. Ni pa nujno, da bodo spremembe študentom všeč, zato menim, da bi bilo raziskavo o zadovoljstvu študentov čez čas, ko bodo zadeve razjasnjene in bo

bolonjska reforma v slovenskem visokošolskem prostoru že nekaj časa prisotna, dobro ponoviti.

LITERATURA IN VIRI

1. AACSB. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/aacsb>
2. *Akadske izmenjave*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/izmenjave_profesorjev
3. Ambrožič, P. (2008, 31. maj). Težave z izvedbo bolonjske reforme. *Dobro jutro*, str. 24 in 25.
4. *Bilateralne izmenjave*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/bilateralne_izmenjave
5. Bregar, L., Ograjenšek, I., & Bavdaž, M. (2005). *Metode raziskovalnega dela za ekonomiste: Izbrane teme*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Catană, D., & Catană A. G. (2009). *Fundamentals of Marketing*. Cluj-Napoca: U.T.PRESS.
7. *Ceepus*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/ceepus
8. *Cilji bolonjskega procesa*. Najdeno 16. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.uni-lj.si/bolonjski_proces/cilji_bolonjskega_procesa.aspx
9. *Dejstva o Ekonomski fakulteti*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/dejstva>
10. Dimnik, L., & Škerl Kramberger U. (2009, 14. marec). Zadnji poziv za Bologno. Pot bo dolga in naporna. *Dnevnikov objektiv*. Najdeno 18. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://moj.dnevnik.si/objektiv/1042251641>
11. *Dodiplomski bolonjski študijski programi*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/dodiplomsko>
12. Došenovič Bonča, P., & Ograjenšek, I. (2005). Izzivi odličnosti v visokem šolstvu: izkušnje Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. *Univerza v Ljubljani*. Najdeno 21. novembra 2008 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/files/ULJ/userfiles/ulj/bolonjski_proces/SZK_Paper.doc
13. Ekonomska fakulteta Ljubljana (2012). *Podatki o populaciji* (interno gradivo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta Ljubljana
14. *EQUIS*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/equis>
15. *Erasmus*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/erasmus
16. *Erasmus Mundus*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/erasmus_mundus
17. Grönroos, C. (2007). *Service management and marketing: customer management in service competition*. Chichester. John Wiley & Sons Ltd.
18. Helgesen, Ø., & Nettet, E. (2007). What accounts for students' loyalty? Some field study evidence. *International Journal of Educational Management*, 21(2), 126-143.
19. *Kaj je bolonjski proces?* Najdeno 16. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/bolonjski_proces/kaj_je_bolonjski_proces.aspx
20. Klemenčič, M. (2006). The Bologna process and student expectations. *Bologna Handbook*. Berlin, Stuttgart: Dr. Josef Raabe Verlags-GmbH.

21. Kontler Salamon, J. (2011a, 6. november). Petletni študij končati v petih letih. *Delo*. Najdeno 14. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.delo.si/novice/slovenija/petletni-studij-koncati-v-petih-letih.html#>
22. Kontler Salamon, J. (2011b, 3. december). Univerza ima težave s kakovostjo, a ne zaradi bolonjske reforme. *Delo*. Najdeno 14. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.delo.si/zgodbe/sobotnapriloga/univerza-ima-tezave-s-kakovostjo-a-ne-zaradi-bolonjske-reforme.html>
23. Kotler, P. (2004). *Management trženja*. Ljubljana: GV Založba.
24. Musek Lešnik, K. (2007). *Zadovoljstvo potrošnikov: psihološki dejavniki vedenja in zadovoljstva potrošnikov*. Ljubljana: IPSOS.
25. Nared, M. (2009, 11. julij). Ocena bolonjske reforme: bližje »cveku« kot petici? *RtvSlo*. Najdeno 14. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.rtv slo.si/slovenija/ocena-bolonjske-reforme-blizje-cveku-kot-petici/207323>
26. Nared, M. (2010, 24. september). Bolonjska reforma za zdaj »tovarna diplom«, ki ne prinesejo služb? *RtvSlo*. Najdeno 14. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.rtv slo.si/slovenija/bolonjska-reforma-za-zdaj-tovarna-diplom-ki-ne-prinesejo-sluzb/239551>
27. *O fakulteti*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/o_fakulteti
28. *O Univerzi v Ljubljani*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.uni-lj.si/90letnica/>
29. Petrovec, K. (2008, 29. avgust). Dobrodošla bolonjska reforma. *Dnevnik*, str. 41.
30. Pinter, K. (2009, april). Ogromno možnosti, a premalo informacij. *Študent*, str. 20.
31. *Poslanstvo in vizija*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/poslanstvo_in_vizija
32. Potočnik, V. (2004). *Trženje storitev s primeri iz prakse* (druga, dopolnjena izdaja). Ljubljana: GV Založba.
33. Potočnik, V. (2006). *Temelji trženja*. Ljubljana: GV Založba.
34. *Priznanja odličnosti*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/priznanja_odlicnosti
35. *Programi izmenjave*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/programi_izmenjave
36. Rodman, K. (2008). Bolonjski proces po letu 2010 ali konec začetka. *Management*. Najdeno 2. decembra 2008 na spletnem naslovu http://www.fm-kp.si/zalozba/ISSN/1854-4231/3_085-098.pdf
37. *Saipeks*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/mednarodno_sodelovanje/saipeks
38. Stražišar, M. (2008, 28. avgust). Prilagoditi se morajo profesorji in študenti! *Žurnal24*, str. 22 in 23.
39. Svenšek, A. (2009, 10. julij). Po novem možnost celo treh absolventskih stažev. *RtvSlo*. Najdeno 14. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.rtv slo.si/slovenija/po-novem-moznost-celo-treh-absolventskih-stazev/207268>

40. *Študijski programi*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu http://www.ef.uni-lj.si/za_studente/studijski_programi
41. Trasorras, R., Weinstein, A., & Abratt, R. (2009). Value, satisfaction, loyalty and retention in professional services. *Marketing Intelligence & Planning*, 27(5), 615-632.
42. Tudor, I., & Mackiewicz, W. (2006). The Bologna process and higher education language policy. *Bologna Handbook*. Berlin, Stuttgart: Dr. Josef Raabe Verlags-GmbH.
43. *Univerzitetna poslovna in ekonomska šola*. Najdeno 20. januarja 2012 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/dodiplomsko/upes>
44. Zgaga, P. (2004). *Bolonjski proces: oblikovanje skupnega evropskega visokošolskega prostora*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, Center za študij edukacijskih strategij.
45. Žagar, V. (2007). Med najboljšimi v Evropi! *Študent*, str. 8.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: OPOMNIK ZA IZVEDBO POGLOBLJENEGA POGOVORA	1
PRILOGA 2: POROČILO O POGLOBLJENEM POGOVORU S ŠTUDENTOM.....	9
PRILOGA 3: POROČILO O POGLOBLJENEM POGOVORU S ŠTUDENTKO	15
PRILOGA 4: OPOMNIK ZA IZVEDBO FOKUSNE SKUPINE	21
PRILOGA 5: POROČILO O FOKUSNI SKUPINI	29
PRILOGA 6: VPRAŠALNIK	34
PRILOGA 7: REZULTATI RAZISKAVE PO VPRAŠANJIH	40
PRILOGA 8: PREVERJANJE HIPOTEZ	55

PRILOGA 1: OPOMNIK ZA IZVEDBO POGLOBLJENEGA POGOVORA

- **Uvod**

Najprej se bom študentu/-ki, s katerim/-o bom izvedla poglobljeni pogovor, predstavila in mu/ji povedala, da ga izvajam za potrebe diplomskega dela, ki ga pripravljam. Že na začetku se mu/ji bom zahvalila, da si je vzel/-a čas zame, in mu/ji povedala, da mi bo s tem pomagal/-a pri pripravi diplomskega dela. Nato ga/jo bom v začetni sprostitevni fazi vprašala, kako uspešno je zaključil/-a izpitno obdobje, če so bili izpiti težki in če se veseli poletnega semestra, ki je pred njim/-o. Potem pa bom počasi prešla na vprašanja po posameznih temah. Poudarila bi, da bom udeleženca/-ko poglobljenega pogovora tikala, saj sem sama še tudi študentka in se mi to zdi primerno.

- **Obveščanje**

1. Na kakšne načine te fakulteta oziroma profesorji in asistenti obveščajo o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti, aktualnih zadevah ter podobno (oglasna deska, spletne strani predmetov, spletna stran fakultete, Študent-net ...)?

Se ti zdijo obstoječi načini obveščanja o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti, aktualnih zadevah in podobnem ustrezni? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do tebe? Bi predlagal/-a kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

2. Na kakšne načine si obveščen/-a o izpitnih rezultatih?

Se ti zdi obstoječi sistem obveščanja o izpitnih rezultatih ustrezen? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do tebe? Bi predlagal/-a kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

3. Na kakšne načine si obveščen/-a o izvedbi izpitov (datum, ura, predavalnica)?

Se ti zdi obstoječi sistem obveščanja o izvedbi izpitov ustrezen? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do tebe? Bi predlagal/-a kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

4. O čem bi s strani fakultete oziroma profesorjev in asistentov še rad/-a bil/-a obveščen/-a in nisi?

5. Na kakšen način te fakulteta oziroma profesorji in asistenti informirajo o možnosti študija v tujini?

Imaš dovolj informacij o možnostih študija v tujini? Se ti zdi, da je študij v tujini dovolj promoviran med študenti? Kakšno je tvoje mnenje o študiju v tujini (koristno, poučno, zabavno)? Je po tvojem mnenju študij v tujini dostopen vsem študentom?

6. Na kakšen način te profesorji in asistenti informirajo o prisotnosti gostov iz prakse na predavanjih? Si o tem vnaprej obveščen/-a?

7. Na kakšen način te profesorji in asistenti informirajo o načinu dela, načinu ocenjevanja in obvezni študijski literaturi pri njihovem predmetu? Si o teh stvareh obveščen/-a pravočasno, na začetku semestra?

8. Kaj meniš o spletnih straneh posameznih predmetov?

Vsebujejo dovolj informacij o samem predmetu? Vsebujejo vse informacije, ki bi jih rad/-a imel/-a o posameznem predmetu in poteku le-tega? Kaj bi dodal/-a? Kaj ti je všeč? Kaj ti ni všeč?

9. Kaj meniš o spletni strani Ekonomske fakultete?

Vsebuje dovolj informacij o študiju? Vsebuje vse informacije o študiju, ki jih potrebuješ? Kaj bi dodal/-a? Kaj ti je všeč? Kaj ti ni všeč?

10. Kaj meniš o Študent-netu?

Si zadovoljen/-na z njegovo vsebino (splošna obvestila, obvestila in gradiva po posameznih predmetih, virtualni referat (prijava/odjava), ankete, časi in prostori izpitov, pregled ocen, sporočila, obvestila CERS ...)?

Kaj ti je na Študent-netu najbolj všeč in zakaj? Kaj te moti in zakaj? Kaj bi spremenil/-a in zakaj?

11. Kako si zadovoljen/-na z obveščanjem fakultete o pogojih študija (pogoji za napredovanje, pogoji za ponavljanje, možnosti in pogoji koriščenja absolventskega staža, pogoji opravljanja strokovne prakse, o diplomskem delu, prehodi med programi ...)?

Tovrstne informacije pridejo pravočasno do tebe? So ti dosegljive?

- **Predmetnik**

1. Kako je sestavljen predmetnik tvojega študijskega programa?

Koliko predmetov imaš v enem letniku? Se število razlikuje glede na letnik? Se ti zdi število predmetov v enem letniku primerno? Jih je po tvojem mnenju premalo, preveč?

Kako bi ocenil/-a svojo obremenjenost s študijem? Ravno prava, prevelika, premajhna?

2. Koliko obveznih in koliko izbirnih predmetov imaš v enem letniku?

Se razmerje med letniki spreminja? Kakšno je tvoje mnenje o razmerju med obveznimi in izbirnimi predmeti?

3. Imaš v svojem predmetniku več semestrskih predmetov (predavanja in vaje zanje trajajo le en semester) ali več celoletnih predmetov (predavanja in vaje zanje trajajo celo študijsko leto, oba semestra)?

Katerih imaš več? Kateri so ti bolj všeč in zakaj?

4. Koliko skupnih predmetov (predmeti, ki so skupni vsem študijskim smerem) imaš v enem letniku in koliko predmetov tvoje smeri (predmeti, ki jih posluša le tvoja študijska smer)?

Se število obojih po letnikih spreminja? Kateri so ti bolj všeč in zakaj? Ali po tvojem mnenju obstaja razlika v težavnosti med njimi?

5. So predmeti, ki sestavljajo tvoj predmetnik, po tvojem mnenju bolj teoretični ali bolj praktični?

Kakšnega znanja po tvojem mnenju pridobiš več, teoretičnega ali praktičnega? Kakšno je tvoje mnenje o tem? Katerega bi moralo biti več?

Boš po tvojem mnenju z znanjem, pridobljenim po predmetniku, lahko uspešno delal/-a v praksi?

Kakšno je tvoje mnenje o zaposlitvenih možnostih po končanju programa (bodo delodajalci iskali diplomante 1. bolonjske stopnje)? Se udeležuješ zaposlitvenega sejma Delo mene išče?

6. Kaj meniš o prenovljenem predmetniku od študijskega leta 2008/2009 dalje?

Se ti zdi prenova dobrodošla? So prve generacije študentov bolonjskega programa zaradi prenove predmetnika programa po tvojem mnenju prikrajšane, opeharjene, na boljšem, na slabšem ... in zakaj?

7. Ali je diplomsko delo del tvojega predmetnika 3. letnika (diploma je predstavljala del predmetnika 3. letnika za študente, vpisane leta 2007/2008 ali prej, študenti, ki pa so se na fakulteto prvič vpisali leta 2008/2009, lahko v 3. letniku namesto diplomskega dela izberejo dva izbirna predmeta)? Kaj meniš o tem?

- **Predavanja in vaje**

1. Kakšna so po tvojem mnenju predavanja na tvojem študijskem programu?

Kako bi jih opisal/-a (praktična, teoretična, zanimiva, nezanimiva, interaktivna (študenti aktivno sodelujete s profesorji), razumljivo predavana ...)?

Si s predavanji zadovoljen/-na? Kakšnih predavanj bi si ti želel/-a?

2. Kakšne so po tvojem mnenju vaje na tvojem študijskem programu?

Kako bi jih opisal/-a (praktične, teoretične, zanimive, nezanimive, interaktivne (študenti aktivno sodelujete z asistenti), razumljivo predavane ...)?

Si z vajami zadovoljen/-na? Kakšnih vaj bi si ti želel/-a?

3. Ali predavanja in vaje realno trajajo toliko časa, kolikor časa naj bi trajale po urniku? Jih asistenti in profesorji kdaj podaljšajo, skrajšajo? Ti je to všeč?

Meniš, da je kvaliteta predavanj/vaj povezana z njihovim časom trajanja? Od česa pa je po tvojem mnenju odvisna kvaliteta predavanj/vaj?

Ti po tvojem mnenju profesorji in asistenti dajo dovolj odmora med predavanji/vajami?

4. Imate poleg predavanj in vaj v okviru tvojega študijskega programa še kakšno drugo obliko izobraževanja (seminarji, strokovne ekskurzije v podjetja doma in v tujini ...)?

5. Ali v okviru predavanj in vaj pri predmetih izdelujete seminarske naloge? Ali pri tem sodelujete s podjetji iz prakse? Ti je tovrstno delo všeč? Imate več individualnih ali skupinskih seminarskih nalog?

6. Kakšno delo prevladuje v okviru predavanj in vaj, individualno ali skupinsko? Katero je tebi bolj všeč in zakaj?

7. Imate na predavanjih kakšne goste iz prakse?

Ti je to všeč? Kakšna so predavanja z gosti iz prakse v primerjavi z običajnimi predavanji, kjer predava le profesor? Katera predavanja so ti bolj všeč, z gosti ali brez?

8. Ali so predavanja in vaje pri določenem predmetu vsebinsko in časovno usklajena? Ti je to všeč? Zakaj da, zakaj ne?

9. Imaš možnost poslušanja predavanj in vaj v tujih jezikih? Če da, v katerih? Si se do sedaj že kdaj odločil/-a za to možnost? Zakaj da, zakaj ne? Kakšno je tvoje mnenje o tej možnosti? Kaj ti po tvojem mnenju takšna izbira prinese?

- **Profesorji in asistenti**

1. Kakšni so profesorji na tvojem študijskem programu?

Kako bi jih opisal/-a (prijazni, neprijazni, dostopni, nedostopni, dobri predavatelji, slabi predavatelji, so dovolj strokovno podkovani ali ne, so odprti za mnenja študentov ali ne, imajo superioren odnos do študentov ali ne ...)?

Si s profesorji zadovoljen/-na? Kaj ti je pri profesorjih najbolj všeč? Kaj te moti?

2. Kakšni pa so asistenti na tvojem študijskem programu?

Kako bi jih opisal/-a (prijazni, neprijazni, dostopni, nedostopni, dobri predavatelji, slabi predavatelji, so dovolj strokovno podkovani ali ne, so odprti za mnenja študentov ali ne, imajo superioren odnos do študentov ali ne ...)?

Si z asistenti zadovoljen/-na? Kaj ti je pri asistentih najbolj všeč? Kaj te moti?

3. So profesorji dosegljivi na govorilnih urah?

Ali javijo morebitno odpoved govorilnih ur? Na kakšen način (preko svojih spletnih strani)? Dostikrat zaman čakaš profesorje, ko naj bi imeli govorilne ure?

Dostikrat obiščeš profesorje na govorilnih urah? S kakšnim namenom? Ali profesorji na govorilnih urah zadovoljijo tvoja pričakovanja?

4. So asistenti dosegljivi na govorilnih urah?

Ali javijo morebitno odpoved govorilnih ur? Na kakšen način (preko svojih spletnih strani)? Dostikrat zaman čakaš asistente, ko naj bi imeli govorilne ure?

Dostikrat obiščeš asistente na govorilnih urah? S kakšnim namenom? Ali asistenti na govorilnih urah zadovoljijo tvoja pričakovanja?

5. So profesorji dosegljivi po elektronski pošti?

Jim je elektronska pošta domača? Se dostikrat zgodi, da ne dobiš odgovora na elektronsko sporočilo, poslano profesorjem? Kakšno je tvoje mnenje o tem?

Dostikrat pišeš profesorjem po elektronski pošti? S kakšnim namenom? Ali profesorji zadovoljivo odgovorijo na tvoja vprašanja?

6. So asistenti dosegljivi po elektronski pošti?

Jim je elektronska pošta domača? Se dostikrat zgodi, da ne dobiš odgovora na elektronsko sporočilo, poslano asistentom? Kakšno je tvoje mnenje o tem?

Dostikrat pišeš asistentom po elektronski pošti? S kakšnim namenom? Ali asistenti zadovoljivo odgovorijo na tvoja vprašanja?

7. Ali profesorji točno začenjajo s predavanji? Ti je to všeč?

8. Ali asistenti točno začenjajo z vajami? Ti je to všeč?

9. Ali profesorji hitro popravijo izpite, kolokvije in podobno? Koliko časa ponavadi čakaš na rezultate? Ti je to všeč?

• **Ocenjevanje znanja**

1. Izpitne roke imate razporejene na tri izpitna obdobja (zimsko, poletno in jesensko), kaj meniš o tej razporeditvi izpitnih rokov?

Ti je všeč, ti ni všeč in zakaj? So tri izpitna obdobja dovolj, da se ti izpiti razporedijo tako, da jih lahko uspešno opraviš? Zakaj da in zakaj ne?

2. Koliko izpitnih rokov imaš razpisanih za en predmet?

Si s številom zadovoljen/-na? Jih je dovolj ali ne in zakaj?

Je težavnost izpitov na vseh izpitnih rokih za določen predmet enaka ali je npr. težavnost izpita na prvem razpisanem roku manjša? Kaj meniš o tem?

Od česa je po tvojem mnenju odvisna tvoja uspešnost na izpitu? Od česa pa dosežena ocena na izpitu (od časa študija, kakovosti profesorjev, sreče ...)?

3. Ali profesorji kdaj razpišejo kakšne dodatne izpitne roke za svoj predmet (izpitne roke izven izpitnih obdobj)? Se to zgodi dostikrat? Bi bilo to po tvojem mnenju potrebno? Kaj meniš o tem?

4. Kakšno je razmerje med sprotnim ocenjevanjem in ocenjevanjem ob koncu semestra (izpitno obdobje)? Koliko je katerega?

Na kakšne načine poteka sprotno ocenjevanje (kolokviji ...)? Kaj meniš o količini le-tega? Se ti zdi sprotno ocenjevanje koristno? Kaj ti je pri sprotnem ocenjevanju všeč, kaj ti ni všeč?

Na kakšne načine poteka ocenjevanje ob koncu semestra (izpiti ...)? Kaj meniš o količini le-tega? Kaj meniš o načinih ocenjevanja znanja ob koncu semestra (v izpitnem obdobju)? Kaj ti je pri tovrstnem ocenjevanju všeč, kaj ti ni všeč?

Meniš, da obstoječi načini ocenjevanja znanja pokažejo realno znanje študenta?

5. Kako je s kriteriji ocenjevanja (potreben procent doseženih točk za določeno oceno) in seznanitvijo, koliko doprinese k vaši končni oceni kateri od načinov dela?

Si s kriteriji in sestavo ocene seznanjen/-a že na začetku semestra? Kako?

6. Kakšnega ocenjevanja znanja si želiš in ga na fakulteti ni? Zakaj?

- **Dodatne storitve**

1. Kaj lahko poveš o dodatnih storitvah, ki so ti na voljo na fakulteti? Kako jih lahko oceniš?

knjižnica: Literatura, načini izposoje literature, zaposleni v knjižnici ...

referat: Pomoč zaposlenih, dosegljivost zaposlenih po elektronski pošti, prijaznost zaposlenih, hitrost urejanja zadev ...

čitalnica: Primernost, koliko jo uporabljaš, udobnost ...

CERŠ: Delavnice, predavanja, dogodki, srečanja, obveščanje o prostih delih preko elektronske pošte in Študent-neta ... Koliko se poslužuješ njihovih storitev, kako zadovoljen/-na si z njimi?

študentski svet EF: Se obrneš nanje, če potrebuješ pomoč, tutorstvo? Kako bi ocenil/-a njihovo delovanje?

menza, bar, knjigarna, fotokopirnica, računalnica, parkirišče: Kaj meniš o njih?

Katere storitve, ki so ti na voljo na fakulteti, poleg naštetih, so tebi pomembne in zakaj? Kako bi jih ocenil/-a?

2. Katere ugodnosti ti po tvojem mnenju nudi fakulteta (dostop do računalnikov, interneta, dogodki v organizaciji EF (npr. zaposlitveni sejem Delo mene išče), študij v tujini (Erasmus), možnost poslušanja strokovnjakov iz prakse na predavanjih ...)?

Kako ugodnosti ocenjuješ? Katera ti je všeč? Jih je po tvojem mnenju veliko? Premalo?

3. Poznaš akreditacijo EQUIS? Veš, da jo je Ekonomska fakulteta pridobila 11. oktobra 2006 in se tako uvrstila med najkakovostnejše in najboljše poslovne šole?

Kaj meniš o tem? Kaj pridobitev te akreditacije po tvojem mnenju pomeni zate in za tvoje študijske kolege? Kakšne prednosti ti prinaša?

- **Bolonjski program kot celota**

1. Kaj lahko poveš o bolonjskem programu kot celoti?

Kako si zadovoljen/-na z njim? Kaj ti je pri programu najbolj všeč? Kaj te najbolj moti?

Je program takšen, kot si ga pred vpisom pričakoval/-a? Je program presegel tvoja pričakovanja ali te je program razočaral? Na katerih področjih bi se moral program po tvojem mnenju spremeniti, izboljšati?

Kakšno je tvoje mnenje o tem, da naj bi bolonjska reforma skrajšala čas študija, povečala njegovo intenzivnost (prevelika obremenjenost?), povečala študijske in zaposlitvene možnosti, povečala možnost izbire predmetov, dala možnost poslušanja predmetov v angleščini, dala možnost študija v tujini, dala večjo izbirnost druge stopnje študija (zanjo se lahko odločiš ne glede na smer dokončane prve stopnje) ... Kaj je po tvojem mnenju bolonjska reforma študentom dejansko prinesla?

Kaj meniš o absolventskem stažu? Bi ga morali bolonjski študenti imeti (po novem lahko študent koristi absolventa na dodiplomskem ali na magistrskem študiju)?

Kaj pa meniš o stopnji izobrazbe 6/2, ki jo boste imeli diplomanti bolonjskega programa 1. stopnje? Se ti to zdi pravično?

Kaj meniš o 2. bolonjski stopnji? Kako je z njeno plačljivostjo?

- **Zaključek**

Za konec bom študenta/-ko vprašala, za kateri študij bi se odločil/-a, če bi se ponovno vpisoval/-a na fakulteto, ter ali namerava nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji in kdaj (takoj po 1. bolonjski stopnji ali kasneje, na Ekonomski fakulteti ali kje drugje)? Nato pa se mu/ji bom zahvalila za sodelovanje in mu/ji zaželela veliko študijskih uspehov v prihodnje.

PRILOGA 2: POROČILO O POGLOBLJENEM POGOVORU S ŠTUDENTOM

- **Uvod.** Poglobljeni pogovor sem izvedla marca 2009 v lokalu Horse pub v Ljubljani. Pogovor je potekal z rednim študentom 2. letnika bolonjskega programa UPEŠ na Ekonomski fakulteti v Ljubljani (letnik ponavlja) – smer finančni trgi in institucije. Študent je bil zelo zgovoren, njegovega imena in priimka pa ne bom navedla, saj je želel, da njegovo sodelovanje ostane anonimno. Pogovor sem vodila sama, da pa bi mi kasneje čimbolj koristil, je kolegica zapisovala odgovore. Pogovor sem s predhodnim dovoljenjem sodelujočega študenta tudi posnela na diktafon, a le pod pogojem, da bom posnetek poslušala le jaz.

Najprej sem se sogovorniku predstavila, mu pojasnila, da pogovor izvajam za potrebe diplomskega dela, ki ga pripravljam, in se mu že vnaprej najlepše zahvalila za sodelovanje. Po začetni sprostitevni fazi sem prešla na pogovor o posameznih temah, pri čemer sem si pomagala z opomnikom za izvedbo poglobljenega pogovora (seznam tem s podvprašanji). V nadaljevanju bom predstavila ugotovitve poglobljenega pogovora po posameznih temah.

- **Obveščanje.** O spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti in aktualnih zadevah je obveščen preko Študent-neta, vendar se mora o spremembah sam pozanimati oziroma pogledati na spletni strani. Povedal je, da ima po novem na Študent-netu vsak študent tudi svojo sliko in letopis. Včasih so o spremembah obveščeni tudi ustno na predavanjih ali vajah. Na oglasni deski tovrstnih sporočil ni, vsaj za 2. in 3. letnik ne, za 1. letnik ne ve.

Všeč mu je, da je o izpitnih rezultatih obveščen preko Študent-neta, pogreša pa predhodno obvestilo, da so rezultati že dostopni pod mojimi ocenami na Študent-netu. Na oglasni deski tovrstnih obvestil ni, razen za kakšen kolokvij. Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil se mu zdi v redu, a le če bi bilo to obveščanje brezplačno. Pozdravlja obveščanje o izvedbi izpitov preko Študent-neta, saj le-to omogoča, da informacije o času in kraju izpita pridejo tudi do študentov, ki niso veliko na fakulteti. Tovrstne informacije so dostopne 3–4 dni pred izpitom, sam meni, da bi bilo dobrodošlo, če bi bile na voljo vsaj en teden prej, da bi si lahko en teden prej naredil plan za dan izpita. Nov način obveščanja o izvedbi izpitov preko SMS sporočil bi se mu zdel v redu, a le če bi bilo to obveščanje brezplačno.

Sogovorniku bi bilo všeč, da je v primeru, ko ni prisoten na predavanjih, obveščen o morebitnih pomembnih dogovorih, npr. odpovedi naslednjega predavanja.

O možnosti študija v tujini je bil obveščen preko obvestil na Študent-netu in preko predavanj na Erasmus dnevih. Sam se je izmenjave že udeležil za en semester v 2. letniku. Za izmenjavo bi se ponovno odločil, saj mu je bila zelo všeč. Povedal je še, da je izmenjava v praksi bolj družabna zadeva kot študijska. Po njegovem mnenju, te v tujini drugače gledajo, saj vedo, da

si erasmus študent, zato je študij lažji kot doma. Sam je imel na izmenjavi višje povprečje kot doma, učil pa se je manj. Ko se je vrnil, so mu brez težav vse izpite priznali. Po njegovem mnenju je Erasmus dostopen vsem študentom, saj si študent, ki želi doseči nova spoznanja, videti svet in spoznati nove ljudi, na nek način priskrbi denar (kredit od staršev). Njega je en semester študija v tujini stal cca. 3000 €, 1.600 € je dobil štipendije, ostalo pa si je financiral sam. Študij v tujini je po njegovih besedah »izkušnja, ki je ne pozabiš« in se splača, saj je na predavanjih z gosti iz prakse slišal stvari, ki jih doma ne bi in tako poleg teorije pridobil dodatno znanje.

O prisotnosti gostov na predavanjih je vnaprej obveščen na predavanjih. Te informacije bi bile po njegovem mnenju lahko dostopne tudi na Študent-netu, saj bi bili tako informirani tudi študenti, ki jih na predavanjih ni.

Informacije o načinu dela, ocenjevanja in obvezni študijski literaturi so dostopne na spletnih straneh predmetov. Najpomembnejše stvari pa povedo na uvodnih predavanjih, tako da so informacije na voljo pravočasno. V primeru, da te na uvodnem predavanju ni pa teh informacij nimaš in to bi se po njegovem mnenju dalo izboljšati.

O spletnih straneh predmetov meni, da bi lahko vsebovale več primerov iz prakse, več vaj in več vsebine. Ponavadi se najdejo le prosojnice, zelo dobrodošel pa bi bil tudi kakšen primer uspešnega slovenskega podjetja. Ob tem je povedal tudi nekaj o študijskih primerih (»case study«), ki jih obdelujejo na fakulteti in so stari pet do deset let. Tako se še vedno pogovarjajo o prevzemu iz leta 1990, o aktualnih zadevah pa ne. Ažurnost študijskih primerov je bila veliko večja na izmenjavi v tujini, saj so obdelovali mesec dni stare študijske primere. Spletna stran Ekonomske fakultete mu je všeč, prav tako pa je zadovoljen s Študent-netom, ki ga vseskozi izboljšujejo (letopis). Povedal je, da je v primerjavi z nekaterimi drugimi fakultetami, kjer se še vedno prijavljajo v referatu, lahko vesel, da je na Ekonomski fakulteti.

Po njegovem mnenju je obveščanja o pogojih študija premalo oziroma ga ni. Tako krožijo le govorice.

- **Predmetnik.** Sogovornik je povedal, da so se že v 1. letnik vpisovali po smereh, v drugem semestru 1. letnika pa so že imeli posebne predmete svoje smeri. Glede števila predmetov je pojasnil, da so imeli v 1. letniku 10 predmetov, v 2. in 3. letniku pa 12 predmetov. Po njegovem mnenju je v 1. letniku veliko predmetov, vendar ne vidi težave v številu predmetov, ampak bolj v tem, da so preveč teoretični. Na izmenjavi so nekateri predmeti potekali cel semester, nekateri pa so imeli obliko »intenzivnih tečajev«, kar pomeni, da so predmet poslušali tri tedne vsak dan po 2–3 ure in na koncu opravljali izpit. Omenjena kombinacija se mu zdi dobra. Povedal je, da lahko narediš UPEŠ, ne da bi vstopil v podjetje, saj je praksa izbirna. Meni, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli en semester obvezne prakse. Kar se tiče obremenjenosti s študijem je mnenja, da če le študiraš, je obremenjenost ravno prava, v kolikor pa želiš zraven rednega študija še delati in si pridobivati določene izkušnje v praksi, pa je prevelika. Brez izkušenj pa si po njegovem mnenju težko zaposljiv. Razmerje med

obveznimi in izbirnimi predmeti se med letniki spreminja, po njegovih besedah je v 2. letniku več izbirnih predmetov kot v 1. letniku. Meni, da mora biti nekaj predmetov obveznih, lahko pa bi bilo več izbirnih predmetov. Imajo le semestrskie predmete, kar mu je všeč. Glede skupnih predmetov in predmetov njegove smeri je povedal, da je imel v 1. letniku osem skupnih predmetov in dva predmeta njegove smeri, ki naj bi bila izbirna, v resnici pa nista, saj ju na njegovi smeri moraš izbrati. V 2. letniku pa se npr. njegova smer in smer Management precej razlikujeta, saj imata malo skupnih predmetov. Predmeti so po njegovem mnenju bolj teoretični, morali pa bi biti praktični. Meni, da so zaposlitvene možnosti slabe, če ne pridobiš izkušenj v praksi. Ob tem je tudi povedal, da je opazna razlika med profesorji, ki le učijo na fakulteti in profesorji, ki so poleg učenja na fakulteti dejavni tudi v praksi. Od slednjih pridobljeno znanje lahko uporabiš v praksi. Upa, da bodo delodajalci iskali diplomante 1. bolonjske stopnje in meni, da bi morali izobrazbene stopnje ukiniti. Zaposlitvenega sejma Delo mene išče se ni udeležil, o njem ima dobro mnenje, čeprav je preveč v obliki predavanj. Všeč mu je sejem Kariera, saj ponuja stik s kadrovniki in vidiš njihove zahteve. Lahko si pridobiš vizitke in oddaš življenjepis. Glede prenovljenega predmetnika ne ve, ali je za študente lažji, če pa je, se mu to ne zdi pravično do prvih generacij bolonjskih študentov.

- **Predavanja in vaje.** Predavanja so po njegovem mnenju nekoliko preveč teoretična in dolgočasna, večine predavanj pa se ne splača obiskovati. Všeč pa mu je, ko profesor na predavanjih pove kaj bo na izpitu, katera vprašanja oziroma katera snov. Z obliko predavanj ni zadovoljen, po njegovem mnenju bi jih lahko ukinili in jih združili z vajami. Tako bi imeli dvakrat tedensko vaje, na katerih bi predelali tudi potrebno teorijo. V Sloveniji je po njegovih besedah na predavanjih in vajah preveliko število študentov, saj v veliki skupini nimaš možnosti za vprašanja in aktivno sodelovanje. Kakšne so vaje pa je po njegovem mnenju odvisno od predmeta, ponavadi so računske. Če ne hodiš na predavanja, ne poznaš teorije in ti na vajah nekaj manjka. Povedal je, da vaje in predavanja niso vedno usklajena, zato lahko določeno snov na vajah obravnavaš šele z dvotedenskim zamikom oziroma jo na predavanjih obravnavaš dva tedna prej kot na vajah. Vaje so pri nekaterih predmetih bolj praktične kot predavanja, pri nekaterih pa ne. Po njegovih besedah je na vajah več sodelovanja z asistenti kot s profesorji na predavanjih, na nekaterih je celo obvezno, da študenti hodijo na tablo računat. Po eni strani se mu to zdi dobro, saj si prisiljen sodelovati, po drugi strani pa se v primeru, da na vajah nisi vedno prisoten in se ne učiš sproti le izgublja čas, zato se mu to ne zdi smiselno. Vaje in predavanja realno trajajo manj časa kot na urniku, npr. če neko predavanje na urniku traja dve uri, v resnici traja dve šolski uri. Meni, da kvaliteta predavanj in vaj ni odvisna od njihovega trajanja, ampak od profesorjev/asistentov in študentov (ali so študenti odprti ali tihi). Z odmori je zadovoljen, saj so dovolj dolgi, da gre npr. na kosilo. Po njegovem mnenju zelo primanjkuje strokovnih ekskurzij v podjetja doma in v tujini, saj te možnosti še ni zasledil. Omenil je, da Cisef in CERŠ organizirata veliko seminarjev in delavnic. Imajo pa tudi seminarske naloge, ki ponavadi predstavljajo tudi del ocene. Prevladujejo skupinske seminarske naloge, kar mu je všeč, saj tako bolj spozna svoje sošolce. Pri skupinskih seminarskih nalogah si delo razdelijo in pokaže se resnost posameznika. Ali na predavanjih in vajah prevladuje individualno ali skupinsko delo, pa je odvisno od predmeta in

profesorja. Pri nekaterih predmetih prevladuje individualno delo, pri nekaterih pa skupinsko (npr. Angleščina), kar mu je zelo všeč. O gostih iz prakse ima različno mnenje, nekateri so mu všeč, nekateri ne. Rad ima predavatelje iz prakse, ki ne predavajo »mrtvo« in znajo motivirati študente. Všeč mu je, da imajo možnost poslušanja predavanj in vaj v angleškem jeziku. Predmete, ki naj bi jih poslušali v angleškem jeziku imajo vnaprej določene, tako je on v angleščini poslušal predmet Poslovne finance. Meni, da so predmeti v angleškem jeziku malo lažji, s poslušanjem le-teh pa se študenti navadijo na strokovne izraze in komunikacijo v angleškem jeziku.

- **Profesorji in asistenti.** Profesorji so po njegovem mnenju preveč teoretični, lahko bi bili mlajši in imeli več izkušenj iz prakse, seveda pa se najdejo tudi profesorji, ki imajo praktične izkušnje. Prav tako so po njegovih besedah preveč teoretični tudi asistenti, ki so mladi in brez izkušenj, zato ni zadovoljen niti s profesorji niti z asistenti. Meni, da so oboji dosegljivi na govorilnih urah in se ne spomni, da bi kdaj zaman šel na govorilne ure. Morebitno odpoved govorilnih ur tako profesorji kot tudi asistenti javijo preko svojih spletnih strani. Profesorji in asistenti precej hitro odgovorijo na elektronsko pošto, pri nekaterih pa je potrebno vztrajati, da dobiš odgovor. Sam jim redko piše po elektronski pošti. S predavanji oziroma vajami začenjajo z največ deset minutno zamudo, včasih je zamuda tudi večja. Všeč mu je, če začenjajo točno, včasih pa mu tudi zamuda prav pride. Profesorji izpite popravijo v približno 1 tednu, kar sogovornik razume, saj za kvalitetno popravljanje velikega števila izpitov potrebujejo čas, rezultate izpitov, kjer je treba odgovor obkrožiti ali pobarvati, pa dobijo v zelo kratkem času, npr. v dveh dneh.

- **Ocenjevanje znanja.** Sistem, da so izpitni roki razporejeni na tri izpitna obdobja (zimsko, poletno in jesensko) se mu zdi zgrešen, saj študent polovico leta nima izpitov, sledita pa dva zelo naporna meseca. So pa tri izpitna obdobja po njegovem mnenju dovolj, da ima študent možnost uspešno opraviti obveznosti in napredovati v višji letnik, še posebno, če si znaš razporediti čas (»time management«). V enem letu ima za en predmet na voljo štiri izpitne roke, lahko pa bi jih bilo po njegovem mnenju več, mogoče tudi izven obstoječih izpitnih obdobj vsaj za nekaj predmetov, saj bi si tako lažje razporedil izpite. Dodatnih izpitnih rokov praktično ni, le ob posebnih okoliščinah. Sprotno ocenjevanje imajo, a moraš kljub temu na koncu narediti izpit. Pri nekaterih predmetih pa so se s sprotnim delom lahko izognili izpitu (če narediš vse kolokvije, ti ni treba opravljati izpita). To mu je zelo všeč in bi bilo po njegovem mnenju dobrodošlo pri večjem številu predmetov. Meni, da obstoječi način ocenjevanja pokaže teoretično znanje študenta. S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene (kolikšen del končne ocene predstavlja posamezna oblika dela) so seznanjeni na začetku semestra. Želel bi si ocenjevanja, kjer bi kombinirali običajne predmete (izpit na koncu semestra) in predmete v obliki »intenzivnih tečajev« (izpit po končanem tečaju). Rad bi tudi več poudarka na sprotnem ocenjevanju (kolokviji, seminarske naloge), da bi s sprotnim delom lahko opravil izpit, in več prakse, da bi delal v podjetju, kjer bi ocenili tvoje delo.

- **Dodatne storitve.** S knjižnico je zadovoljen, vendar je ne uporablja veliko. Žal so nekatere knjige na voljo le v enem izvodu, diplomska dela pa si lahko izposodiš le za en

teden. Tudi ostalo gradivo bi si rad izposodil za dlje časa. Način izposoje (listek s podatki o zelenem gradivu izročiš knjižničarju) je po njegovem mnenju dvojno delo, bolj bi mu bilo všeč, če bi samo povedal, kaj želi, in bi mu knjižničar zeleno našel. Obstoj čitalnice se mu zdi pomemben, a jo je kljub temu uporabljal le nekajkrat pred izpitom in ko je delal kakšne vaje. S samim prostorom je zadovoljen, saj ima vse kar potrebuješ, in sicer mizo, svetlobo in mir. Uporabljal je že tudi prostor za izdelovanje seminarских nalog desno od čitalnice. Z zaposlenimi v referatu je imel dobre izkušnje, so dosegljivi po elektronski pošti in telefonu in delajo hitro. Motijo ga le uradne ure, saj so po njegovem mnenju prekratke. S CERŠ-em je zadovoljen, delavnic, ki jih organizira, pa se zaradi pomanjkanja časa ne udeležuje. Študentskega sveta EF ne pozna, pozna le Šoef. Z menzo je zadovoljen, njen obstoj pa je pomemben, posebej ko imaš med predavanji in vajami malo prostega časa in greš lahko tja na kosilo. Hrana sicer ni zelo kakovostna, temu primerna pa je tudi cena. Prav tako mu je všeč bar, a je včasih v njem prevelika gneča. Knjigarna je dobro založena (vse kar je iskal je dobil), žal pa nakup gradiva lahko predstavlja velik strošek, saj vsi profesorji želijo, da študenti uporabljajo njihove knjige. S fotokopirnico je zadovoljen. Cene so sicer malo višje kot drugod, je pa vedno pri roki, saj se nahaja na fakulteti. Uporablja jo, ko naredi nekaj kopij, za večje količine pa gre drugam. Računalnico je nekajkrat uporabljal in meni, da je primerna za pisanje seminarских nalog. Zelo všeč so mu računalniki za hitro iskanje informacij, ki so na voljo na hodniku v kleti. Meni, da bi jih morali večkrat preverjati, saj bi tako zagotovili delovanje vseh računalnikov. Po njegovih besedah na parkirišču vedno dobiš prostor, sam pa ga ne uporablja, saj drugje parkira brezplačno. Ugodnosti, ki jih nudi fakulteta, so po njegovem mnenju zelo pozitivne, delovanje na fakulteti brez njih pa bi bilo okrnjeno in oteženo. Pozdravlja trud fakultete, da bi jih zagotovila čim več. Po njegovem mnenju je dobrodošlo, da ima fakulteta akreditacijo EQUIS. Meni, da mu akreditacija na splošno ne bo koristila, razen morda pri delu v tujini, zaposlitvi na fakulteti v tujini ali zaposlitvi pri delodajalcih, ki jo poznajo.

- **Bolonjski program kot celota.** Bolonjski program kot celota je po njegovem mnenju dobro zastavljen, v praksi pa je slab. Največji problem vidi v odsotnosti prakse in v tem, da bodo imeli diplomanti 1. bolonjske stopnje eno stopnjo nižjo izobrazbo kot diplomanti starih univerzitetnih programov. Sam program je presegel njegova pričakovanja pred vpisom zaradi možnosti odhoda v tujino. Meni, da je teorije preveč, čeprav jo je pričakoval veliko. V redu se mu zdijo nekatere obštudijske dejavnosti (Management Group, Aiesec ...), ki jih ni pričakoval. Po njegovem mnenju bolonjska reforma ni skrajšala časa študija, je pa povečala študijske možnosti, saj lahko študiraš v tujini, čeprav si moraš informacije pridobiti sam. Meni, da je bolonjska reforma študentom prinesla skrajšanje študija do diplome (1. bolonjska stopnja) in večje stroške, če želiš doseči enako izobrazbo kot diplomanti starih univerzitetnih programov. Absolventski staž bi bil po njegovih besedah potreben, trajal naj bi vsaj pol leta.

- **Zaključek.** Če bi se sogovornik ponovno vpisoval na fakulteto, bi se znova vpisal na Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, a bi premislil tudi o drugih podobnih fakultetah, saj meni, da ni pomembno, na kateri fakulteti diplomiraš, pomembno je, da študij končaš in si pridobiš izkušnje. Če bi imel možnost, bi šel študirat v tujino. Študija na 2. bolonjski stopnji ne

namerava nadaljevati, razen če ne bi dobil zaposlitve. Po diplomi se namerava zaposliti in mogoče kasneje nadaljevati študij.

PRILOGA 3: POROČILO O POGLOBLJENEM POGOVORU S ŠTUDENTKO

- **Uvod.** Poglobljeni pogovor sem izvedla marca 2009 v lokalu Taberna v Šmarci pri Kamniku. Pogovor je potekal z absolventko bolonjskega programa UPEŠ na Ekonomski fakulteti v Ljubljani – smer podjetništvo. Študentka je bila zgovorna, njenega imena in priimka pa ne bom navedla, saj je želela, da njeno sodelovanje ostane anonimno. Pogovor sem vodila sama, da bi mi pogovor kasneje čimbolj koristil, pa mi je kolega zapisoval sam pogovor. Tega sem s predhodnim dovoljenjem sodelujoče študentke tudi posnela na diktafon, a le pod pogojem, da bom posnetek poslušala le jaz.

Najprej sem se sogovornici predstavila, ji pojasnila, da pogovor izvajam za potrebe diplomskega dela, ki ga pripravljam, in se ji že vnaprej najlepše zahvalila za sodelovanje. Po začetni sprostivni fazi sem prešla na pogovor o posameznih temah, pri čemer sem si pomagala z opomnikom za izvedbo poglobljenega pogovora (seznam tem s podvprašanji). V nadaljevanju bom predstavila ugotovitve poglobljenega pogovora po posameznih temah.

- **Obveščanje.** Sogovornica je povedala, da je Ekonomska fakulteta, kar se tiče obveščanja o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti, aktualnih zadevah in podobno zelo ažurna. Vsa obvestila, gradiva in ostale informacije najdeš na Študent-netu, zato glede tega nima pripomb. Tudi ocene ima v elektronskem indeksu, tako da ji ni treba hoditi na fakulteto le zaradi ogleda ocen. Nekateri profesorji pa še vedno objavljajo ocene na oglasni deski, a takih je malo. Predlagala je, da bi v primeru, ko so pri avtomatskem popravljanju izpiti že popravljeni, referat pa ocen nima časa vnesti v elektronski indeks, ocene objavili v Excelovi tabeli, saj je zaradi obilice dela v referatu težko doseči večjo ažurnost vnosa ocen.

O izpitnih rezultatih je obveščena preko elektronskega indeksa na Študent-netu, kar ji je všeč. Všeč pa bi ji bil tudi nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil, saj nima vedno pri roki računalnika in interneta. Se pa še vedno zgodi, da morajo pri nekaterih profesorjih priti na ogled izpita, kar se ji zdi nesmiselno. O izvedbi izpita je obveščena preko Študent-neta tri dni pred izpitnim rokom, kar se ji zdi dovolj zgodaj, saj meni, da pri učenju za izpit ni pomembno, koliko dni pred izpitnim rokom si seznani o točni uri začetka samega izpita.

Preko novičk na Študent-netu je obveščena o možnosti študija v tujini. Ta je po njenem mnenju dovolj promoviran med študenti in je postal »modna muha«. Meni, da gre pri tem za »luftanje« in če se greš v tujino zabavat, ne v tujini ne doma ne narediš izpitov. Glede dostopnosti študija v tujini pa meni, da niso vsi študenti finančno sposobni zanj, razen če imajo prihranke in so jih pripravljeni porabiti za ta namen.

Profesorji jih na predhodnih predavanjih ali na začetku leta informirajo o prisotnosti gostov iz prakse na predavanjih. Na začetku leta so študenti seznanjeni tudi z načinom dela, ocenjevanja in obvezno študijsko literaturo. Slednje zadeve so po njenem mnenju dobro razjasnjene.

Meni, da spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij, za dodatne pa vpraša profesorja ali mu pošlje elektronsko sporočilo. Spletna stran Ekonomske fakultete se ji zdi nekoliko monotona, a ji ne bi ničesar dodala. Vedno je namreč pravočasno izvedela, kar je želela in glede tega nima pripomb. O Študent-netu ima dobro mnenje, najbolj ji je všeč, da ne prihaja do izpadov delovanja (da se npr. ne bi mogla prijaviti na izpit). Bi pa odstranila pred kratkim dodano sliko, saj se ji zdi kot osmrtnica.

Z obveščanjem o pogojih študija ni najbolj zadovoljna, saj se je že zgodilo, da ni dobila iskanih informacij. Za absolventske staž niso vedeli, ali ga bodo imeli, saj tega nista vedeli niti fakulteta in Univerza. O seminarju za diplomu pa so jim povedali, da bo, samo ne vedo kdaj in da jih bodo o tem obvestili.

- **Predmetnik.** V 1. letniku je imela sogovornica 12 predmetov, v 2. in 3. letniku pa 10. Primernost števila predmetov v enem letniku je po njenem mnenju odvisna od tega kakšni so ti predmeti. Študij je zahtevnejši, če imaš v enem semestru veliko težkih predmetov. Meni, da je ravno zaradi velikega števila težkih predmetov 1. letnik najtežji. Obremenjenost s študijem je po njenem mnenju srednja, med študijem je delala le občasno, saj je imela študijske obveznosti (seminarske naloge, domače naloge in kolokviji). Pri nekaterih predmetih so imeli kolokvije, a ne pri vseh. Prav tako pa so imeli tudi seminarske in domače naloge, ki so predstavljale del ocene. Pri nekaterih predmetih je del ocene predstavljala tudi prisotnost. O razmerju med obveznimi in izbirnimi predmeti je povedala, da so imeli ponavadi dva izbirna predmeta, ostale pa obvezne. Omenila je, da so imeli včasih izbirne predmete v modulih (6 tednov), izpit pa so opravljali v izpitnem obdobju. Celoleten predmet so predstavljali le tuji jeziki. Čeprav so jih poslušali oba semestra, so izpit opravljali za vsak semester posebej, tako si lahko npr. k izpitu iz poletnega semestra pristopil tudi, če izpita iz zimskega semestra še nisi opravil. Glede števila skupnih predmetov in predmetov njene smeri je pojasnila, da so bili ponavadi dva ali trije predmeti skupni, ostali predmeti pa so bili predmeti njene smeri, med njimi so bili nekateri obvezni, drugi pa izbirni. Skupni predmeti so po njenem mnenju težji, bolj so ji bili všeč predmeti njene smeri, saj jo ta zanima. Izbirne predmete so enkrat lahko izbirali med vsemi predmeti (lahko je npr. izbrala bančništvo, čeprav je študirala podjetništvo), enkrat pa so lahko izbirali med petimi predmeti. Predmeti se ji večinoma zdijo teoretični, praktična je le kakšna zanimiva seminarska naloga iz praktičnega primera in izdelava poslovnega načrta. Po njenem mnenju bi moralo biti več praktičnega znanja in ne toliko teorije. Meni, da z znanjem, pridobljenim po predmetniku, ne bo mogla uspešno delati v praksi. Povedala je, da ji je pri dosedanjem študentskem delu koristilo le znanje, pridobljeno pri izdelovanju poslovnega načrta. Glede zaposlitvenih možnosti po končani 1. bolonjski stopnji meni, da delodajalci še niso prekllopili na nove študijske programe in še vedno iščejo ekonomiste s sedmo stopnjo izobrazbe in študente 4. letnika ekonomije. Zaposlitvenega sejma

Delo mene išče se je udeležila lani in se ji zdi zanimiv, čeprav je po njenih besedah bolj reklama za podjetja, saj gre za predstavitve le-teh. Glede prenovljenega predmetnika se ji zdi nesmiselno, da bodo morali oni narediti dve diplomi (po obeh bolonjskih stopnjah), nove generacije pa le eno. Seveda pa je zadeva drugačna, če ne nameravaš nadaljevati študija na 2. bolonjski stopnji. Kako je s plačljivostjo 2. bolonjske stopnje, je po njenih besedah še nejasno, za letošnje študente je bil študij brezplačen, kako bo naprej pa se še ne ve. Povedala je, da veliko njenih kolegov ne namerava nadaljevati študija na 2. bolonjski stopnji, saj imajo negativen odnos do podiplomskega študija, magisterij je po njenem mnenju izgubil veljavo. Omenila je tudi izkušnjo kolegice, ki je študentka 2. bolonjske stopnje in pravi, da veliko časa preživi na fakulteti. Vaj in domačih nalog ima veliko, zato poleg študija ne more delati.

- **Predavanja in vaje.** Predavanja so po mnenju sogovornice dolgočasna, saj gre za branje iz knjig in prosojnic (to lahko narediš sam doma), včasih pa je kakšno predavanje tudi zanimivo. Obiskovala je predavanja profesorjev, ki razlagajo energično, saj jih je zanimivo poslušati. Izpustila pa je predavanja tistih profesorjev, katerih razlaga je monotona. Predavanja so po njenih besedah usmerjena samo v teorijo, prakso pa vidiš šele na vajah. Sodelovanja študentov se spominja le iz 1. letnika, ko so s sodelovanjem lahko pridobili točke. Želi si krajših predavanj, saj meni, da je težko biti 90 minut zbran. Prav tako pa si želi, da bi bilo na predavanjih več ponazoritev s primeri in da bi bili profesorji bolj dinamični. Kakšne so vaje pa je odvisno od predmeta, nekatere vaje so zelo dobre, nekatere pa malo manj. Meni, da so ti vaje vseč, če ti je vseč tudi sam predmet. Po njenem mnenju so nekoliko bolj praktične kot predavanja, saj se na vajah rešujejo naloge. Omenila je, da pri vseh predmetih vaje in predavanja niso časovno usklajena. Sodelovanja študentov z asistenti na vajah je več kot s profesorji na predavanjih, saj so na vajah prisotne manjše skupine in je več priložnosti za vprašanja. Vaje se ji zdijo v redu takšne kakršne so. S predavanji in vajami je na splošno zadovoljna, saj se zaveda da ni nikjer popolno. Meni, da če ti ni vseč sam predmet, potem tudi ne maraš predavanj in vaj pri tem predmetu. Trajanje predavanj na urniku ni enako realnemu trajanju, saj dve običajni uri na urniku pomenita, da predavanje v resnici traja dve šolski uri, torej običajno uro in pol. V dogovoru s profesorjem se začetek predavanj lahko prestavi za npr. 15 minut, če je to v interesu cele skupine. Predavanj profesorji ne skrajšujejo, vaje pa asistenti skrajšajo, če je vse predvideno narejeno. Kvaliteta predavanj in vaj je po njenem mnenju odvisna od časa trajanja. Nesmiselno se ji zdi, da npr. asistent na vajah reši zelo hitro veliko število nalog, saj mu tako študenti ne morejo slediti. Kvaliteta predavanj je po njenih besedah najbolj odvisna od tega, ali znajo profesorji pritegniti pozornost študentov in razložiti snov tako, da je študentom razumljiva. Odmorov med predavanji je po njenem mnenju včasih premalo, saj se zgodi, da se ji ob isti uri zaključi eno predavanje in začne naslednje. Predavanja in vaje se ji na urniku velikokrat prekrivajo, zato mora opustiti obiskovanje predavanj, da je lahko prisotna na vajah. Prav tako pa mora včasih predavanje zapustiti predčasno, da pravočasno pride na drugo. Strokovna ekskurzija v podjetje je bila organizirana, a se je ni udeležila, saj bi ji to vzelo cel dan časa. Seminarske naloge so zajemale intervju s podjetnikom ali analizo podjetja, tako podjetnika kot podjetje je morala poiskati sama. Nad seminarskimi nalogami ni najbolj navdušena, meni, da jih je včasih preveč. Večinoma so skupinske, sama pa ima raje individualne seminarske naloge. Izjemoma

ji je bilo vseh skupinsko delo pri izdelavi poslovnega načrta, saj ima več ljudi tudi več pogledov in mišljenj. Tudi skupinske seminarske naloge so v redu, če imaš v redu skupino s katero delaš. Predavanja, na katerih so prisotni gosti iz prakse, so ji bolj všeč kot tista, na katerih predava le profesor, saj tako dobi določene praktične informacije od zaposlenega v podjetju. Snov gostujočega predavatelja je včasih dodana izpitni snovi, pri nekaterih predmetih se celo zgodi, da snov za izpit zajema preveč podrobnosti iz predavanja gosta iz prakse. Pri izbirnih predmetih je možno poslušati predavanja v angleškem jeziku, a se sama za to možnost ni odločila, saj meni, da je nesmiselno na slovenski fakulteti poslušati predmete v angleškem jeziku.

- **Profesorji in asistenti.** Profesorji so po njenem mnenju strokovno podkovani, dinamični, korektni, dostopni, odpišejo na elektronsko sporočilo in so dosegljivi na govorilnih urah za kakršnakoli vprašanja. Spremembe govorilnih ur so objavljene. Do sedaj je profesorja na govorilnih urah čakala le enkrat. Asistenti so mladi, pametni in vedno na voljo za vprašanja. Na govorilnih urah so dosegljivi, pravočasno javijo morebitne spremembe le-teh in odgovarjajo na elektronska sporočila. S profesorji in asistenti na splošno je zadovoljna. Ekonomska fakulteta se ji v primerjavi s kakšno drugo fakulteto zdi v redu, saj gre s časom naprej. Profesorji in asistenti začenjajo s predavanji in vajami z akademskih 15 zamude. Na izpitne rezultate je že čakala štirinajst dni in tudi en mesec, kar se ji zdi predolgo. Meni namreč, da bi izpiti morali biti popravljani hitreje. Sistem APZ (avtomatsko preverjanje znanja) pa ji ni všeč.

- **Ocenjevanje znanja.** Glede izpitnih rokov meni, da bi lahko obdržali marčevski izpitni rok. V 1. in 2. letniku so imeli štiri izpitne roke na leto, po novem pa so samo še trije. Osebnost so ji bili štirje izpitni roki dovolj. Težavnost izpita je po njenem mnenju na vseh izpitnih rokih enaka, ne more pa govoriti iz izkušenj, saj sama ni odlašala z izpiti in je, če se je le dalo, opravljala izpite na prvih rokih. Meni, da je uspešnost na izpitu pri nekaterih predmetih odvisna od sreče, kljub temu pa naj bi bil glavni dejavnik znanje, saj je velika verjetnost, da z učenjem izpit narediš. Je pa mnenja, da se včasih še vedno preveč površno ocenjuje. Dodatnih izpitnih rokov v času njenega študija ni bilo. Meni, da bi bilo bolje, če bi bilo več sprotne dela, snov, ki se preverja na kolokvijih, pa bi bila na izpitu izpuščena. Omenila je, da se pri nekaterih predmetih točke ne seštevajo in moraš v vsakem primeru izpit pisati pozitivno. Meni, da obstoječi načini ocenjevanja pokažejo realno znanje študenta. Kriteriji ocenjevanja in sestava ocene (kolikšen del končne ocene predstavlja posamezna oblika dela) so pojasnjeni na uvodnih predavanjih in vajah, omenjene informacije pa so na voljo tudi na Študent-netu. Sogovornica je vesela, da niso imeli ustnih izpitov.

- **Dodatne storitve.** Sistem izposoje v knjižnici je po mnenju sogovornice dolgotrajen. Po njenem mnenju bi bilo bolje, da bi ob prihodu v knjižnico zaposlenim povedala, katero gradivo želi in bi ji ga dali. Raje se poslužuje možnosti rezervacije knjig preko interneta. Ko je gradivo na voljo, ji to sporočijo po elektronski pošti. Lahko pa te o tem obvestijo tudi preko SMS sporočila, a je tovrstno obveščanje plačljivo. Z osebjem in knjižnico na splošno je zadovoljna. Zaposleni v referatu so po njenih besedah dosegljivi in zadeve hitro uredijo. Meni

le, da bi bil referat lahko dlje časa odprt, čeprav razume, da imajo veliko ostalega dela. V čitalnici je že bila in je z njo zadovoljna. Uporablja jo le za učenje v odmorih med predavanji ali pred kolokviji, drugače se raje uči doma. Na splošno je s čitalnico zadovoljna, saj meni da sta miza in stol dovolj. S CERŠ-em je zadovoljna in pozna njegove novice, vseh ji je, da po elektronski pošti dobi ponudbe za delo, delavnic pa se ni udeleževala, saj je ne zanimajo. Študentskega sveta EF ne pozna in se zanj tudi ne zanima, ve pa, kakšna je njegova funkcija. Z menzo je zadovoljna, saj ji ta ponuja možnost toplega obroka znotraj fakultete. Hrana ji je vseh, najbolj pomembno pa ji je, da lahko v miru poje topel obrok. Prav tako se ji zdi prijeten bar Tvojih 5 minut, posebno ker so v njem na voljo stoli. V knjižarni je že kupila kakšno knjigo, za katero je profesor rekel, da brez nje ne bo naredila izpita. Z založenostjo knjižarne in njenimi zaposlenimi je zadovoljna. S fotokopirnico in njenimi zaposlenimi je prav tako zadovoljna. Večje količine gradiva pa fotokopira drugje, saj so po njenem mnenju cene na fakulteti visoke. O računalnici ima dobro mnenje, zelo uporabni pa so po njenem mnenju računalniki v kleti fakultete, posebej za hitre opravke (prijava na izpit, pregled ocen ali elektronske pošte ...). Opazila je, da Ekonomska fakulteta vlaga denar tudi v samo fakulteto, saj vsako leto kaj novega naredijo. Za parkirišče meni, da je luksuz Ekonomske fakultete, tam pa je vedno gneča. Uporabljala je sistem s polnjenjem študentske izkaznice, ki se ji zdi dober. Po njenem mnenju so zelo obiskani avtomati za hrano in pijačo, tudi sama jih je pogosto uporabljala. Od ugodnosti, ki jih ji nudi fakulteta, je omenila brezplačno povezavo do interneta, ki ji je vseh. Vseh ji je tudi, da v primeru skupinskih seminarских nalog lahko le-te izdelujejo v menzi in jih nihče ne preganja. Akreditacijo EQUIS pozna, ji pa v Sloveniji po njenem mnenju ne bo koristila, drugače je morda v tujini. Je pa zadovoljna, da je fakulteta uvrščena v svetovnem merilu.

- **Bolonjski program kot celota.** Z bolonjskim programom kot celoto je srednje zadovoljna, najbolj jo moti, znižanje stopnje izobrazbe po 1. bolonjski stopnji in razvrstitev magisterija, se pa ji zdi dobro, da lahko zaključiš študij že po treh letih. Pred začetkom študija je pričakovala več prakse in manj teorije, lahko pa izbereš izbirni predmet Strokovna praksa, a si jo moraš najti sam. Program ni presejal njenih pričakovanj. Meni, da bi se morali na fakulteti uskladiti in najprej postaviti pravila igre potem pa igrati. Meni, da bi fakulteta študentom že prej morala pojasniti nejasnosti glede študija po bolonjskem sistemu, npr. kakšna bo stopnja izobrazbe po končani 1. bolonjski stopnji, kako bo s plačljivostjo 2. bolonjske stopnje, bo absolventski staž tudi za bolonjske študente ali ne. Tako pa so šele kasneje izvedeli, da se je stopnja izobrazbe znižala, kar pa je po sogovorničinem mnenju nesramno. Meni, da bolonjska reforma ni skrajšala časa študija, prav tako pa ni povečala zaposlitvenih možnosti, saj te v podjetju samo začudeno gledajo kaj je to študij po bolonjskem sistemu. Je pa bolonjska reforma prinesla večjo izbirnost 2. bolonjske stopnje, saj študij na 2. bolonjski stopnji lahko izbereš neodvisno od tega kaj si dokončal na 1. bolonjski stopnji. Poleg tega lahko izbirne predmete opravljaš na drugi fakulteti. Reforma je študentom prinesla možnost dokončanja študija v treh letih, a je po njenem mnenju sama reforma več kot študentom prinesla šolskemu sistemu. Meni, da bi bolonjski študenti morali imeti absolventski staž, saj si v primeru, da v istem letu opravljaš izpite in pišeš diplomu, zelo obremenjen. Od njenih sošolcev ni nihče diplomiral v okviru 3. letnika, je pa to uspelo eni

njeni kolegici. Da bi bila 2. bolonjska stopnja plačljiva, se ji ne zdi pravično, saj so prejšnje generacije sedmo stopnjo izobrazbe dosegle brezplačno.

- **Zaključek.** Za konec mi je sogovornica povedala, da bi se v primeru, če bi se znova vpisovala na fakulteto, ponovno vpisala na Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, ker ji je všeč. Razmišljala je o vzporednem vpisu na drugo fakulteto, vendar se je odločila, da bo študij nadaljevala na 2. bolonjski stopnji.

PRILOGA 4: OPOMNIK ZA IZVEDBO FOKUSNE SKUPINE

- **Uvod**

Najprej se bom študentom, s katerimi bom izvedla fokusno skupino, predstavila in jim povedala, da jo izvajam za potrebe diplomskega dela, ki ga pripravljam. Že na začetku se jim bom zahvalila, da so si vzeli čas zame, in jim povedala, da mi bodo s tem pomagali pri pripravi diplomskega dela. Nato jih bom v začetni sprostitveni fazi vprašala, kako uspešno so zaključili izpitno obdobje, če so bili izpiti težki in če se veselijo poletnega semestra, ki je pred njimi. Potem pa bom počasi prešla na vprašanja po posameznih temah. Poudarila bi, da bom udeležence fokusne skupine tikala, saj sem sama še tudi študentka in se mi to zdi primerno.

- **Obveščanje**

1. Na kakšne načine vas fakulteta oziroma profesorji in asistenti obveščajo o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti, aktualnih zadevah ter podobno (oglasna deska, spletne strani predmetov, spletna stran fakultete, Študent-net ...)?

Se vam zdijo obstoječi načini obveščanja o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj, dogodkih na fakulteti, aktualnih zadevah in podobnem ustrezni? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do vas? Bi predlagali kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

2. Na kakšne načine ste obveščeni o izpitnih rezultatih?

Se vam zdi obstoječi sistem obveščanja o izpitnih rezultatih ustrezen? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do vas? Bi predlagali kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

3. Na kakšne načine ste obveščeni o izvedbi izpitov (datum, ura, predavalnica)?

Se vam zdi obstoječi sistem obveščanja o izvedbi izpitov ustrezen? Zakaj da in zakaj ne? Pridejo tovrstne informacije pravočasno do vas? Bi predlagali kakšen nov način obveščanja (SMS sporočila ...)?

4. O čem bi s strani fakultete oziroma profesorjev in asistentov še radi bili obveščeni in niste?

5. Na kakšen način vas fakulteta oziroma profesorji in asistenti informirajo o možnosti študija v tujini?

Imate dovolj informacij o možnostih študija v tujini? Se vam zdi, da je študij v tujini dovolj promoviran med študenti? Kakšno je vaše mnenje o študiju v tujini (koristno, poučno, zabavno)? Je po vašem mnenju študij v tujini dostopen vsem študentom?

6. Na kakšen način vas profesorji in asistenti informirajo o prisotnosti gostov iz prakse na predavanjih? Ste o tem vnaprej obveščeni?

7. Na kakšen način vas profesorji in asistenti informirajo o načinu dela, načinu ocenjevanja in obvezni študijski literaturi pri njihovem predmetu? Ste o teh stvareh obveščeni pravočasno, na začetku semestra?

8. Kaj menite o spletnih straneh posameznih predmetov?

Vsebujejo dovolj informacij o samem predmetu? Vsebujejo vse informacije, ki bi jih radi imeli o posameznem predmetu in poteku le-tega? Kaj bi dodali? Kaj vam je všeč? Kaj vam ni všeč?

9. Kaj menite o spletni strani Ekonomske fakultete?

Vsebuje dovolj informacij o študiju? Vsebuje vse informacije o študiju, ki jih potrebujete? Kaj bi dodali? Kaj vam je všeč? Kaj vam ni všeč?

10. Kaj menite o Študent-netu?

Ste zadovoljni z njegovo vsebino (splošna obvestila, obvestila in gradiva po posameznih predmetih, virtualni referat (prijava/odjava), ankete, časi in prostori izpitov, pregled ocen, sporočila, obvestila CERSŠ ...)?

Kaj vam je na Študent-netu najbolj všeč in zakaj? Kaj vas moti in zakaj? Kaj bi spremenili in zakaj?

11. Kako ste zadovoljni z obveščanjem fakultete o pogojih študija (pogoji za napredovanje, pogoji za ponavljanje, možnosti in pogoji koriščenja absolventskega staža, pogoji opravljanja strokovne prakse, o diplomskem delu, prehodi med programi ...)?

Tovrstne informacije pridejo pravočasno do vas? So vam dosegljive?

- **Predmetnik**

1. Kako je sestavljen predmetnik vašega študijskega programa?

Koliko predmetov imate v enem letniku? Se število razlikuje glede na letnik? Se vam zdi število predmetov v enem letniku primerno? Jih je po vašem mnenju premalo, preveč?

Kako bi ocenili svojo obremenjenost s študijem? Ravno prava, prevelika, premajhna?

2. Koliko obveznih in koliko izbirnih predmetov imate v enem letniku?

Se razmerje med letniki spreminja? Kakšno je vaše mnenje o razmerju med obveznimi in izbirnimi predmeti?

3. Imate v svojem predmetniku več semestrskih predmetov (predavanja in vaje zanje trajajo le en semester) ali več celoletnih predmetov (predavanja in vaje zanje trajajo celo študijsko leto, oba semestra)?

Katerih imate več? Kateri so vam bolj všeč in zakaj?

4. Koliko skupnih predmetov (predmeti, ki so skupni vsem študijskim smerem) imate v enem letniku in koliko predmetov vaše smeri (predmeti, ki jih posluša le vaša študijska smer)?

Se število obojih po letnikih spreminja? Kateri so vam bolj všeč in zakaj? Ali po vašem mnenju obstaja razlika v težavnosti med njimi?

5. So predmeti, ki sestavljajo vaš predmetnik, po vašem mnenju bolj teoretični ali bolj praktični?

Kakšnega znanja po vašem mnenju pridobite več, teoretičnega ali praktičnega? Kakšno je vaše mnenje o tem? Katerega bi moralo biti več?

Boste po vašem mnenju z znanjem, pridobljenim po predmetniku, lahko uspešno delali v praksi?

Kakšno je vaše mnenje o zaposlitvenih možnostih po končanju programa (bodo delodajalci iskali diplomante 1. bolonjske stopnje)? Se udeležujete zaposlitvenega sejma Delo mene išče?

6. Kaj menite o prenovljenem predmetniku od študijskega leta 2008/2009 dalje?

Se vam zdi prenova dobrodošla? So prve generacije študentov bolonjskega programa zaradi prenove predmetnika programa po vašem mnenju prikrajšane, opeharjene, na boljšem, na slabšem ... in zakaj?

7. Ali je diplomsko delo del vašega predmetnika 3. letnika (diploma je predstavljala del predmetnika 3. letnika za študente, vpisane leta 2007/2008 ali prej, študenti, ki pa so se na fakulteto prvič vpisali leta 2008/2009, lahko v 3. letniku namesto diplomskega dela izberejo dva izbirna predmeta)? Kaj menite o tem?

- **Predavanja in vaje**

1. Kakšna so po vašem mnenju predavanja na vašem študijskem programu?

Kako bi jih opisali (praktična, teoretična, zanimiva, nezanimiva, interaktivna (študenti aktivno sodelujete s profesorji), razumljivo predavana ...)?

Ste s predavanji zadovoljni? Kakšnih predavanj bi si vi želeli?

2. Kakšne so po vašem mnenju vaje na vašem študijskem programu?

Kako bi jih opisali (praktične, teoretične, zanimive, nezanimive, interaktivne (študenti aktivno sodelujete z asistenti), razumljivo predavane ...)?

Ste z vajami zadovoljni? Kakšnih vaj bi si vi želeli?

3. Ali predavanja in vaje realno trajajo toliko časa, kolikor časa naj bi trajale po urniku? Jih asistenti in profesorji kdaj podaljšajo, skrajšajo? Vam je to všeč?

Menite, da je kvaliteta predavanj/vaj povezana z njihovim časom trajanja? Od česa pa je po vašem mnenju odvisna kvaliteta predavanj/vaj?

Vam po vašem mnenju profesorji in asistenti dajo dovolj odmora med predavanji/vajami?

4. Imate poleg predavanj in vaj v okviru vašega študijskega programa še kakšno drugo obliko izobraževanja (seminarji, strokovne ekskurzije v podjetja doma in v tujini ...)?

5. Ali v okviru predavanj in vaj pri predmetih izdelujete seminarske naloge? Ali pri tem sodelujete s podjetji iz prakse? Vam je tovrstno delo všeč? Imate več individualnih ali skupinskih seminarskih nalog?

6. Kakšno delo prevladuje v okviru predavanj in vaj, individualno ali skupinsko? Katero vam je bolj všeč in zakaj?

7. Imate na predavanjih kakšne goste iz prakse?

Vam je to všeč? Kakšna so predavanja z gosti iz prakse v primerjavi z običajnimi predavanji, kjer predava le profesor? Katera predavanja so vam bolj všeč, z gosti ali brez?

8. Ali so predavanja in vaje pri določenem predmetu vsebinsko in časovno usklajena? Vam je to všeč? Zakaj da, zakaj ne?

9. Imate možnost poslušanja predavanj in vaj v tujih jezikih? Če da, v katerih? Ste se do sedaj že kdaj odločili za to možnost? Zakaj da, zakaj ne? Kakšno je vaše mnenje o tej možnosti? Kaj vam po vašem mnenju takšna izbira prinese?

- **Profesorji in asistenti**

1. Kakšni so profesorji na vašem študijskem programu?

Kako bi jih opisali (prijazni, neprijazni, dostopni, nedostopni, dobri predavatelji, slabi predavatelji, so dovolj strokovno podkovani ali ne, so odprti za mnenja študentov ali ne, imajo superioren odnos do študentov ali ne ...)?

Ste s profesorji zadovoljni? Kaj vam je pri profesorjih najbolj všeč? Kaj vas moti?

2. Kakšni pa so asistenti na vašem študijskem programu?

Kako bi jih opisali (prijazni, neprijazni, dostopni, nedostopni, dobri predavatelji, slabi predavatelji, so dovolj strokovno podkovani ali ne, so odprti za mnenja študentov ali ne, imajo superioren odnos do študentov ali ne ...)?

Ste z asistenti zadovoljni? Kaj vam je pri asistentih najbolj všeč? Kaj vas moti?

3. So profesorji dosegljivi na govorilnih urah?

Ali javijo morebitno odpoved govorilnih ur? Na kakšen način (preko svojih spletnih strani)? Dostikrat zaman čakate profesorje, ko naj bi imeli govorilne ure?

Dostikrat obiščete profesorje na govorilnih urah? S kakšnim namenom? Ali profesorji na govorilnih urah zadovoljijo vaša pričakovanja?

4. So asistenti dosegljivi na govorilnih urah?

Ali javijo morebitno odpoved govorilnih ur? Na kakšen način (preko svojih spletnih strani)? Dostikrat zaman čakate asistente, ko naj bi imeli govorilne ure?

Dostikrat obiščete asistente na govorilnih urah? S kakšnim namenom? Ali asistenti na govorilnih urah zadovoljijo vaša pričakovanja?

5. So profesorji dosegljivi po elektronski pošti?

Jim je elektronska pošta domača? Se dostikrat zgodi, da ne dobite odgovora na elektronsko sporočilo, poslano profesorjem? Kakšno je vaše mnenje o tem?

Dostikrat pišete profesorjem po elektronski pošti? S kakšnim namenom? Ali profesorji zadovoljivo odgovorijo na vaša vprašanja?

6. So asistenti dosegljivi po elektronski pošti?

Jim je elektronska pošta domača? Se dostikrat zgodi, da ne dobite odgovora na elektronsko sporočilo, poslano asistentom? Kakšno je vaše mnenje o tem?

Dostikrat pišete asistentom po elektronski pošti? S kakšnim namenom? Ali asistenti zadovoljivo odgovorijo na vaša vprašanja?

7. Ali profesorji točno začenjajo s predavanji? Vam je to všeč?

8. Ali asistenti točno začenjajo z vajami? Vam je to všeč?

9. Ali profesorji hitro popravijo izpite, kolokvije in podobno? Koliko časa ponavadi čakate na rezultate? Vam je to všeč?

• **Ocenjevanje znanja**

1. Izpitne roke imate razporejene na tri izpitna obdobja (zimsko, poletno in jesensko), kaj menite o tej razporeditvi izpitnih rokov?

Vam je všeč, vam ni všeč in zakaj? So tri izpitna obdobja dovolj, da se vam izpiti razporedijo tako, da jih lahko uspešno opravite? Zakaj da in zakaj ne?

2. Koliko izpitnih rokov imate razpisanih za en predmet?

Ste s številom zadovoljni? Jih je dovolj ali ne in zakaj?

Je težavnost izpitov na vseh izpitnih rokih za določen predmet enaka ali je npr. težavnost izpita na prvem razpisanem roku manjša? Kaj menite o tem?

Od česa je po vašem mnenju odvisna vaša uspešnost na izpitu? Od česa pa dosežena ocena na izpitu (od časa študija, kakovosti profesorjev, sreče ...)?

3. Ali profesorji kdaj razpišejo kakšne dodatne izpitne roke za svoj predmet (izpitne roke izven izpitnih obdobj)? Se to zgodi dostikrat? Bi bilo to po vašem mnenju potrebno? Kaj menite o tem?

4. Kakšno je razmerje med sprotim ocenjevanjem in ocenjevanjem ob koncu semestra (izpitno obdobje)? Koliko je katerega?

Na kakšne načine poteka sprotno ocenjevanje (kolokviji ...)? Kaj menite o količini le-tega? Se vam zdi sprotno ocenjevanje koristno? Kaj vam je pri sprotnem ocenjevanju všeč, kaj vam ni všeč?

Na kakšne načine poteka ocenjevanje ob koncu semestra (izpiti ...)? Kaj menite o količini le-tega? Kaj menite o načinih ocenjevanja znanja ob koncu semestra (v izpitnem obdobju)? Kaj vam je pri tovrstnem ocenjevanju všeč, kaj vam ni všeč?

Menite, da obstoječi načini ocenjevanja znanja pokažejo realno znanje študenta?

5. Kako je s kriteriji ocenjevanja (potreben procent doseženih točk za določeno oceno) in seznanitvijo, koliko doprinese k vaši končni oceni kateri od načinov dela?

Ste s kriteriji in sestavo ocene seznanjeni že na začetku semestra? Kako?

6. Kakšnega ocenjevanja znanja si želite in ga na fakulteti ni? Zakaj?

- **Dodatne storitve**

1. Kaj lahko poveste o dodatnih storitvah, ki so vam na voljo na fakulteti? Kako jih lahko ocenite?

knjižnica: Literatura, načini izposoje literature, zaposleni v knjižnici ...

referat: Pomoč zaposlenih, dosegljivost zaposlenih po elektronski pošti, prijaznost zaposlenih, hitrost urejanja zadev ...

čitalnica: Primernost, koliko jo uporabljate, udobnost ...

CERŠ: Delavnice, predavanja, dogodki, srečanja, obveščanje o prostih delih preko elektronske pošte in Študent-neta ... Koliko se poslužujete njihovih storitev, kako zadovoljni ste z njimi?

študentski svet EF: Se obrnete nanje, če potrebujete pomoč, tutorstvo? Kako bi ocenili njihovo delovanje?

menza, bar, knjigarna, fotokopirnica, računalnica, parkirišče: Kaj menite o njih?

Katere storitve, ki so vam na voljo na fakulteti, poleg naštetih, so vam pomembne in zakaj? Kako bi jih ocenili?

2. Katere ugodnosti vam po vašem mnenju nudi fakulteta (dostop do računalnikov, interneta, dogodki v organizaciji EF (npr. zaposlitveni sejem Delo mene išče), študij v tujini (Erasmus), možnost poslušanja strokovnjakov iz prakse na predavanjih ...)?

Kako ugodnosti ocenjujete? Katera vam je všeč? Jih je po vašem mnenju veliko? Premalo?

3. Poznate akreditacijo EQUIS? Veste, da jo je Ekonomska fakulteta pridobila 11. oktobra 2006 in se tako uvrstila med najkakovostnejše in najboljše poslovne šole?

Kaj menite o tem? Kaj pridobitev te akreditacije po vašem mnenju pomeni za vas in vaše študijske kolege? Kakšne prednosti vam prinaša?

- **Bolonjski program kot celota**

1. Kaj lahko poveste o bolonjskem programu kot celoti?

Kako ste zadovoljni z njim? Kaj vam je pri programu najbolj všeč? Kaj vas najbolj moti?

Je program takšen, kot ste ga pred vpisom pričakovali? Je program presegel vaša pričakovanja ali vas je program razočaral? Na katerih področjih bi se moral program po vašem mnenju spremeniti, izboljšati?

Kakšno je vaše mnenje o tem, da naj bi bolonjska reforma skrajšala čas študija, povečala njegovo intenzivnost (prevelika obremenjenost?), povečala študijske in zaposlitvene možnosti, povečala možnost izbire predmetov, dala možnost poslušanja predmetov v angleščini, dala možnost študija v tujini, dala večjo izbirnost druge stopnje študija (zanjo se lahko odločiš ne glede na smer dokončane prve stopnje) ... Kaj je po vašem mnenju bolonjska reforma študentom dejansko prinesla?

Kaj menite o absolventskem stažu? Bi ga morali bolonjski študenti imeti (po novem lahko študent koristi absolventa na dodiplomskem ali na magistrskem študiju)?

Kaj pa menite o stopnji izobrazbe 6/2, ki jo boste imeli diplomanti bolonjskega programa 1. stopnje? Se vam to zdi pravično?

Kaj menite o 2. bolonjski stopnji? Kako je z njeno plačljivostjo?

- **Zaključek**

Za konec bom študente vprašala, za kateri študij bi se odločili, če bi se ponovno vpisovali na fakulteto, ter ali nameravajo nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji in kdaj (takoj po 1. bolonjski stopnji ali kasneje, na Ekonomski fakulteti ali kje drugje)? Nato se jim bom zahvalila za sodelovanje in jim zaželela veliko študijskih uspehov v prihodnje.

PRILOGA 5: POROČILO O FOKUSNI SKUPINI

- **Uvod.** Fokusno skupino sem izvedla marca 2009 v menzi Ekonomske fakultete v Ljubljani. Skupinskega pogovora se je udeležilo 5 rednih študentov in študentk 1. letnika prenovljenega bolonjskega programa UPEŠ na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Od tega so bili trije udeleženci moškega spola in dve udeleženki ženskega spola. Nekateri od njih so bili bolj zgovorni, nekateri manj. Imen in priimkov udeležencev in udeleženek ne bom navedla, saj so želeli, da je njihovo sodelovanje anonimno. Fokusno skupino sem vodila sama, da bi mi pogovor kasneje čimbolj koristil, pa je kolegica zapisovala odgovore udeležencev. Pogovor pa sem tudi posnela na diktafon, seveda so mi udeleženci predhodno snemanje dovolili, a le pod pogojem, da bom posnetek poslušala le jaz.

Najprej sem se udeležencem predstavila, jim pojasnila, da fokusno skupino izvajam za potrebe diplomskega dela, ki ga pripravljam, in se jim že vnaprej zahvalila za sodelovanje. Po začetni sprostitevni fazi sem prešla na pogovor po posameznih temah, pri čemer sem si pomagala z opomnikom za izvedbo fokusne skupine (seznam tem s podvprašanji). V nadaljevanju bom predstavila ugotovitve fokusne skupine po posameznih temah.

- **Obveščanje.** Udeleženci so mi povedali, da so o morebitnih spremembah urnika obveščeni preko Študent-neta (klikneš na določen predmet, pod obvestili) in preko oglasne deske na hodniku. Na enaka načina so obveščeni tudi o morebitnih odpovedih predavanj ali vaj in ostalih spremembah. O aktualnih zadevah/dogodkih na fakulteti pa so obveščeni preko Študent-neta, kjer so jim tovrstne informacije na voljo pod posebnim zavihkom, in preko elektronske pošte, ki jim jo pošilja CERŠ. Obstoječi sistem obveščanja o spremembah urnika, odpovedih predavanj in vaj ter aktualnih zadevah in dogodkih na fakulteti se jim zdi v redu. Povedali so, da so v primerjavi z drugimi fakultetami zelo dobro obveščeni in da se jim sistem obveščanja zdi hiter in ažuren. Novega sistema obveščanja ne bi predlagali, saj se jim zdi obstoječi sistem najboljši.

O izpitnih rezultatih so obveščeni preko Študent-neta, in sicer pod ocenami, ali preko spletnih strani predmetov pod obvestili, kjer je objavljen seznam vseh študentov. Na oglasni deski izpitnih rezultatov ne objavljajo več, objavljajo le razporede za izpite. Omenjeni sistem obveščanja o izpitnih rezultatih se jim zdi v redu. Sistem obveščanja s seznamami z doseženimi ocenami na spletnih straneh predmetov se jim zdi boljši kot sistem obveščanja preko Študent-neta, saj tako lahko vidijo še ocene, ki so jih dosegli drugi študenti in jih primerjajo s svojimi. Prav tako pa lahko vidijo tudi povprečje. Nekateri profesorji ocenjujejo negativne ocene z ocenami od 1 do 5, nekateri pa le z oceno 5. Nekaterim študentom je vseeno, ali profesorji za negativne ocene uporabljajo le oceno 5 ali ocene od 1 do 5, nekateri pa bi imeli raje ocenjevanje negativnih ocen od 1 do 5. Nekateri profesorji se pri popravljanju izpitov držijo rokov, nekateri ne. Všeč bi jim bil nov sistem obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil (tak sistem obveščanja že imajo na FDV-ju), čeprav bi za omenjeni način obveščanja nekaj plačali. Sistem obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil se jim zdi v redu,

ker jim tako ne bi bilo treba stalno preverjati na Študent-netu in spletnih straneh predmetov, ali so ocene že sporočene.

O izvedbi izpitov (datum, ura, predavalnica) so študenti obveščeni preko Študent-neta in preko oglasne deske nekaj dni pred samim izpitom. Obstoječi način obveščanja o izvedbi izpitov se jim zdi v redu in informacija o izvedbi izpita pride do njih pravočasno. Kakšnega novega sistema ne predlagajo, saj vedo, da morajo za informacije o izvedbi izpitov nekaj dni pred izpitom pogledati na Študent-net ali oglasno desko. Ne vedo pa, kdaj lahko pričakujejo izpitne rezultate, zato predlagajo nov način obveščanja preko SMS sporočil.

Študenti so povedali, da so dovolj informirani, radi bi bili informirani še v primeru, ko nekdo nadomešča profesorja, saj o tem zaenkrat niso obveščeni.

Študenti so informirani o možnosti študija v tujini preko Študent-neta in posebnih predavanj, ki se jih lahko prostovoljno udeležijo. Menijo, da je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini za tiste, ki jih zadeva zanima. Ena od študentk se je predavanja, kjer je bila predstavljena možnost študija v tujini, udeležila in povedala, da je bil študij v tujini dobro predstavljen. O študiju v tujini menijo, da ne gre toliko za pridobivanje teoretičnega znanja, ampak bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo. Prav tako udeleženci menijo, da je študij v tujini dostopen vsem, saj si v primeru finančnih zadržkov ob močni želji po študiju v tujini denar priskrbiš (delo ...).

Udeleženci so povedali, da so o prisotnosti gostov na predavanjih ali vajah obveščeni na uvodnih predavanjih ali vajah, in poleg tega je zapisano v terminskem načrtu. Tovrstno informiranje se jim zdi v redu, saj so o prisotnosti gostov obveščeni vnaprej. O načinu dela, načinu ocenjevanja in obvezni študijski literaturi so študenti obveščeni pravočasno na prvem predavanju in preko spletnega referata.

Udeleženci so mnenja, da spletne strani predmetov vsebujejo vse potrebne informacije, najbolj pa so jim všeč gradiva. Sodelujoči študenti o spletni strani EF nimajo posebnega mnenja, povedali so le, da se malo uporablja. Študenti so z vsebino na Študent-netu zadovoljni, saj jim olajša študij, in ne bi ničesar dodali.

O pogojih študija (pogoji za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža ...) so študenti slabo obveščeni, saj so povedali, da o tem ne vedo veliko. Tudi o pogojih opravljanja strokovne prakse in o samem diplomskem delu so slabo obveščeni, o pogojih opravljanja strokovne prakse so bili obveščeni le preko enega obvestila, o diplomskem delu pa poznajo le govorice (diploma ali dva izpita).

- **Predmetnik.** Študenti so na temo predmetnika povedali, da imajo v 1. letniku 10 predmetov, koliko predmetov bodo imeli v naslednjih dveh letih, pa ne vedo. Glede števila predmetov v enem letniku so mnenja, da bi lahko imeli kakšen predmet manj, glede obremenjenosti s študijem pa so povedali, da je obremenjenost ravno prava, če delaš sproti, v

nasprotnem primeru pa je obremenjenost nekoliko prevelika. Glede predmetov so povedali, da so v prvih dveh letnikih vsi predmeti obvezni, vseh jim je, da imajo samo semestrsko predmete, menijo pa, da bi si morali pridobiti več praktičnega znanja, saj so predmeti preveč teoretični. Poleg tega so povedali, da v 1. in 2. letniku nimajo smeri. Menijo, da ti pri uspešnem delu v praksi koristi tudi teorija, kar se tiče predmetov, pa so mnenja, da so nekateri uporabni, nekateri pa »nujno zlo«. O zaposlitvenih možnostih po končanju 1. bolonjske stopnje nimajo najboljšega mnenja, saj menijo, da diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali. Zaposlitvenega sejma Delo mene išče se je udeležil le eden izmed udeležencev, ko je bil še srednješolec. Zadeva se jim zdi bolj aktualna za študente višjih letnikov. O prenovi predmetnika od študijskega leta 2008/2009 dalje pa niso mogli ničesar povedati, saj ne vedo, do kakšnih sprememb je dejansko prišlo.

- **Predavanja in vaje.** Sodelujoči študenti menijo, da so predavanja teoretična, njihova zanimivost pa je odvisna od predmeta in predavatelja. Na predavanjih največkrat govori le profesor, interakcije med študenti in profesorji ni skoraj nič. Kako razumljiva so predavanja, je odvisno od profesorja, načeloma pa naj bi profesorji predavali dovolj počasi, da se jih razume. Študenti si želijo predavanj z več interakcije, debate in možnostjo pokazati svoje obstoječe znanje. Prav tako menijo, da so nekatera predavanja razvlečena. Vaje so po njihovem mnenju praktične in bolj zanimive kot predavanja, saj so interaktivne in jim lažje sledijo. Z vajami so zadovoljni, le nekatere so po njihovem mnenju predolge in nekatere nesmiselne (1. in 2. vaje predmeta). Načeloma pa so s predavanji in vajami zadovoljni. Realno trajanje vaj in predavanj je usklajeno s trajanjem po urniku, le da so na urniku navedene običajne ure, predavanja in vaje pa realno trajajo toliko šolskih ur. Kvaliteta predavanj je po njihovem mnenju odvisna od predavateljev. Odmorov med vajami po njihovih besedah ni, med predavanji pa bi lahko bili večkrat. Zaenkrat so od drugih oblik izobraževanja imeli le računalniški seminar, strokovnih ekskurzij v podjetja pa še niso imeli. Pri svojem študiju pišejo tudi seminarske naloge, ki so večinoma teoretične. Izpostavili so seminarsko nalogo pri predmetu Management, ki je temeljila na realnem podjetju, a le na podlagi napisanega o njem v učbeniku in ne na podlagi realnega stika s podjetjem. Menijo, da so seminarske naloge uporabne, čeprav jih ponavadi napišejo tik pred rokom za oddajo. Po njihovem mnenju so uporabne za pridobivanje točk, zaenkrat pa so imeli eno individualno in eno skupinsko seminarsko nalogo. Na predavanjih po njihovem pripovedovanju prevladuje individualno delo, na vajah pa tako individualno kot tudi skupinsko delo. Predavanja z gosti iz prakse se jim zdijo zanimiva, čeprav ponavadi niso vključena v izpitno gradivo. Vseh jim je, da gost deli z njimi svoje izkušnje. Vaje in predavanja so vsebinsko usklajena. Poslušanja predavanj ali vaj v tujih jezikih jim fakulteta ni posebej ponujala, menijo pa, da jim tovrstna predavanja ponujajo možnost, da slišiš tuj jezik in strokovne izraze v tujem jeziku.

- **Profesorji in asistenti.** Študenti so na vprašanje o profesorjih odgovorili, da so načeloma dostopni in prijazni, zanimivost predavanja pa ni odvisna samo od posameznega profesorja, ampak tudi od snovi. Menijo, da so profesorji dobro strokovno podkovani in odprti za mnenja študentov (jih pokomentirajo). Na splošno so študenti s profesorji zadovoljni. Študentom je najmanj všeč, ko profesorji pri pripovedovanju izgubijo rdečo nit in ne nehajo govoriti,

najbolj pa jim je všeč, da imajo strokovno znanje o tem kar predavajo in pripovedovanje anekdot, če le-to ne traja predolgo. Asistenti so po mnenju študentov dosegljivi, prijazni, dobri predavatelji, strokovno podkovani in še bolj odprti za mnenja študentov kot profesorji. Po njihovih besedah nimajo superiornega odnosa do študentov, ampak bolj kolegialnega, medtem ko s profesorji študenti nimajo posebnega odnosa. Tako profesorji kot asistenti so po besedah študentov dosegljivi na govorilnih urah in morebitno odpoved govorilnih ur pravočasno javijo preko aktualnih sprememb na Študent-netu, kljub temu pa se jim je že zgodilo, da so čakali profesorje na govorilnih urah. Na profesorje in asistente se na govorilnih urah obrnejo v primeru seminarskih nalog, vpogledov izpitov, opravičil in podobnega. Tako profesorji kot asistenti so dosegljivi po elektronski pošti in vedno nanjo tudi odgovorijo. Jim pa študenti redko pišejo. Asistenti po njihovih besedah z vajami začenjajo točno, kar je študentom všeč, profesorji pa se poslužujejo akademskih 15. Od predmeta je odvisno, kako dolgo čakajo na izpitne rezultate, do sedaj pa so najdlje čakali 14 dni.

- **Ocenjevanje znanja.** Študenti so povedali, da imajo izpitne roke razporejene na tri izpitna obdobja (zimsko, poletno in jesensko) in da imajo za en predmet tri izpitne roke na leto. Menijo, da bi bilo dobrodošlo, če bi imeli kakšen izpitni rok več, npr. če bi imeli za en predmet na leto štiri izpitne roke, kot jih imajo bolonjski študenti pred njihovo generacijo. Da bi bila uspešnost študentov zaradi manjšega števila izpitnih rokov nižja, pa se jim zdi le izgovor. Težavnost izpitov je po njihovem mnenju na vseh izpitnih rokih enaka, uspešnost na izpitu pa je odvisna predvsem od učenja. Študenti so povedali, da imajo veliko sprotnega dela v obliki kolokvijev, seminarskih nalog in domačih nalog, kar jim je všeč. Tako seminarske kot tudi domače naloge se ocenjujejo, včasih pa jih morajo opraviti le kot pogoj za pristop k izpitu. Menijo, da sprotno delo in izpiti pokažejo realno znanje študenta. Pisni izpiti so jim bolj všeč, kot če bi imeli ustne. S kriteriji ocenjevanja so seznanjeni na začetku semestra na prvih predavanjih in preko Študent-neta. Nekateri si želijo, da bi izpit predstavljal celotno oceno, saj se jim zdijo seminarske naloge nesmiselne, čas za pisanje le-teh pa bi koristneje izrabili, nekaterim pa so seminarske naloge všeč, saj na ta način pridobijo točke. Tudi, če seminarskih nalog ne bi imeli, se v času, ki ga porabijo zanje, ne bi učili.

- **Dodatne storitve.** Študentom je na voljo več storitev, ki spremljajo njihov študij na fakulteti. V knjižnici so jim všeč časopisi, na voljo jim je literatura, ki jo iščejo in z zaposlenimi so zadovoljni. Način izposoje literature se jim glede na prostorsko stisko zdi v redu, le bolj všeč bi jim bilo, če bi si literaturo lahko izposodili brez listka. Zaposleni v referatu so po njihovih besedah prijazni, le na telefon se ne javljajo vedno. Čitalnica se jim zdi ustrezna, lahko pa bi bila večja in udobnejša. Uporabljajo jo predvsem, ko imajo prosti čas med predavanji in vajami. Menijo, da bodo obvestila, ki jih pošilja CERŠ preko elektronske pošte, zanje aktualnejša v višjih letnikih, enemu od udeležencev je žal, da se je na obvestila CERŠ-a sploh prijavil. Na študentski svet EF se nikoli ne obrnejo. O menzi so povedali, da je lepa, hrana pa je nekaterim všeč, nekaterim pa ne. Uporabljajo jo za skupinsko delo in učenje. O baru imajo dobro mnenje in vanj pogosto zahajajo. Knjigarna je po njihovih besedah dobro založena, knjig pa ne kupujejo, ker jih fotokopirajo. Računalnice ne uporabljajo, pri fotokopirnici pa sta jim všeč cena in kvaliteta storitev, osebje pa je po njihovih besedah

prijazno. Parkirišče študenti uporabljajo in jim je všeč, razen ko je zasedeno in morajo na prosto parkirno mesto čakati tudi 15 minut. Plačevanje parkirnine preko študentskih izkaznic jim je všeč, a se sistem velikokrat pokvari. Parkirišče je za študente najpomembnejša storitev na fakulteti, saj ga najbolj potrebujejo. Od ugodnosti, ki jih nudi fakulteta, so izpostavili možnost nakupa računalnikov po ugodnih cenah, nekatere druge ugodnosti (možnost udeležitve na zaposlitvenem sejmu Delo mene išče, možnost študija v tujini, možnost poslušanja strokovnjakov iz prakse na predavanjih ...) pa se jim zdijo nujne, saj jih ponujajo že skoraj vse druge fakultete. Z ugodnostmi so dokaj zadovoljni, lahko pa bi imeli še kakšno več, npr. možnost ugodnega nakupa še česa drugega. Akreditacijo EQUIS poznajo in menijo, da ponuja garancijo, predvsem pri delu v tujini, ki pa jih trenutno še ne zanima.

- **Bolonjski program kot celota.** Bolonjski program kot celota je študentom všeč, čeprav menijo, da gre za eksperiment, sami pa so poskusni zajčki. Pri programu jim je najbolj všeč, da imajo več sprotne dela, najbolj pa jih pri programu moti, da se bodo morali za sedmo stopnjo izobrazbe učiti 5 let. Program je po njihovih besedah takšen, kot so ga pred vpisom na fakulteto pričakovali, čeprav so jim pred vpisom obljubljali star prvotni bolonjski program. Skrajšanje časa študija po njihovem mnenju ne bo doseženo, povečanje zaposlitvenih možnosti pa bo mogoče doseženo v tujini. Imajo pa možnost poslušanja predavanj v angleškem jeziku in možnost študija v tujini. Pozitivna pa je izbirnost 2. bolonjske stopnje. Menijo, da jim reforma ni prinesla nič konkretnega in da bi bil absolventskega staža dobrodošel po obeh bolonjskih stopnjah, tako po 1. kot tudi po 2. bolonjski stopnji. Raven izobrazbe 6/2, ki si jo bodo pridobili po 1. bolonjski stopnji, je po njihovem mnenju nepravilna. Menijo, da je priporočljivo nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji, saj v nasprotnem primeru nimaš dovolj visoke izobrazbe. O plačljivosti 2. bolonjske stopnje nimajo nobenih informacij, krožijo le različne govorice.

- **Zaključek.** Vseh pet udeležencev bi se ob morebitnem ponovnem vpisu na fakulteto ponovno odločilo za Ekonomsko fakulteto Ljubljana in bodo najverjetneje nadaljevali študij na 2. bolonjski stopnji. Na koncu sem se sodelujočim najlepše zahvalila za sodelovanje in jim zaželela veliko študijskih uspehov v prihodnje.

PRILOGA 6: VPRAŠALNIK

VPRAŠALNIK

Zdravo! Sem absolventka Ekonomske fakultete v Ljubljani – smer trženje. Pišem diplomsko delo na temo zadovoljstva rednih študentov EF v Ljubljani z bolonjskim študijskim programom UPEŠ. Tvoje sodelovanje je anonimno in mi bo v veliko pomoč pri pripravi diplomskega dela. Že vnaprej najlepša hvala za sodelovanje.

1. Kateri od navedenih razlogov je bil najpomembnejši, da si se med vsemi fakultetami odločil/-a za študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, bolonjski program UPEŠ? (obkroži en odgovor)

- a) zanima me ekonomija
- b) vedno sem si želel/-a biti poslovnež
- c) za želeni študij nisem imel/-a dovolj točk, zato sem se odločil/-a za UPEŠ za katerega sem jih imel/-a
- d) noben študij me ni posebej veselil, zato sem se odločil/-a za UPEŠ
- e) dobre zaposlitvene možnosti po končanju študija
- f) drugo _____

OBVEŠČANJE

2. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo zadovoljstva z naslednjimi elementi s področja obveščanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)
obveščanje o spremembah urnika					
obveščanje o odpovedih predavanj in vaj					
obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF					
način obveščanja o izpitnih rezultatih					
obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)					
obveščanje o možnosti študija v tujini					
obveščanje o prisotnosti gostov na predavanjih					
obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi					
obveščanje o pogojih študija (absolvent ...) *					
spletne strani predmetov					
spletna stran Ekonomske fakultete					
Študent-net					

*Pogoji študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...)

3. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo strinjanja z naslednjimi trditvami s področja obveščanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

TRDITEV	sploh se ne strinjam (1)	ne strinjam se (2)	niti se ne strinjam niti se strinjam (3)	strinjam se (4)	popolnoma se strinjam (5)
Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj...) je hiter in ažuren.					
Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč.					
Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno.					
Za študente, ki jih študij v tujini zanima, je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini.					
O pogojih študija (za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža, diplomsko delo ...) smo slabo obveščeni.					
Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu.					
Študent-net mi olajša študij.					

4. Kateri način obveščanja izmed naštetih je po tvojem mnenju najbolj učinkovit (informacija pride najhitreje do največjega števila študentov)? (obkroži en odgovor)
- obveščanje preko Študent-neta
 - obveščanje preko spletnih strani predmetov
 - obveščanje preko spletne strani fakultete
 - obveščanje preko elektronske pošte
 - obveščanje preko oglasne deske
 - obveščanje na predavanjih, vajah
 - drugo _____
5. Kako učinkovit (informacija pride najhitreje do največjega števila študentov) je po tvojem mnenju neformalni kanal obveščanja študentski forum Ekonomske fakultete? (obkroži en odgovor)
- zelo neučinkovit
 - neučinkovit
 - niti neučinkovit niti učinkovit
 - učinkovit
 - zelo učinkovit
6. Kako pogosto uporabljaš neformalni kanal obveščanja študentski forum Ekonomske fakultete? (obkroži en odgovor)
- zelo redko (enkrat mesečno)
 - redko (enkrat tedensko)
 - pogosto (dvakrat do petkrat tedensko)
 - zelo pogosto (vsak dan)
 - ga ne uporabljam
7. Kako zanesljive so po tvojem mnenju informacije, pridobljene na študentskem forumu Ekonomske fakultete? (obkroži en odgovor)
- zelo nezanesljive
 - nezanesljive
 - niti nezanesljive niti zanesljive
 - zanesljive
 - zelo zanesljive

PREDMETNIK PROGRAMA UPEŠ

8. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo zadovoljstva z naslednjimi elementi s področja predmetnika v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)
število predmetov v enem letniku					
obremenjenost s študijem					
število izbirnih predmetov v enem letniku					
znanje, pridobljeno po predmetniku					

9. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo strinjanja z naslednjimi trditvami s področja predmetnika v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

TRDITEV	sploh se ne strinjam (1)	ne strinjam se (2)	ni se ne strinjam ni se strinjam (3)	strinjam se (4)	popolnoma se strinjam (5)
V posameznem letniku bi lahko imeli manj predmetov.					
Obremenjenost s študijem je ravno prava, če delaš sproti, če ne delaš sproti, pa je nekoliko prevelika.					
Če le študiraš, je obremenjenost s študijem pravšnja, v kolikor pa želiš poleg še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika.					
Predmeti so preveč teoretični.					
Morali bi imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih.					
Skupni predmeti so težji kot predmeti moje smeri.					
Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja.					
Z znanjem, pridobljenim po predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi.					

PROFESORJI IN ASISTENTI

10. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo zadovoljstva z naslednjimi elementi s področja profesorjev in asistentov na splošno v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	ni nezadovoljen ni zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)
strokovna podkovanost profesorjev					
odnos profesorjev do študentov					
predavateljske sposobnosti profesorjev					
dosegljivost profesorjev na govornih urah					
dosegljivost profesorjev po elektronski pošti					
čas, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit					
strokovna podkovanost asistentov					
odnos asistentov do študentov					
predavateljske sposobnosti asistentov					
dosegljivost asistentov na govornih urah					
dosegljivost asistentov po elektronski pošti					

11. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo strinjanja z naslednjimi trditvami s področja profesorjev in asistentov na splošno v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

TRDITEV	sploh se ne strinjam (1)	ne strinjam se (2)	ni se ne strinjam ni se strinjam (3)	strinjam se (4)	popolnoma se strinjam (5)
Na Ekonomski fakulteti nam predavajo profesorji, ki uživajo dober ugled v družbi.					
Na Ekonomski fakulteti nam predavajo asistenti, ki uživajo dober ugled v družbi.					
Profesorji pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.					
Asistenti pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.					

12. Spodaj navedene lastnosti profesorjev in asistentov razvrsti po pomembnosti od 1 do 7, pri čemer je 1 – najbolj pomembna lastnost, 7 – najmanj pomembna lastnost. (številke vpiši na črte desno od lastnosti)

strokovna podkovanost _____
 prijaznost _____
 dobre predavateljske sposobnosti _____
 korekten odnos do študentov _____
 odprtost za mnenja študentov _____
 dosegljivost na govorilnih urah _____
 dosegljivost po elektronski pošti _____

OCENJEVANJE ZNANJA

13. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo zadovoljstva z naslednjimi elementi s področja ocenjevanja znanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)
število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu					
število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)					
sprotno ocenjevanje (kolokviji, seminarske in domače naloge ...)					
ocenjevanje na koncu semestra (izpit)					

14. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo strinjanja z naslednjimi trditvami s področja ocenjevanja znanja v bolonjskem študijskem programu UPEŠ na EF v Ljubljani.

TRDITEV	sploh se ne strinjam (1)	ne strinjam se (2)	niti se ne strinjam niti se strinjam (3)	strinjam se (4)	popolnoma se strinjam (5)
Za posamezen predmet bi morali imeti na leto več izpitnih rokov.					
Težavnost izpitov je na vseh izpitnih rokih enaka.					
Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja.					
S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra.					
Morali bi imeti več sprotnega ocenjevanja (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).					
Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).					

DODATNE STORITVE

15. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo zadovoljstva z dodatnimi storitvami, ki so ti na voljo na EF v Ljubljani.

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)	ne poznam (6)
knjižnica CEK						
čitalnica						
referat						
CERŠ						
študentski svet EF						
restavracija 10-ka						
lokal Tvojih 5 minut						

	zelo nezadovoljen (1)	nezadovoljen (2)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3)	zadovoljen (4)	zelo zadovoljen (5)	ne poznam (6)
knjižarna Ekonomist						
računalnica pri knjižnici						
plačljivo parkirišče						
fotokopirnica						

PROGRAM UPEŠ KOT CELOTA

16. Kako si zadovoljen/-na s programom UPEŠ, ki ga obiskuješ, kot celoto? (obkroži en odgovor)

- a) zelo nezadovoljen
- b) nezadovoljen
- c) niti nezadovoljen niti zadovoljen
- d) zadovoljen
- e) zelo zadovoljen

17. Bolonjski študijski program UPEŠ je tvoja pričakovanja pred vpisom: (obkroži en odgovor)

- a) presegel
- b) dosegel
- c) jih ni dosegel

18. Če bi se ponovno vpisoval/-a na fakulteto, ali bi se ponovno vpisal/-a na Ekonomsko fakulteto v Ljubljani – program UPEŠ? (obkroži en odgovor)

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

19. Zakaj da/ne? (če si pri 18. vprašanju obkrožil/-a možnost a ali b napiši odgovor na črto, če pa si obkrožil/-a c, to vprašanje izpusti in nadaljuj z vprašanjem številka 20)

20. Ali imaš namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji? (obkroži en odgovor)

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

21. Prosim, da s križcem v ustrezno polje označiš stopnjo strinjanja z naslednjimi trditvami s področja programa UPEŠ kot celote.

TRDITEV	sploh se ne strinjam (1)	ne strinjam se (2)	niti se ne strinjam niti se strinjam (3)	strinjam se (4)	popolnoma se strinjam (5)
Bolonjska reforma bo skrajšala čas študija.					
Pozitivna stvar bolonjske reforme je večja izbirnost 2. bolonjske stopnje.					
Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč.					
Pri študiju v tujini ne gre toliko za pridobivanje znanj, gre bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo.					
Študij v tujini je dostopen vsem študentom, ki ga želijo izkusiti, ne glede na njihovo finančno stanje.					
Delodajalci diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, ker še niso prekopili miselnosti na nove študijske programe.					
Morebitna plačljivost 2. bolonjske stopnje bi bila do nas študentov nepravilna.					
Zaradi podcenjenosti diplom 1. bolonjske stopnje sem prisiljen/-a dokončati tudi 2. bolonjsko stopnjo.					

DEMOGRAFSKA IN SOCIALNO-EKONOMSKA VPRAŠANJA

22. Spol: (obkroži en odgovor)

- a) moški
- b) ženski

23. Program UPEŠ: (obkroži en odgovor)

- a) prvotni
- b) prenovljeni (od študijskega leta 2008/2009 dalje)

24. Letnik študija: (obkroži en odgovor)

- a) 2. letnik
- b) 3. letnik
- c) absolvent/-ka

25. Smer študija: (obkroži en odgovor)

- a) Bančni in finančni management (pred študijskim letom 2008/09 Finančni management)
- b) Denar in finance
- c) Ekonomija
- d) Management
- e) Mednarodna ekonomija
- f) Podjetništvo
- g) Poslovna informatika
- h) Poslovna logistika
- i) Računovodstvo in revizija
- j) Trženje
- k) Turizem

26. Letnica rojstva: (napiši na črto)

27. Povprečna ocena študija do sedaj: (obkroži en odgovor)

- a) 6,0 – 6,9
- b) 7,0 – 7,9
- c) 8,0 – 8,9
- d) 9,0 – 10,0

PRILOGA 7: REZULTATI RAZISKAVE PO VPRAŠANJIH

VPRAŠANJE 1

Tabela 1: Najpomembnejši razlog za študij na EF

	Odgovori (v %)
zanima me ekonomija	41,8
vedno sem si želel/-a biti poslovnež	19,1
dobre zaposlitvene možnosti po končanju študija	17,3
noben študij me ni posebej veselil, zato sem se odločil/-a za UPEŠ	15,5
za želeni študij nisem imel/-a dovolj točk, zato sem se odločil/-a za UPEŠ za katerega sem jih imel/-a	5,5
drugo (poslovna informatika)	0,9

VPRAŠANJE 2

Tabela 2: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja obveščanja v programu UPEŠ

	zelo nezadovoljen (1) (v %)	nezadovoljen (2) (v %)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3) (v %)	zadovoljen (4) (v %)	zelo zadovoljen (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
ELEMENT 12	0,0	1,8	0,9	50,5	46,8	4,4	4,31	4,54
ELEMENT 11	0,0	3,6	7,2	56,8	32,4	4,2	4,05	4,31
ELEMENT 10	0,0	0,9	8,3	62,4	28,4	4,2	4,07	4,30
ELEMENT 5	0,9	4,5	14,5	46,4	33,6	4,1	3,91	4,24
ELEMENT 1	0,9	1,8	14,5	55,5	27,3	4,1	3,92	4,21
ELEMENT 2	0,9	5,4	9,0	59,5	25,2	4,0	3,88	4,18
ELEMENT 4	0,9	5,4	16,2	55,0	22,5	3,9	3,77	4,08
ELEMENT 8	0,0	4,6	23,9	61,5	10,1	3,8	3,64	3,90
ELEMENT 3	0,0	1,8	30,9	53,6	13,6	3,8	3,66	3,92
ELEMENT 7	1,8	10,9	33,6	47,3	6,4	3,5	3,30	3,61
ELEMENT 6	1,8	16,4	43,6	29,1	9,1	3,3	3,10	3,44
ELEMENT 9	6,4	23,9	43,1	24,8	1,8	2,9	2,75	3,09

ELEMENT 1: obveščanje o spremembah urnika

ELEMENT 2: obveščanje o odpovedih predavanj in vaj

ELEMENT 3: obveščanje o dogodkih in aktualnih zadevah na EF

ELEMENT 4: način obveščanja o izpitnih rezultatih

ELEMENT 5: obveščanje o izvedbi izpita (dan, ura, prostor)

ELEMENT 6: obveščanje o možnosti študija v tujini

ELEMENT 7: obveščanje o prisotnosti gostov na predavanjih

ELEMENT 8: obveščanje o načinu dela, ocenjevanja, literaturi

ELEMENT 9: obveščanje o pogojih študija (možnost koriščenja absolventskega staža, diploma, pogoji za napredovanje, ponavljanje ...)

ELEMENT 10: spletne strani predmetov

ELEMENT 11: spletna stran Ekonomske fakultete

ELEMENT 12: Študent-net

VPRAŠANJE 3

Tabela 3: Stopnja strinjanja s trditvami s področja obveščanja v programu UPEŠ

	sploh se ne strinjam (1) (v %)	ne strinjam se (2) (v %)	ni se ne strinjam niti se strinjam (3) (v %)	strinjam se (4) (v %)	popolnoma se strinjam (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
TRDITEV 7	0,0	2,7	9,9	43,2	44,1	4,3	4,15	4,43
TRDITEV 2	5,4	8,1	14,4	25,2	46,8	4,0	3,77	4,23
TRDITEV 3	0,9	6,3	17,1	55,9	19,8	3,9	3,72	4,03
TRDITEV 6	0,0	4,5	14,4	72,1	9,0	3,9	3,74	3,97
TRDITEV 1	0,0	2,7	18,0	73,0	6,3	3,8	3,72	3,94
TRDITEV 5	2,7	18,9	28,8	36,0	13,5	3,4	3,19	3,58
TRDITEV 4	4,6	11,9	51,4	27,5	4,6	3,2	2,99	3,32

TRDITEV 1: Sistem obveščanja o spremembah pri študijskih obveznostih (spremembe urnika, odpovedi predavanj/vaj ...) je hiter in ažuren.

TRDITEV 2: Nov način obveščanja o izpitnih rezultatih preko SMS sporočil bi mi bil všeč.

TRDITEV 3: Točne informacije o izvedbi izpitov (dan, ura, prostor) so na Študent-netu objavljene pravočasno.

TRDITEV 4: Za študente, ki jih študij v tujini zanima, je na voljo dovolj informacij o možnosti študija v tujini.

TRDITEV 5: O pogojih študija (za napredovanje, ponavljanje, koriščenje absolventskega staža, diplomsko delo ...) smo slabo obveščeni.

TRDITEV 6: Spletne strani predmetov vsebujejo dovolj potrebnih informacij o samem predmetu.

TRDITEV 7: Študent-net mi olajša študij.

VPRAŠANJE 4

Tabela 4: Najbolj učinkovit način obveščanja

	Odgovori (v %)
obveščanje preko Študent-neta	82,0
obveščanje preko spletnih strani predmetov	8,1
obveščanje preko spletne strani fakultete	0,0
obveščanje preko elektronske pošte	7,2
obveščanje preko oglasne deske	0,0
obveščanje na predavanjih, vajah	1,8
drugo (SMS)	0,9

VPRAŠANJE 5

Tabela 5: Učinkovitost študentskega foruma EF

	Odgovori (v %)
zelo neučinkovit	0,9
neučinkovit	17,1
niti neučinkovit niti učinkovit	28,8
učinkovit	50,5
zelo učinkovit	2,7

VPRAŠANJE 6

Tabela 6: Pogostost uporabe študentskega foruma EF

	Odgovori (v %)
zelo redko (enkrat mesečno)	33,3
redko (enkrat tedensko)	36,9
pogosto (dvakrat do petkrat tedensko)	18,0
zelo pogosto (vsak dan)	4,5
ga ne uporabljam	7,2

VPRAŠANJE 7

Tabela 7: Zanesljivost informacij na študentskem forumu EF

	Odgovori (v %)
zelo nezanesljive	2,7
nezanesljive	11,7
niti nezanesljive niti zanesljive	40,5
zanesljive	44,1
zelo zanesljive	0,9

VPRAŠANJE 8

Tabela 8: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja predmetnika v programu UPEŠ

	zelo nezadovoljen (1) (v %)	nezadovoljen (2) (v %)	ni nezadovoljen ni zadovoljen (3) (v %)	zadovoljen (4) (v %)	zelo zadovoljen (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
ELEMENT 1	1,8	15,3	24,3	57,7	0,9	3,4	3,25	3,56
ELEMENT 4	1,8	13,5	31,5	52,3	0,9	3,4	3,22	3,52
ELEMENT 2	6,3	26,1	33,3	31,5	2,7	3,0	2,80	3,16
ELEMENT 3	10,8	27,9	27,0	34,2	0,0	2,8	2,66	3,04

ELEMENT 1: število predmetov v enem letniku

ELEMENT 2: obremenjenost s študijem

ELEMENT 3: število izbirnih predmetov v enem letniku

ELEMENT 4: znanje, pridobljeno po predmetniku

VPRAŠANJE 9

Tabela 9: Stopnja strinjanja s trditvami s področja predmetnika v programu UPEŠ

	sploh se ne strinjam (1) (v %)	ne strinjam se (2) (v %)	ni se ne strinjam ni se strinjam (3) (v %)	strinjam se (4) (v %)	popolnoma se strinjam (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
TRDITEV 7	0,0	1,8	10,8	48,6	38,7	4,2	4,11	4,38
TRDITEV 5	0,9	7,2	25,2	40,5	26,1	3,8	3,66	4,01
TRDITEV 3	4,5	12,6	15,3	41,4	26,1	3,7	3,51	3,93
TRDITEV 4	0,9	9,1	29,1	40,0	20,9	3,7	3,53	3,89
TRDITEV 2	1,8	20,0	15,5	54,5	8,2	3,5	3,29	3,66
TRDITEV 1	0,9	18,9	33,3	36,0	10,8	3,4	3,19	3,55
TRDITEV 6	5,4	14,4	36,0	28,8	15,3	3,3	3,14	3,54
TRDITEV 8	9,0	20,7	54,1	15,3	0,9	2,8	2,62	2,94

TRDITEV 1: V posameznem letniku bi lahko imeli manj predmetov.

TRDITEV 2: Obremenjenost s študijem je ravno prava, če delaš sproti, če ne delaš sproti, pa je nekoliko prevelika.

TRDITEV 3: Če le študiraš, je obremenjenost s študijem pravšnja, v kolikor pa želiš poleg še delati (pridobivanje izkušenj), pa je prevelika.

TRDITEV 4: Predmeti so preveč teoretični.

TRDITEV 5: Morali bi imeti več izbirnih predmetov in manj obveznih.

TRDITEV 6: Skupni predmeti so težji kot predmeti moje smeri.

TRDITEV 7: Na fakulteti bi si morali pridobiti več praktičnega znanja.

TRDITEV 8: Z znanjem, pridobljenim po predmetniku, bom lahko uspešno delal/-a v praksi.

VPRAŠANJE 10

Tabela 10: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja profesorjev in asistentov v programu UPEŠ

	zelo nezadovoljen (1) (v %)	nezadovoljen (2) (v %)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3) (v %)	zadovoljen (4) (v %)	zelo zadovoljen (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
ELEMENT 8	0,0	1,8	5,5	70,9	21,8	4,1	4,02	4,24
ELEMENT 1	0,0	2,7	3,6	72,7	20,9	4,1	4,01	4,23
ELEMENT 11	0,0	0,9	18,0	55,9	25,2	4,1	3,93	4,18
ELEMENT 5	0,0	5,4	20,7	55,9	18,0	3,9	3,72	4,01
ELEMENT 2	0,9	6,3	19,8	63,1	9,9	3,7	3,61	3,89
ELEMENT 10	0,0	0,0	38,7	50,5	10,8	3,7	3,60	3,84
ELEMENT 3	0,0	5,4	26,1	61,3	7,2	3,7	3,57	3,83
ELEMENT 9	0,9	7,2	21,6	64,0	6,3	3,7	3,54	3,82
ELEMENT 7	1,8	7,2	21,6	61,3	8,1	3,7	3,52	3,82
ELEMENT 4	0,0	3,6	48,6	41,4	6,3	3,5	3,38	3,63
ELEMENT 6	8,1	23,4	32,4	33,3	2,7	3,0	2,80	3,18

ELEMENT 1: strokovna podkovanost profesorjev

ELEMENT 2: odnos profesorjev do študentov

ELEMENT 3: predavateljske sposobnosti profesorjev

ELEMENT 4: dosegljivost profesorjev na govornih urah

ELEMENT 5: dosegljivost profesorjev po elektronski pošti

ELEMENT 6: čas, ki ga profesor potrebuje, da popravi izpit

ELEMENT 7: strokovna podkovanost asistentov

ELEMENT 8: odnos asistentov do študentov

ELEMENT 9: predavateljske sposobnosti asistentov

ELEMENT 10: dosegljivost asistentov na govornih urah

ELEMENT 11: dosegljivost asistentov po elektronski pošti

VPRAŠANJE 11

Tabela 11: Stopnja strinjanja s trditvami s področja profesorjev in asistentov v programu UPEŠ

	sploh se ne strinjam (1) (v %)	ne strinjam se (2) (v %)	ni se ne strinjam niti se strinjam (3) (v %)	strinjam se (4) (v %)	popolnoma se strinjam (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
TRDITEV 3	0,0	4,5	8,1	69,4	18,0	4,0	3,88	4,13
TRDITEV 4	0,0	6,3	9,9	63,1	20,7	4,0	3,84	4,12
TRDITEV 1	0,0	3,6	16,2	70,3	9,9	3,9	3,75	3,98
TRDITEV 2	0,9	11,7	54,1	31,5	1,8	3,2	3,08	3,35

TRDITEV 1: Na Ekonomski fakulteti nam predavajo profesorji, ki uživajo dober ugled v družbi.

TRDITEV 2: Na Ekonomski fakulteti nam predavajo asistenti, ki uživajo dober ugled v družbi.

TRDITEV 3: Profesorji pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.

TRDITEV 4: Asistenti pri svojem pedagoškem delu uporabljajo sodobno tehnologijo.

VPRAŠANJE 12

Tabela 12: Strokovna podkovanost

Strokovna podkovanost		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	40	36,0	38,1	38,1
	2. mesto	32	28,8	30,5	68,6
	3. mesto	18	16,2	17,1	85,7
	4. mesto	9	8,1	8,6	94,3
	5. mesto	2	1,8	1,9	96,2
	6. mesto	1	,9	1,0	97,1
	7. mesto	3	2,7	2,9	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

Tabela 13: Prijaznost

Prijaznost		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	5	4,5	4,8	4,8
	2. mesto	6	5,4	5,7	10,5
	3. mesto	10	9,0	9,5	20,0
	4. mesto	32	28,8	30,5	50,5
	5. mesto	30	27,0	28,6	79,0
	6. mesto	11	9,9	10,5	89,5
	7. mesto	11	9,9	10,5	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

Tabela 14: Dobre predavateljske sposobnosti

Dobre predavateljske sposobnosti		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	39	35,1	37,1	37,1
	2. mesto	42	37,8	40,0	77,1
	3. mesto	10	9,0	9,5	86,7
	4. mesto	9	8,1	8,6	95,2
	5. mesto	3	2,7	2,9	98,1
	6. mesto	1	,9	1,0	99,0
	7. mesto	1	,9	1,0	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

Tabela 15: Korekten odnos do študentov

Korekten odnos do študentov		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	16	14,4	15,2	15,2
	2. mesto	16	14,4	15,2	30,5
	3. mesto	50	45,0	47,6	78,1
	4. mesto	14	12,6	13,3	91,4
	5. mesto	5	4,5	4,8	96,2
	6. mesto	3	2,7	2,9	99,0
	7. mesto	1	,9	1,0	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

Tabela 16: Odprtost za mnenja študentov

Odprtost za mnenja študentov		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	1	,9	1,0	1,0
	2. mesto	5	4,5	4,8	5,7
	3. mesto	14	12,6	13,3	19,0
	4. mesto	31	27,9	29,5	48,6
	5. mesto	43	38,7	41,0	89,5
	6. mesto	8	7,2	7,6	97,1
	7. mesto	3	2,7	2,9	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

Tabela 17: Dosegljivost na govorilnih urah

Dosegljivost na govorilnih urah		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	2	1,8	1,9	1,9
	2. mesto	1	,9	1,0	2,9
	4. mesto	5	4,5	4,8	7,6
	5. mesto	6	5,4	5,7	13,3
	6. mesto	26	23,4	24,8	38,1
	7. mesto	65	58,6	61,9	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
	Manjkajoče	99,00	6	5,4	
Skupaj		111	100,0		

Tabela 18: Dosegljivost po elektronski pošti

Dosegljivost po elektronski pošti		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	1. mesto	2	1,8	1,9	1,9
	2. mesto	3	2,7	2,9	4,8
	3. mesto	3	2,7	2,9	7,6
	4. mesto	5	4,5	4,8	12,4
	5. mesto	16	14,4	15,2	27,6
	6. mesto	55	49,5	52,4	80,0
	7. mesto	21	18,9	20,0	100,0
	Skupaj	105	94,6	100,0	
Manjkajoče	99,00	6	5,4		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 13

Tabela 19: Stopnja zadovoljstva z elementi s področja ocenjevanja znanja v programu UPEŠ

	zelo nezadovoljen (1) (v %)	nezadovoljen (2) (v %)	niti nezadovoljen niti zadovoljen (3) (v %)	zadovoljen (4) (v %)	zelo zadovoljen (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
ELEMENT 4	2,7	6,3	19,8	64,9	6,3	3,7	3,51	3,81
ELEMENT 3	3,6	13,5	20,7	49,5	12,6	3,5	3,35	3,73
ELEMENT 2	7,2	15,3	22,5	45,9	9,0	3,3	3,14	3,54
ELEMENT 1	12,6	34,2	21,6	26,1	5,4	2,8	2,56	2,99

ELEMENT 1: število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem študijskem letu

ELEMENT 2: število izpitnih obdobj (zimsko, poletno, jesensko)

ELEMENT 3: sprotno ocenjevanje (kolokviji, seminarske in domače naloge ...)

ELEMENT 4: ocenjevanje na koncu semestra (izpit)

VPRAŠANJE 14

Tabela 20: Stopnja strinjanja s trditvami s področja ocenjevanja znanja v programu UPEŠ

	sploh se ne strinjam (1) (v %)	ne strinjam se (2) (v %)	niti se ne strinjam niti se strinjam (3) (v %)	strinjam se (4) (v %)	popolnoma se strinjam (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
TRDITEV 6	0,0	9,0	11,7	33,3	45,9	4,2	3,98	4,34
TRDITEV 4	0,0	4,5	5,5	70,9	19,1	4,0	3,92	4,17
TRDITEV 1	1,8	10,8	13,5	41,4	32,4	3,9	3,73	4,11
TRDITEV 3	2,7	10,8	22,5	54,1	9,9	3,6	3,41	3,75
TRDITEV 5	8,2	26,4	31,8	25,5	8,2	3,0	2,79	3,20
TRDITEV 2	14,4	45,9	27,9	8,1	3,6	2,4	2,23	2,59

TRDITEV 1: Za posamezen predmet bi morali imeti na leto več izpitnih rokov.

TRDITEV 2: Težavnost izpitov je na vseh izpitnih rokih enaka.

TRDITEV 3: Uspešnost na izpitu je odvisna predvsem od količine vloženega učenja.

TRDITEV 4: S kriteriji ocenjevanja in sestavo ocene sem seznanjen/-a na začetku semestra.

TRDITEV 5: Morali bi imeti več sprotne ocenjevanja (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).

TRDITEV 6: Bilo bi dobrodošlo, če bi več predmetov lahko opravili le s sprotnim delom (kolokviji, seminarske naloge, domače naloge ...).

VPRAŠANJE 15

Tabela 21: Stopnja zadovoljstva z dodatnimi storitvami

	zelo nezadovoljen (1) (v %)	nezadovoljen (2) (v %)	ni nezadovoljen ni zadovoljen (3) (v %)	zadovoljen (4) (v %)	zelo zadovoljen (5) (v %)	ne poznam (6) (v %)
knjižnica CEK	0,9	4,5	18,9	52,3	17,1	6,3
čitalnica	1,8	3,6	12,6	52,3	18,9	10,8
referat	4,5	16,2	16,2	43,2	15,3	4,5
CERŠ	0,9	1,8	26,1	34,2	12,6	24,3
študentski svet EF	0,9	3,7	31,5	25,0	9,3	29,6
restavracija 10-ka	3,6	10,0	19,1	36,4	24,5	6,4
lokal Tvojih 5 minut	0,9	1,8	6,3	45,0	39,6	6,3
knjigarna Ekonomist	0,9	3,6	18,9	58,6	16,2	1,8
računalnica pri knjižnici	0,9	1,8	16,2	51,4	20,7	9,0
plačljivo parkirišče	6,4	24,5	14,5	31,8	13,6	9,1
fotokopirnica	1,8	6,4	15,5	60,9	14,5	0,9

VPRAŠANJE 16

Tabela 22: Stopnja zadovoljstva s programom UPEŠ kot celoto

Zadovoljstvo s programom UPEŠ kot celoto	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne zelo nezadovoljen	4	3,6	3,6	3,6
nezadovoljen	6	5,4	5,4	9,0
ni nezadovoljen ni zadovoljen	11	9,9	9,9	18,9
zadovoljen	87	78,4	78,4	97,3
zelo zadovoljen	3	2,7	2,7	100,0
Skupaj	111	100,0	100,0	

VPRAŠANJE 17

Tabela 23: Doseganje pričakovanj pred vpisom – UPEŠ

Doseganje pričakovanj pred vpisom	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne presegel	7	6,3	6,3	6,3
dosegel	80	72,1	72,1	78,4
jih ni dosegel	24	21,6	21,6	100,0
Skupaj	111	100,0	100,0	

VPRAŠANJE 18

Tabela 24: Ponovni vpis na UPEŠ – da/ne?

Ponovni vpis na UPEŠ?	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne da	81	73,0	73,0	73,0
ne	13	11,7	11,7	84,7
ne vem	17	15,3	15,3	100,0
Skupaj	111	100,0	100,0	

VPRAŠANJE 19

Tabela 25: Zakaj da/ne?

Zakaj da/ne?	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne da, ker me zanima ekonomija	12	10,8	17,4	17,4
da, ker me študij zanima	8	7,2	11,6	29,0
da, ker sem zadovoljen s študijem (prof., prev., delo, org.)	11	9,9	15,9	44,9
da, ker sem zadovoljen s programom	3	2,7	4,3	49,3
da, ker je kot sem pričakoval	5	4,5	7,2	56,5
da, ker mi je fakulteta všeč	8	7,2	11,6	68,1
ne, ker mi fakulteta/študij ni všeč	4	3,6	5,8	73,9
drugo	18	16,2	26,1	100,0
Skupaj	69	62,2	100,0	
Manjkajoče	99,00	42	37,8	
Skupaj	111	100,0		

VPRAŠANJE 20

Tabela 26: Ali imaš namen nadaljevati študij na 2. bolonjski stopnji?

Namen nadaljevanja študija na 2. stopnji		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	da	78	70,3	72,9	72,9
	ne	3	2,7	2,8	75,7
	ne vem	26	23,4	24,3	100,0
	Skupaj	107	96,4	100,0	
Manjkajoče	99,00	4	3,6		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 21

Tabela 27: Stopnja strinjanja s trditvami s področja programa UPEŠ kot celote

	sploh se ne strinjam (1) (v %)	ne strinjam se (2) (v %)	niti se ne strinjam niti se strinjam (3) (v %)	strinjam se (4) (v %)	popolnoma se strinjam (5) (v %)	povprečje (aritmetična sredina)	interval zaupanja	
TRDITEV 7	2,7	5,4	11,7	40,5	39,6	4,1	3,90	4,28
TRDITEV 8	0,0	7,2	24,3	41,4	27,0	3,9	3,72	4,05
TRDITEV 3	0,9	9,1	27,3	50,0	12,7	3,6	3,48	3,81
TRDITEV 6	1,8	15,3	43,2	33,3	6,3	3,3	3,11	3,43
TRDITEV 2	4,5	12,6	36,0	46,8	0,0	3,3	3,09	3,41
TRDITEV 4	3,6	18,9	39,6	31,5	6,3	3,2	3,00	3,36
TRDITEV 1	16,2	26,1	25,2	31,5	0,9	2,7	2,54	2,95
TRDITEV 5	9,9	32,4	35,1	19,8	2,7	2,7	2,55	2,91

TRDITEV 1: Bolonjska reforma bo skrajšala čas študija.

TRDITEV 2: Pozitivna stvar bolonjske reforme je večja izbirnost 2. bolonjske stopnje.

TRDITEV 3: Možnost, da lahko izbiram koriščenje absolventskega staža po 1. ali po 2. bolonjski stopnji, mi je všeč.

TRDITEV 4: Pri študiju v tujini ne gre toliko za pridobivanje znanj, gre bolj za zabavo in življenjsko izkušnjo.

TRDITEV 5: Študij v tujini je dostopen vsem študentom, ki ga želijo izkusiti, ne glede na njihovo finančno stanje.

TRDITEV 6: Delodajalci diplomantov 1. bolonjske stopnje ne bodo iskali, ker še niso preklopili miselnosti na nove študijske programe.

TRDITEV 7: Morebitna plačljivost 2. bolonjske stopnje bi bila do nas študentov nepravilna.

TRDITEV 8: Zaradi podcenjenosti diplom 1. bolonjske stopnje sem prisiljen/-a dokončati tudi 2. bolonjsko stopnjo.

VPRAŠANJE 22

Tabela 28: Spol

Spol		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	moški	40	36,0	36,4	36,4
	ženski	70	63,1	63,6	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče	99,00	1	,9		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 23

Tabela 29: Program UPEŠ

Program UPEŠ		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	prvotni	54	48,6	49,1	49,1
	prenovljeni	56	50,5	50,9	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče	99,00	1	,9		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 24

Tabela 30: Letnik študija

Letnik		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	2. letnik	56	50,5	50,9	50,9
	3. letnik	47	42,3	42,7	93,6
	absolvent	7	6,3	6,4	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče	99,00	1	,9		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 25

Tabela 31: Smer študija

Smer		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	Bančni in finančni management	17	15,3	15,5	15,5
	Denar in finance	7	6,3	6,4	21,8
	Ekonomija	12	10,8	10,9	32,7
	Management	17	15,3	15,5	48,2
	Mednarodna ekonomija	5	4,5	4,5	52,7
	Podjetništvo	9	8,1	8,2	60,9
	Poslovna informatika	6	5,4	5,5	66,4
	Poslovna logistika	2	1,8	1,8	68,2
	Računovodstvo in revizija	7	6,3	6,4	74,5
	Trženje	23	20,7	20,9	95,5
	Turizem	5	4,5	4,5	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče	99,00	1	,9		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 26

Tabela 32: Starost anketirancev v letih

Starost v letih		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	19,00	5	4,5	4,5	4,5
	20,00	36	32,4	32,7	37,3
	21,00	35	31,5	31,8	69,1
	22,00	23	20,7	20,9	90,0
	23,00	7	6,3	6,4	96,4
	24,00	3	2,7	2,7	99,1
	25,00	1	,9	,9	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče		1	,9		
Skupaj		111	100,0		

VPRAŠANJE 27

Tabela 33: Povprečna ocena

Povprečna ocena		Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne	od 6 do 6,9	25	22,5	22,7	22,7
	od 7 do 7,9	66	59,5	60,0	82,7
	od 8 do 8,9	17	15,3	15,5	98,2
	od 9 do 10	2	1,8	1,8	100,0
	Skupaj	110	99,1	100,0	
Manjkajoče	99,00	1	,9		
Skupaj		111	100,0		

PRILOGA 8: PREVERJANJE HIPOTEZ

HIPOTEZA 1

Tabela 34: Preizkus skupin – hipoteza 1 (izsek iz izpisa programa SPSS)

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
Število izpitnih rokov za posamezen predmet v enem letu	Equal variances assumed	1,314	,254	-1,470	108	,145	-,31746	,21602	-,74565	,11073
	Equal variances not assumed			-1,473	107,011	,144	-,31746	,21549	-,74465	,10973

HIPOTEZA 2

Tabela 35: ANOVA – hipoteza 2 (izsek iz izpisa programa SPSS)

ANOVA					
Zadovoljstvo s programom UPEŠ kot celoto					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,301	3	,434	,725	,539
Within Groups	63,390	106	,598		
Total	64,691	109			

HIPOTEZA 3

Tabela 36: T-preizkus – hipoteza 3 (izsek iz izpisa programa SPSS)

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Obveščanje o pogojih študija (absolvent...)	-,954	108	,342	-,08257	-,2542	,0891

HIPOTEZA 4

Tabela 37: T-preizkus – hipoteza 4 (izsek iz izpisa programa SPSS)

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Študent-net	24,534	110	,000	1,42342	1,3084	1,5384

HIPOTEZA 5

Tabela 38: T-preizkus – hipoteza 5 (izsek iz izpisa programa SPSS)

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Predmeti so preveč teoretični	7,979	109	,000	,70909	,5330	,8852

HIPOTEZA 6

Tabela 39: T-preizkus – hipoteza 6 (izsek iz izpisa programa SPSS)

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Strokov na podkov anost profesorjev	20,004	109	,000	1,11818	1,0074	1,2290

HIPOTEZA 7

Tabela 40: T-preizkus – hipoteza 7 (izsek iz izpisa programa SPSS)

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Odnos asistentov do študentov	20,510	109	,000	1,12727	1,0183	1,2362

HIPOTEZA 8

Tabela 41: Ponovni vpis na UPEŠ – da/ne?

Ponovni vpis na UPEŠ?	Frekvenca	Odstotek	Veljavni odstotek	Kumulativni odstotek
Veljavne da	81	73,0	73,0	73,0
ne	13	11,7	11,7	84,7
ne vem	17	15,3	15,3	100,0
Skupaj	111	100,0	100,0	